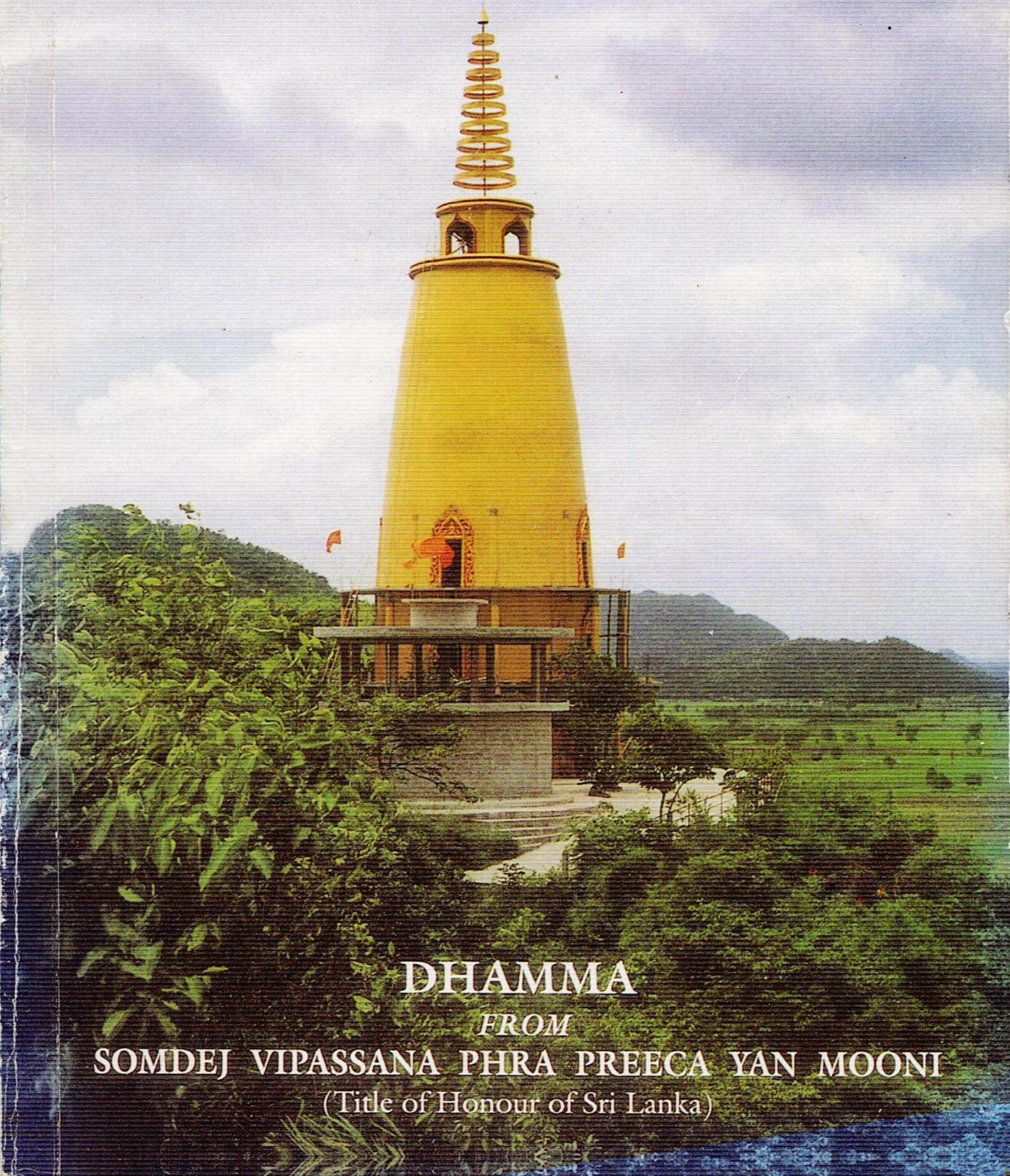
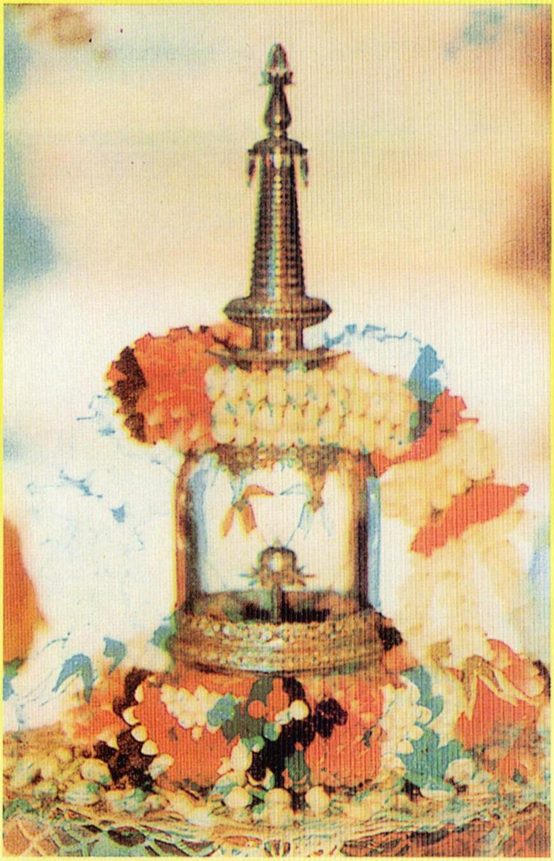
ธรรมะ
จาก
สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา
(หลวงปู่ใหญ่ ปรีชาโน)

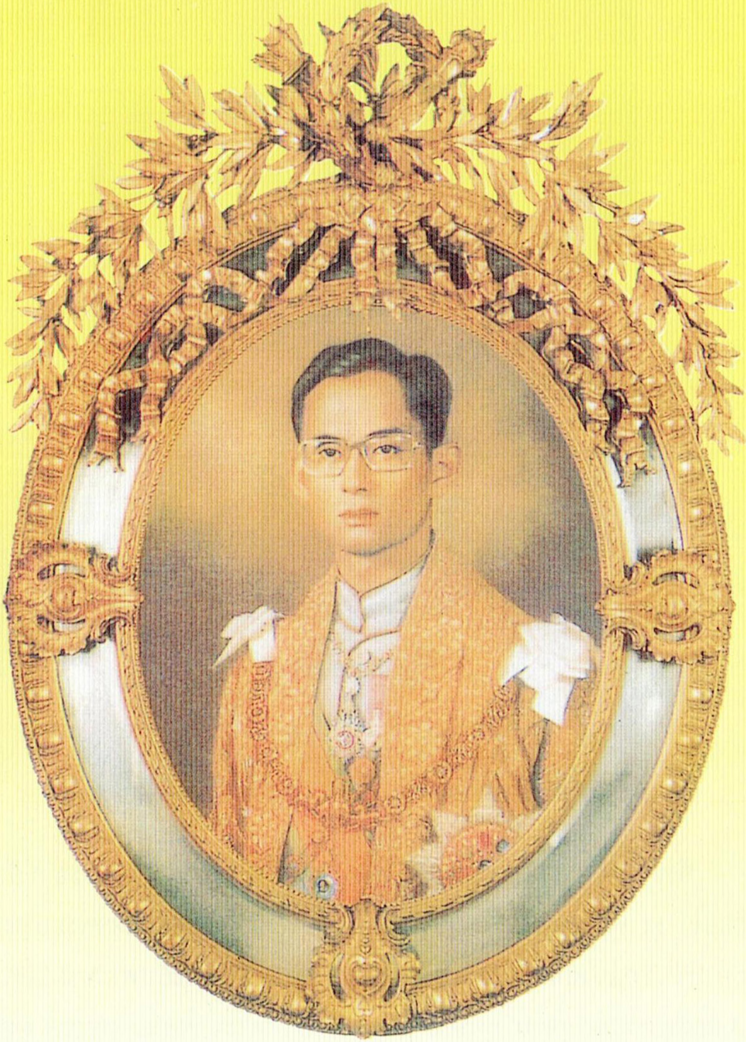

DHAMMA
FROM
SOMDEJ VIPASSANA PHRA PREECA YAN MOONI
(Title of Honour of Sri Lanka)

พระบรมสารีริกธาตุส่วนพระอุระของพระพุทธองค์

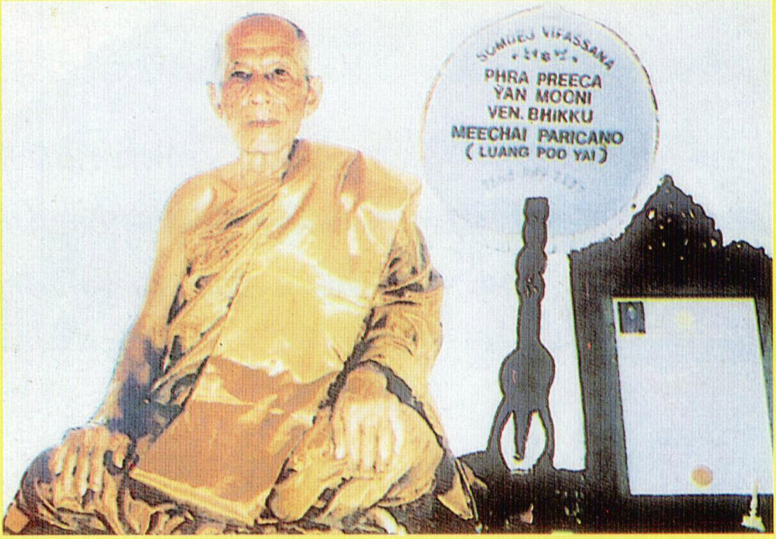
ซึ่งสมเด็จพระมหาสังฆนายกของประเทศศรีลังกา เป็นประธานอัญเชิญมาสถิตย์ไว้ ณ ใจกลางพระมหาสุวรรณเจดีย์บนยอดเขา และสมเด็จพระปรีชาญาณมุนีจะทำพิธีบรรจุในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งตรงกับพระบรมราชวโรกาสเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระภัทรมหาราช) เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเป็นการเพิ่มพูนพระบุญญาบารมีของทั้งสองพระองค์ ให้ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน พระบารมีแผ่ไพศาล เป็นมิ่งขวัญของพสกนิกรชาวไทยไปตลอดกาล

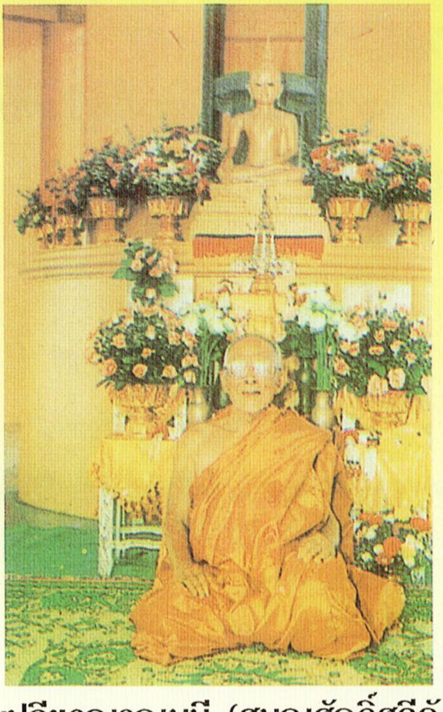

เนื่องในพระบรมราชวโรกาสเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ ๗ รอบ ๗๕ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระภัทรมหาราช) วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

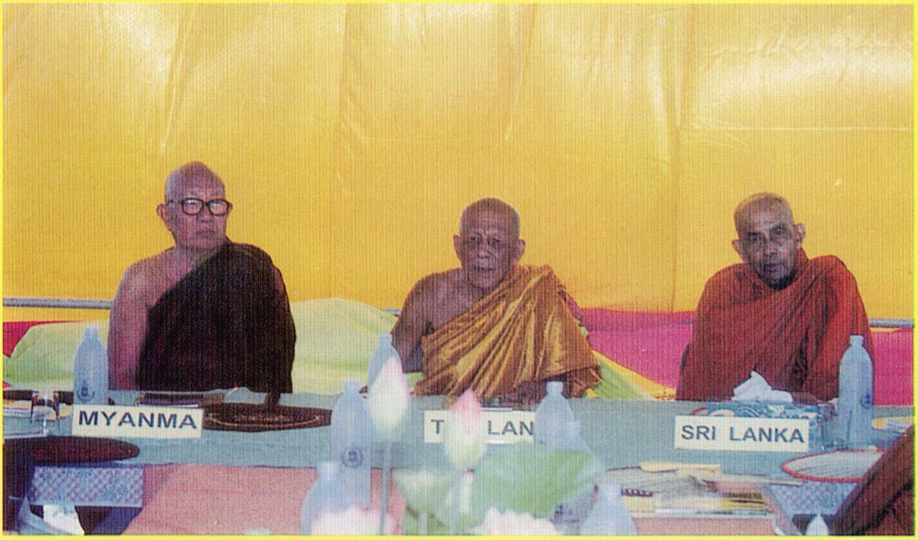
อาตมภาพ ขอถวายพระพรพระองค์ท่านสมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงคุณอันประเสริฐ ขอจงทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย พระบารมีแผ่ไพศาล พระชนมายุยิ่งยืนนาน เพื่อเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรชาวไทย ไปตลอดกาลนานเทอญ

ทีฆายุโกโหตุมหาราชา
อาตมาขอถวายพระพร
สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี (สมณศักดิ์ศรีลังกา)

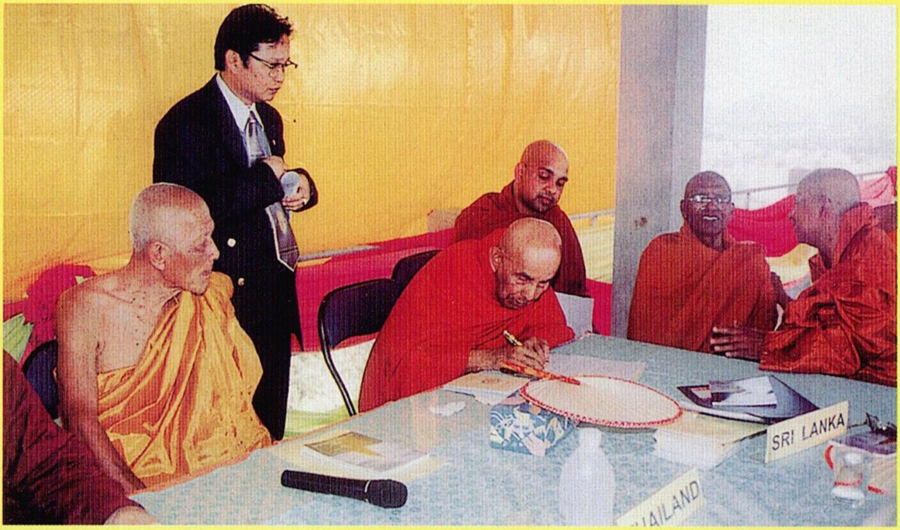

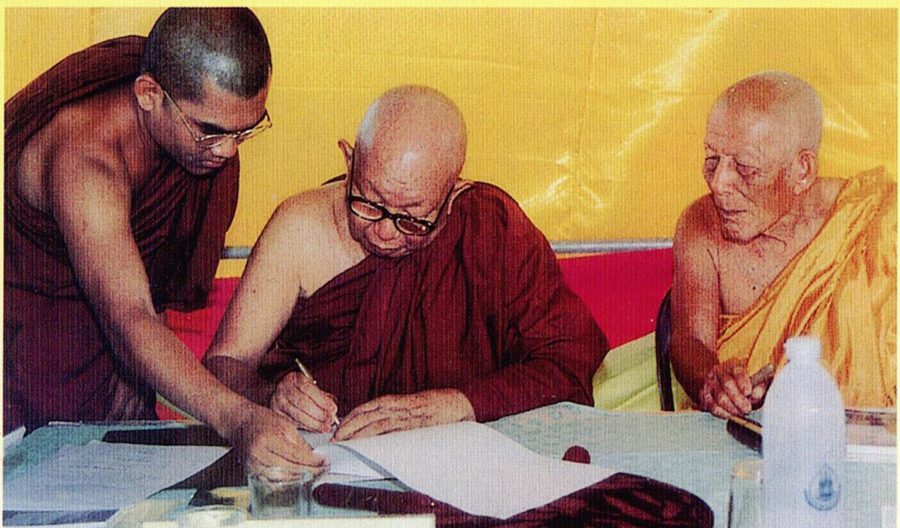
สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี (สมณศักดิ์ศรีลังกา) หรือ
หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน
วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ ต.ตาคลี อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์

การประชุมสังคยา เรื่องหลักพุทธศาสนา
และได้ลงนามร่วมกันทั้ง 3 ประเทศ ศรีลังกา-พม่า-ไทย
เพื่อรวมตัวกันเผยแพร่หลักพระพุทธศาสนาให้มั่นคงสืบต่อไป

SRI LANKA
HAILAND

กุญแจดอกใหญ่ เปิดสำรวจความเสียหาย

ซ่อมแซมจุฬาลงกรณ์ธรรมศาลา ที่ประทับ ร.๕

ภายในจุฬาลงกรณ์ธรรมศาลาก็ตกแต่งด้วย

ฉลองจุฬาลงกรณ์ธรรมศาลา

โรงเรียนที่หลวงปู่ไปช่วยสร้าง

สร้างเสร็จแล้ว ถ่ายรูปร่วมกับพระเถระผู้ใหญ่ของศรีลังกา

พระเลขาฯ ของสมเด็จพระมหาสังฆนายก แห่งศรีลังกา อ่านประกาศเกียรติคุณ

รับพัดยศจากสมเด็จพระมหาสังฆนายก แห่งศรีลังกา

พระที่สักการะสมเด็จพระปิยะมหาราช

ภายในจุฬาลงกรณ์ธรรมศาลา

พิธีไหว้ดี พลีถูก

บำเพ็ญมหากุศลอุทิศถวายแด่บุรพกษัตราธิราชเจ้า พระมเหสี รัชทายาท พระบรมวงศานุวงศ์ และแม่ทัพนายกองทุกหมู่เหล่า ตั้งแต่ชั้นอาวุโสถึงผู้น้อยซึ่งเป็นผู้เสียสละชีวิตและเลือดเนื้อปกป้องผืนแผ่นดินไทยให้ได้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ทุกยุคทุกกาล ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ ๒๕๓๒ และ ๒๕๔๑ ณ บริเวณหน้าพระยรมราชานุสรณ์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

พิธีบำเพ็ญมหากุศล
ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง
กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๓ อุทิศถวายแด่บุรพกษัตราธิราชเจ้า พระมเหสี รัชทายาท พระบรมวงศานุวงศ์ และแม่ทัพนายกองทุกหมู่เหล่า ตั้งแต่ชั้นอาวุโสถึงผู้น้อย ซึ่งเป็นผู้เสียสละชีวิตและเลือดเนื้อปกป้องผืนแผ่นดินไทยให้ได้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันทุกยุคทุกกาล

รูปพิธีที่บนเจดีย์ ถ้ำเขาขุย ตาคลี

รูปพิธีที่บนเจดีย์ ถ้ำเขาขุย ตาคลี

รูปพิธีที่วัดพระศรีมหาธาตุบริเวณเจดีย์

รูปพระเจดีย์วัดพระศรีมหาธาตุ

หนังสือเล่มนี้ อาตมภาพจัดสร้างขึ้นเพื่อพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน โดยได้มอบหมายให้อาจารย์สุภาพ ทัดภู่ เป็นผู้ดำเนินการเรียบเรียง เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระภัทรมหาราช) และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เพื่อเพิ่มพูนพระบุญญาบารมีของทั้งสองพระองค์ให้มากยิ่งขึ้น จะได้ทรงเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรชาวไทยไปตลอดกาลนาน

สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี
(สมณศักดิ์ศรีลังกา)

คำนำ
ในการพิมพ์ครั้งที่ ๑

ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปกราบพบ สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา ได้รับฟังคำสั่งสอนธรรมะจากท่านแล้ว รู้สึกประหลาดใจ เพราะสิ่งที่ได้ยินได้ฟังนั้นข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินได้ฟังใครพูดถึงมาก่อนเลย จึงกราบเรียนถามท่านว่า เรื่องที่หลวงปู่นำมาสอนนั้น หลวงปู่เอามาจากไหน ไม่เห็นมีในตำราเลย ท่านได้เมตตาตอบให้ข้าพเจ้าหายข้องใจว่า สิ่งที่ท่านนำมาสอนข้าพเจ้าและคนอื่น ๆ นั้น ท่านไม่ได้อธิบายตามตัวหนังสือในตำรา แต่เป็นสิ่งที่ท่านได้จากประสบการณ์การปฏิบัติธรรมของท่าน ท่านได้ปฏิบัติแล้ว ได้รับผลแล้ว จึงอยากให้ทุกคนได้รับรู้และปฏิบัติตามบ้าง หลวงปู่บอกว่าธรรมะของพระพุทธเจ้านั้นกว้างขวาง สุขุมลุ่มลึกยิ่งนัก สิ่งที่ท่านนำมาสอนข้าพเจ้าเป็นเพียงพื้นฐานขั้นต้นเท่านั้น ให้ข้าพเจ้าทำความเข้าใจจนกระจ่างแจ้งชัดเสียก่อน เพื่อเป็นพื้นฐานรองรับธรรมะขั้นสูงต่อไป ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า คำสอนของท่านมีเหตุผล รับฟังได้ จึงพยายามทำความเข้าใจและเขียนบันทึกไว้ จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงเพื่อตัวเองจะได้นำมาอ่านทบทวนความรู้ ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติของตนเมื่อไม่เข้าใจตรงไหน ขัดข้องที่ใด ข้าพเจ้าก็จะขึ้นไปกราบเรียนถามท่าน หลวงปู่ก็เมตตาอธิบายจนข้าพเจ้าเข้าใจ ข้าพเจ้ากราบเรียนท่านว่า ข้าพเจ้าเขียนหนังสืออ่านสำหรับเด็ก อยากจะขออนุญาตนำคำสอนของท่านไปเขียนให้เด็ก ๆ อ่าน หลวงปู่ได้เมตตาให้คำแนะนำและอธิบายวิธีสอนธรรมะแก่เด็กให้กับข้าพเจ้า นับเป็นพระคุณแก่ข้าพเจ้าอย่างสูงยิ่ง

ต่อมาหลวงปู่ได้ปรารภว่า ท่านอยากจะทำหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามแนวทางสายตรงอันเป็นทางสายเอกซึ่งพระพุทธองค์ทรงค้นพบแล้วนำมาสอนไว้และหลวงปู่ได้นำมาประพฤติปฏิบัติตามจนได้ผลแล้วนั้น เพื่อพิมพ์จำหน่ายจ่ายแจกให้ผู้ใฝ่ศึกษาได้รู้ ได้เข้าใจแนวทางปฏิบัตินี้บ้างข้าพเจ้าคิดว่าหลวงปู่ไม่ควรจะต้องลงมาทำเรื่องนี้ด้วยตัวเองเพราะท่านมีอายุมากแล้ว ข้าพเจ้าจึงอาสาเขียนต้นฉบับให้ท่านเพราะอยากจะแบ่งเบาภาวะของท่านลงบ้างตามที่ท่านเห็นสมควร ซึ่งหลวงปู่ก็บอกว่าจะรับไว้พิจารณา

เวลาผ่านไประยะหนึ่ง เมื่อข้าพเจ้าขึ้นไปกราบท่านอีก หลวงปู่ได้ส่งกระดาษบันทึกที่ท่านเขียนกระทู้ธรรมไว้ให้ข้าพเจ้าพร้อมกับบอกว่า ไปเขียนมาให้ได้ใจความตามนี้ แล้วท่านก็อธิบายความหมายของกระทู้ธรรมให้ข้าพเจ้าเข้าใจ ข้าพเจ้าก็กลับมาเขียน มาลำดับความตามที่ตนเองเข้าใจ เสร็จแล้วก็นำไปอ่านให้หลวงปู่ฟัง ตรงไหนที่ไม่ถูกต้อง ท่านก็จะอธิบายให้ข้าพเจ้าเข้าใจแล้วเอากลับไปเขียนใหม่ แก้ไขใหม่ ทำเช่นนี้อยู่หลายครั้งหลายหน จนได้ความถูกต้องตรงกับความประสงค์ของหลวงปู่

ข้าพเจ้าหวังว่า ท่านผู้อ่านคงจะได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการปฏิบัติธรรมตามแนวทางสายเอกที่นำเสนอนี้บ้าง ขอให้ท่านใช้ปัญญาพิจารณาวินิจฉัยเอาเองเถิด จะเชื่อหรือไม่เป็นสิทธิของท่าน สำนวนในการเขียนเป็นของข้าพเจ้าเอง ซึ่งอาจจะวกวนและถ่ายทอดความหมายจากคำอธิบายของหลวงปู่ได้ไม่ชัดเจนแจ่มแจ้ง ถ้าท่านผู้อ่านจะรู้สึกขัดข้องใจกับสำนวนการเขียนของข้าพเจ้าบ้างก็ต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย หากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดพลาด ขาดตกบกพร่องไปบ้าง ข้าพเจ้าขอรับผิดแต่ผู้เดียว

ข้าพเจ้าหวังว่า ท่านผู้อ่านคงจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้บ้างตามสมควร

สุภาพ ทัดภู่
ผู้เรียบเรียง
๒๐ กันยายน ๒๕๔๒

คำนำ
ในการพิมพ์ ครั้งที่ ๒

เนื่องจากหนังสือ "ธรรมะ จาก สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา" ได้แจกจ่ายหมดไปนานแล้ว แต่ยังมีผู้มาขออยู่บ่อย ๆ หลวงปู่เห็นสมควรให้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่เพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ที่ต้องการ

ในการพิมพ์ครั้งนี้ หลวงปู่ได้ให้ข้าพเจ้าปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม ให้ตรงตามความประสงค์ของท่าน

ข้าพเจ้าหวังว่า ท่านผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากหนังสือนี้ ตามที่ต้องการ

สุภาพ ทัดภู่
ผู้เรียบเรียง
๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 3

จากการที่หนังสือ **"ธรรมะ จากสมเด็จพระปริชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา"** (หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน)" ได้แจกไปหมดแล้ว แต่ยังมีลูกศิษย์หลายคนต้องการนำไปมอบให้ญาติ มิตร และคนทั่วไปที่เป็นคนดีมีศีลธรรม ได้ศึกษาประพฤติปฏิบัติ

จึงได้มีปรารภที่จะจัดพิมพ์เพิ่ม เพื่อแจกเป็นธรรมทานตามประสงค์ของหลวงปู่ ได้กราบเรียนขออนุญาตแล้ว และเห็นสมควรให้ข้าพเจ้าดำเนินการต่อไป โดยคงข้อความไว้เช่นเดิม

นายกฤษฎา เอื้อสถาพร

29 มีนาคม 2547

สารบัญ

สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา
(หลวงปู่ใหญ่ ปรีชาโน)

สมเด็จพระปรีชาญาณมุนี (สมณศักดิ์ศรีลังกา) หรือที่พวกลูกศิษย์เรียกท่านว่า หลวงปู่ใหญ่ ปรีชาโน ปัจจุบันท่านอยู่ที่ วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ (ถ้ำลับแล เขาขุย) เลขที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

ในอดีต ก่อนที่หลวงปู่จะออกบวชนั้น ท่านรับราชการเป็นนายทหารแห่งกองทัพบก ได้เคยผ่านงาน ผ่านการสู้รบมามากมาย ในสงครามอินโดจีน กำลังรบหน่วยของท่าน ได้รับฉายาจากฝ่ายตรงข้ามว่า "กองทหารผี" ความรู้ความสามารถของท่านเป็นที่ถูกใจหลวงอดุลยเดชจรัส อธิบดีกรมตำรวจในสมัยนั้น จึงได้ขอตัวมาช่วยราชการตำรวจ ซึ่งท่านก็ได้มาปฏิบัติงานให้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่านได้รับ ยศ นายพันตำรวจโท

ต่อมา หลวงพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น มีความประสงค์จะให้สร้างวัดขึ้นในบริเวณทุ่งบางเขน จึงมอบหมายให้ท่านเป็นแม่กองอำนวยการสร้างวัด ซึ่งท่านได้ดำเนินการติดต่อขอซื้อที่จากชาวบ้าน และช่วยควบคุมการก่อสร้างจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ วัดนั้นก็คือ วัดพระศรีมหาธาตุบางเขน กรุงเทพฯ ในปัจจุบันนี้นั่นเอง เมื่อได้สร้างวัดพระศรีมหาธาตุบางเขนเสร็จแล้ว ท่านได้พิจารณาเห็นว่าการทำงานเพื่อประเทศชาติ ท่านก็ได้ทำมามากพอสมควรแล้ว ท่านจึงลาออกจากราชการมาบรรพชา อุปสมบทเป็นพระภิกษุเพื่อแสวงหาความรู้ทางธรรมต่อไป

เมื่อบวชแล้ว ท่านได้ศึกษาธรรมะ แล้วออกธุดงค์ไปปฏิบัติธรรมตามที่ต่าง ๆ ทางเหนือก็เลยเข้าไปถึงแดนพม่า ทางภาคอิสาน ภาคใต้ ท่านก็ได้ธุดงค์ไปพักอาศัยตามถ้ำในป่าเขา ในที่สุดท่านได้มาพักปฏิบัติธรรมอยู่ที่ถ้ำลับแล เขาขุย ในตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งในสมัยนั้นยังเป็นป่าดงพงทึบอยู่ ท่านได้ฝึกหัดปฏิบัติธรรมตามแนวทางของวิปัสสนาปัญญาอันเป็นทางสายตรงเป็นทางสายเอกที่จะนำผู้ปฏิบัติเข้าสู่การบรรลุภูมิธรรมขั้นสูงสุดของพระพุทธศาสนา มีครูบาอาจารย์มาถ่ายทอดธรรมปฏิบัติให้ท่าน การปฏิบัติธรรม

ของท่านก้าวหน้าไปด้วยดี ภูมิจิต ภูมิธรรมของท่านสูงขึ้นไปเป็นลำดับ ท่านแตกฉานเชี่ยวชาญทางด้านวิปัสสนาปัญญา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติตนตามทางสายตรงที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบและสั่งสอนวางแนวทางไว้ให้ หลวงปู่ได้ปฏิบัติตามทางนั้นแล้ว ภารกิจที่ท่านพึงกระทำได้สำเร็จเสร็จสิ้นลงอย่างสมบูรณ์แล้ว

ชาวพุทธไทยไม่ใคร่มีใครรู้จักหลวงปู่มากนัก แต่ชาวพุทธต่างประเทศจะรู้จักท่านดี เพราะหลวงปู่เดินทางไปเชื่อมความสัมพันธ์และเผยแผ่พระพุทธศาสนาในหลายปะเทศ เช่น พม่า ศรีลังกา ฮ่องกง ฯลฯ โดยเฉพาะที่ศรีลังกาท่านได้ไปสร้างคุณาปการไว้มากมาย ได้สนทนาธรรม แสดงธรรม สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับพระมหาสังฆนายกของศรีลังกา ทั้งสามวงศ์ คือ พระมหาสังฆนายกลังกาวงศ์ พระมหาสังฆนายกฝ่ายสยามวงศ์ และพระมหาสังฆนายกฝ่ายรามัญวงศ์ จนมีความเข้าใจกันเป็นอันดี มีความเห็นพ้องต้องกันว่าการเรียนการสอนธรรมะ การปฏิบัติธรรมของชาวพุทธทั้งไทยและศรีลังกาควรจะปรับปรุงให้เป็นไปในแนวเดียวกัน

จากการไปประเทศศรีลังกา ทำให้ได้ทราบว่าในอดีตเมื่อเกือบ ๑๐๐ ปีมาแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราชของไทย ได้เคยเสด็จไปเจริญสัมพันธไมตรี พร้อมทั้งได้สร้างธรรมศาลาจุฬาลงกรณ์ไว้ เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนา ต่อมาอาคารธรรมศาลาซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตขนาดใหญ่ได้ชำรุดทรุดโทรมลงไปตามกาลเวลา หลวงปู่และคณะศิษย์จึงได้ร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์ให้กลับแข็งแรง สง่างาม ใช้การได้ดังเดิม นอกจากนี้หลวงปู่ได้ให้ทุนก่อสร้างโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมแก่ศรีลังกาอีกหนึ่งหลัง

การที่หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโนได้ไปทำประโยชน์ต่าง ๆ ให้ชาวศรีลังกา ทำให้ชาวศรีลังการู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อหลวงปู่ ชาวศรีลังกาปรารถนาจะยกย่องเชิดชูหลวงปู่ ดังนั้น ประธานาธิบดีในสมัยนั้น คือ ท่านประธานาธิบดี รานาซิงห์เปรมาดาสา พร้อมด้วยข้าราชการ ผู้แทนประชาชน และสมเด็จพระมหาสังฆนายกมาติเฮ พันนาสีหา ผู้เป็นมหาสังฆนายกฝ่ายลังกาวงศ์ พร้อมด้วยพระมหาสังฆ

นายกฝ่ายสยามวงศ์ และรามัญวงศ์ ทั้งสามองค์เป็นผู้แทนฝ่ายสงฆ์ ทุกฝ่ายมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะสถาปนาให้หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน เป็นพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ของศรีลังกา เมื่อทั้งฝ่ายสงฆ์และฆราวาสมีความเห็นพ้องต้องกัน ดังนั้น จึงมีมติให้สถาปนาหลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน แห่งประเทศไทย ขึ้นเป็นที่ "สมเด็จพระปริชาญาณมุนี แห่งศรีลังกา" ทรงศักดิ์และสิทธิ ตามตำแหน่งนั้นทุกประการ

หลังจากนั้น สมเด็จพระมหาสังฆนายกทั้งสามวงศ์ของศรีลังกา มีท่านพระมหาสังฆนายก มาดิเฮ พันนาสีหา พร้อมด้วยผู้แทนสงฆ์ทั้งสามวงศ์ ผู้แทนท่านประธานาธิบดี รานาซิงห์ เปรมาดาสา และคณะผู้ติดตามได้เดินทางมาประเทศไทย เพื่อมอบถวายเอกสารตราตั้งพร้อมเครื่องประกอบสมณศักดิ์สงฆ์ศรีลังกา แด่หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน ณ วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ ถ้ำลับแลเขาขุย ตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน จึงเป็นสมเด็จพระปริชาญาณมุนี (สมณศักดิ์ ศรีลังกา) ด้วยประการฉะนี้

นำเรื่อง

พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาของพระพุทธเจ้า **"พุทธะ"** หมายถึง **"ผู้รู้"** ดังนั้น พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาของท่านผู้รู้

ท่านผู้รู้ ท่านรู้อะไรบ้าง ?

ท่านรู้สัจธรรม ความเป็นจริงของชีวิต รู้จักโลกทุกโลก รู้วิธีปฏิบัติตนเพื่อไปสู่โลกนั้น ๆ รู้ว่าสรรพสัตว์ทั้งหลายล้วนตกอยู่ในห้วงทุกข์ตลอดกาลยาวนาน เป็นทุกข์มาแล้วในอดีต เป็นอยู่ในปัจจุบัน และยังคงจะต้องทนทุกข์ต่อไปในอนาคต ท่านรู้วิธีที่จะนำตนออกจากห้วงทุกข์ ท่านนำตัวเองให้หลุดพ้นจากห้วงทุกข์ได้สำเร็จ ท่านพ้นทุกข์แล้ว แต่......สรรพสัตว์ยังตกอยู่ในวังวนแห่งทุกข์ ทั้ง ๆ ที่ต้องการจะหลุดพ้นจากวังวนนั้น แต่ก็หลงทางวนเวียนหาทางออกไม่พบ ท่านผู้รู้มีเมตตาต่อสัตว์ผู้ยาก จึงได้ชี้แจง แนะนำ พร่ำสอน บอกหนทางและวิธีปฏิบัติเพื่อนำตนให้หลุดพ้นจากห้วงทุกข์ ผู้ที่ปฏิบัติตามอย่างจริงจังก็พ้นทุกข์ได้ ผู้ที่ไม่ทำตามก็เป็นทุกข์อยู่ในวังวนนั้นต่อไป

กาลเวลาผ่านไป คำแนะนำสั่งสอนของท่านผู้รู้ได้ถูกบิดเบือน ปลอมปนระคนกับคำสอนของผู้อื่นจนยากจะเข้าใจ ยากจะปฏิบัติตาม คนรุ่นหลังที่สนใจใฝ่ศึกษาและปฏิบัติตามด้วยหวังความหลุดพ้น จึงพากันหลงทาง หลงปฏิบัติตามคำแนะนำที่ถูกบิดเบือนไปแล้วนั้น จึงยากจะพ้นทุกข์ได้

เมื่อถึงช่วงกึ่งพุทธกาล พระสาวกผู้หนึ่งของท่านผู้รู้ ได้นำคำสอนของท่านมาพิจารณาแยกแยะหาส่วนที่เป็นคำสอนของท่านผู้รู้จนพบ เมื่อพบแล้วก็ปฏิบัติตามจนถึงที่สุดจึงได้รู้ว่า คำแนะนำสั่งสอนของท่านผู้รู้ไม่ได้ยากต่อการเข้าใจและปฏิบัติตาม แต่เพราะคำสอนถูกบิดเบือนและทำให้สับสนจนไม่เป็นตามลำดับขั้นตอน จึงยากแก่การทำความเข้าใจและหลงผิดตามกันไป ถ้าไม่หยุดคิดพิจารณาเรียบเรียงเสียใหม่ก็ยากจะเข้าใจได้

พระสาวกผู้มีปัญญาได้พยายามชี้แจง แนะให้ผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาเข้าใจแนวทาง และปฏิบัติไปตามลำดับขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นพื้นฐานก่อน เพราะมีความสำคัญมาก แต่ผู้คนกลับเห็นว่าเป็นเรื่องพื้น ๆ ดาด ๆ ไม่สำคัญอะไร จึงไม่สนใจทำตาม นับเป็นเรื่องน่าเสียดาย

หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน แห่งวัดธรรมรงค์สวัสดิ์ ถ้ำลับแล เขาขุย ตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ท่านห่วงใยผู้คนที่หลงทิศทาง ไม่รู้ว่าตนควรจะไปทางใด ท่านจึงให้นำคำแนะนำเบื้องต้นพิมพ์เป็นหนังสือออกแจกจ่าย ด้วยหวังว่าผู้ได้อ่านจะมองเห็นทางที่ชี้ให้เดินนั้นบ้าง ถ้าไม่มืดบอดจนเกินไป ขอให้ผู้อ่านใช้ตาปัญญาพิจารณาเอาเองเถิด คำแนะนำที่ให้ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจได้

ทางสายเอก

พระพุทธเจ้าทรงค้นพบหลักสัจธรรม แล้วทรงนำมาสอนสัตว์โลกให้รู้ตาม แต่เพราะสัตว์โลกตกอยู่ในความครอบงำของโลกียธรรม อันเป็นความสุข ความเพลิดเพลินทางโลก หลงระเริงอยู่กับเครื่องผูกพันอันเป็นเหยื่อล่อของกิเลส ตัณหา โลภ โกรธ หลง ยึดติด หลงมัวเมาอยู่กับโลกธรรม คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์ สัตว์โลกหลงอยู่กับโลกธรรมทั้งแปดประการนี้ จึงยากที่จะเข้าใจถึงสัจธรรมที่พระพุทธองค์ทรงนำมาเปิดเผย เว้นแต่ผู้มีปัญญาเท่านั้นจึงจะรู้ตามและเข้าใจได้

สัจธรรม คือ ความจริงแห่งชีวิตที่ต้องศึกษาให้เข้าใจ **สัจธรรมก็คือธรรมชาติ** เป็นสภาวะธรรมตามธรรมดาของธรรมชาติที่เปิดเผยตัวเองอยู่ตลอดเวลา ไม่มีสิ่งใดปกปิดซ่อนเร้น ธรรมชาติได้แสดงให้เห็นอยู่ตลอดเวลาว่า ทุกสรรพสิ่งเกิดขึ้นเพราะมีเหตุปัจจัยปรุงแต่ง เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็แปรปรวนไปไม่คงทนอยู่ได้ ดับสลายไปเมื่อหมดปัจจัยปรุงแต่ง แสดงให้เห็นถึงความเป็น ทุกขัง อนิจจัง อนัตตาอยู่ตลอดเวลา เมื่อสัตว์โลกบังเกิดขึ้นตามที่มีเหตุปัจจัยปรุงแต่ง แล้วเกิดการปรวนแปรเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา จนในที่สุดก็เสื่อมสลายไปตามลักษณะที่เรียกว่า เกิด แก่ เจ็บ ตาย สัตว์โลกเกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด วนเวียนอยู่เช่นนี้เป็นเวลานับไม่ถ้วน เป็นมาแล้วตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน และจะยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปในอนาคต ในช่วงชีวิตของสัตว์โลก ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ได้ประกอบกรรมต่าง ๆ ไว้มากมาย

ในสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ตามกฎธรรมชาติ สัตว์โลกที่อุบัติขึ้นมาในพื้นพิภพนี้ จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่แวดล้อมอยู่ด้วยกามคุณห้า อันเป็นเหยื่อล่อให้เกิดกิเลส ตัณหา โลภ โกรธ หลง เมื่อสัตว์โลกไม่มีปัญญารู้เท่าทันตามความเป็นจริง จึงหลงมัวเมาอยู่กับกามคุณห้า คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ซึ่งผ่านเข้ามากระทบกับ ตา หู จมูก ลิ้น กายของตน ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจขึ้น เช่น เห็นรูปก็เกิดความยินดีในรูปที่น่ารัก ขัดเคืองในรูปที่ไม่น่ารัก เป็นต้น เกิดความยินดียินร้ายขึ้น เกิดความพอใจ เกิดความอยากได้ในสิ่งต่าง ๆ ที่ตนพอใจ

จึงต้องทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มา ต้องประกอบอาชีพต่าง ๆ ต้องตรากตรำทำงานลำบาก หนาว ร้อน หิว กระหาย ยอมเหนื่อยยากทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนประสงค์ ถ้าความพยายามไม่ได้ผลก็โศกเศร้าเสียใจ คับแค้นใจ เมื่อได้ผลตามที่ปรารถนาก็ต้องทุกข์กาย ทุกข์ใจอีก เพราะต้องคอยระวังรักษาทรัพย์สินสิ่งของอันเป็นของรักของหวงของตนมิให้เป็นอันตราย เมื่อมีอันตรายก็เศร้าโศกเสียใจ สัตว์โลกมีความต้องการไม่สิ้นสุด จึงเกิดการแก่งแย่งชิงดีกัน ทะเลาะวิวาทกัน เอารัดเอาเปรียบกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนและพวกพ้องต้องการ มีการทำร้ายกันทรมานกัน ทำสงคราม เช่น ฆ่ากันเพื่อแย่งชิงสิ่งที่ตนต้องการมาเป็นของตน เหล่านี้เป็นโทษของกามคุณ เป็นกองทุกข์ที่เห็น ๆ กันอยู่ แต่สัตว์โลกถูกครอบงำอยู่ด้วยโลกียธรรม หลงมัวเมาอยู่กับโลกธรรมทั้งแปดประการ ทำให้มองไม่เห็นสภาพความเป็นจริง จึงต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสารนี้ ทั้ง ๆ ที่สภาวธรรมอันเป็นสัจธรรมความเป็นจริงตามสภาวะของโลกมีอยู่ เปิดเผยตัวเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะมีพระพุทธเจ้าบังเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม สัจธรรมความจริงนั้นก็คือ ทุกข์มีอยู่ เหตุให้เกิดทุกข์มีอยู่ การกระทำที่ดับทุกข์ได้ก็มีอยู่ ปรากฏให้สัตว์โลกได้รู้เห็นอยู่ตลอดเวลาว่า ทุกข์ คือ ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ความประสบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักที่พอใจ ความพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่พอใจ ความปรารถนาสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้น เป็นความทุกข์ที่สัตว์โลกได้ประสบอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นในอดีต ปัจจุบัน และจะยังคงพบเช่นนี้ในอนาคต

ตามกฎของธรรมชาติ สัตว์โลกทำกรรมใดไว้จะต้องได้รับผลของกรรมนั้น ๆ เพราะสัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย ทำกรรมสิ่งใดไว้ ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม จักได้รับผลของกรรมนั้น ๆ

กรรม คืออะไร ?

กรรม คือ การกระทำหรือการประพฤติปฏิบัติของบุคคลนั้น ๆ นั่นเอง แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่าการกระทำหรือกรรมนั้น ๆ ดีหรือชั่ว มีอะไรเป็นเครื่องกำหนด

สิ่งที่เป็นเครื่องบ่งบอกว่าการกระทำหรือกรรมใด ๆ ดีหรือชั่ว ก็คือ ศีลห้า ถ้าประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้า โดยไม่ละเมิดก็ได้ชื่อว่าทำกรรมดี ถ้าละเมิดไม่ว่าจะละเมิดเพียงข้อเดียวหรือหลายข้อ ก็ได้ชื่อว่า ทำกรรมชั่ว ศีลห้านั้นได้แก่

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี ไม่เบียดเบียนชีวิตสัตว์อื่น บุคคลอื่น หรือแม้แต่ตนเองให้ลำบาก เดือดร้อน บาดเจ็บ หรือล้มตายลงด้วยการกระทำของตนเองหรือใช้ให้ผู้อื่นทำ

๒. อทินนาทานา เวรมณี ไม่ยึดถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้อนุญาตยกให้ ด้วยการขโมย หยิบฉวยเอามาเอง หรือคดโกง ฉ้อฉลเอามาเป็นของตนไม่ว่าจะกระทำด้วยตนเองหรือใช้ผู้อื่นทำ

๓. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี ไม่ประพฤติผิดทางกาม คือไม่เป็นชู้หรือแย่งชิงคู่ครองของคนอื่น ไม่ล่วงเกินหรือข่มขืนผู้อื่น ไม่ล่วงเกินบุคคลที่มีเจ้าของหวงแหน ไม่กระทำด้วยตนเองหรือใช้ให้ผู้อื่นทำ

๔. มุสาวาทา เวรมณี ไม่พูดเท็จ หลอกลวง

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวรมณี ไม่เสพสิ่งเสพติดมึนเมาทุกชนิด นอกจากตนเองจะไม่เสพแล้ว ยังต้องไม่จัดหา ไม่ซื้อขาย หรือนำไปให้ผู้อื่นเสพ ไม่ทำด้วยตนเองหรือใช้ผู้อื่นทำ

นอกจากจะประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้าโดยไม่ละเมิดแล้ว ยังต้องรู้จักละบาปบำเพ็ญบุญอีกด้วย ดังนั้นจึงต้องรู้จักเสียก่อนว่า อะไรคือบุญ อะไรคือบาป

บุญหรือกุศล บางทีก็เรียกรวมกันว่าบุญกุศล หมายถึง ความดี สิ่งดีที่บุคคลทำแล้วไม่ทำให้ตนเองหรือผู้อื่นเดือดร้อน เกิดจากการปฏิบัติตนตามรากเหง้าของกุศลหรือกุศลมูล ได้แก่ อโลภะ อโทสะ อโมหะ

เมื่อมี **อโลภะ** ความไม่โลภ ก็ไม่เกิดความอยากได้ของของผู้อื่น ทำให้เกิดการเสียสละ รู้จักแบ่งปัน รู้จักเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

เมื่อมี **อโทสะ** ไม่มีโกรธ จึงไม่คิดประทุษร้ายผู้อื่น ทำให้เกิดความเมตตา ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข

เมื่อมี **อโมหะ** ไม่หลงมัวเมาไปตามกิเลศ ตัณหา โลภ โกรธ หลง จึงมีปัญญารู้เห็นตามความเป็นจริง ไม่โง่เขลา

เมื่อรู้จักต้นเหตุที่ทำให้เกิดกุศลธรรมกรรมดีแล้ว ก็ต้องรู้จักปฏิบัติตนตามทางแห่งความดี ซึ่งได้แก่ **กุศลกรรมบท** มีอยู่ ๑๐ ประการคือ

ก. การทำดีทางกาย หรือ**กายกรรม** มี ๓ ข้อ คือ

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี
๒. อทินนาทานา เวรมณี
๓. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี

ข. การทำความดีทางวาจา หรือ**วจีกรรม** มี ๔ ข้อ คือ

๔. มุสาวาทา เวรมณี ไม่พูดเท็จ
๕. ปิสุณายะ วาจายะ เวรมณี ไม่พูดส่อเสียด
๖. ผรุสายะ วาจายะ เวรมณี ไม่พูดคำหยาบ
๗. สัมผัปปะลาปา เวรมณี ไม่พูดเพ้อเจ้อ

ค. การทำความดีทางใจ หรือ**มโนกรรม** มี ๓ ข้อ คือ

๘. อะนะภิชฌา ไม่คิดโลภ อยากได้ของผู้อื่น
๙. อพยาบาท ไม่คิดร้าย เบียดเบียนผู้อื่น
๑๐. สัมมาทิฏฐิ มีความเห็นถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

นอกจากการทำความดีอันเป็นบุญกุศลตามหลักของกุศลกรรมบทแล้ว ยังมีการกระทำที่จัดว่าเป็นการทำบุญหรือเป็นการทำความดีอีก เรียกว่า **บุญกิริยาวัตถุ มี ๑๐ อย่างคือ**

๑. ทานมัย บุญเกิดจากการให้ ไม่ว่าจะให้สิ่งของ เครื่องใช้ ข้าวปลาอาหาร ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย ให้ความรู้ต่าง ๆ ให้ธรรมะ ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้ความช่วยเหลือ ให้ความเอื้ออาทร ผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่น เป็นต้น

๒. สีลมัย บุญเกิดจากการรักษาศีล และประพฤติดี

๓. ภาวนามัย เมื่อเรารู้ความเป็นไปตามกฎของกรรมในสามกาล จึงฝึกอบรมตนให้สำรวมระวัง ไม่ละเมิดศีลห้า และปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของหลักธรรม จึงเกิดเป็นบุญกุศลแก่ตนเอง

๔. เวยยาวัจจะมัย บุญเกิดจากการขวนขวายรับใช้ ช่วยเหลือผู้มีคุณธรรม

๕. อะปะจายะนะมัย บุญเกิดจากการประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตน

๖. ปัตติทานมัย บุญเกิดจากการให้ส่วนบุญหรือการเฉลี่ยส่วนความดีของตนให้ผู้อื่น อุทิศบุญกุศลให้ผู้อื่น

๗. ปัตตานุโมทะนามัย บุญได้จากการยินดีในความดีของผู้อื่น เมื่อเห็นผู้อื่นทำความดีก็แสดงความชื่นชมยินดีด้วย

๘. ธัมมัสสะวะนะมัย บุญที่ได้จากการฟังธรรม

๙. ธัมมะเทสนามัย บุญที่ได้จากการสั่งสอนธรรม

๑๐. ทิฏฐุชุกัมม์ บุญเกิดจากการทำความเห็นให้ตรงตามความจริง ปรับปรุงความคิดเห็นให้ถูกต้อง อยู่ในกรอบของหลักธรรม

แนวทางปฏิบัติที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงเครื่องชี้นำและบ่งบอกให้รู้ว่า ผู้ที่ต้องการสร้างสมความดี ต้องการมีบุญกุศลเป็นพื้นฐานบารมีของตนพึงประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้ ผู้มีปัญญาควรปฏิบัติตนเป็นคนมีสัมมาคารวะ นอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ผู้มีอาวุโสและผู้ทรงคุณธรรม ที่สำคัญที่สุดก็คือ ต้องรู้จักกตัญญูกตเวทีต่อบุพการี ผู้มีพระคุณ การรู้จักบุญคุณของผู้มีคุณและตอบแทนบุญคุณของท่าน ทั้งในขณะที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้วนั้น เป็นเครื่องหมายของคนดี ความดีที่ทำจะนำพาผู้กระทำไปสู่ความสุขความเจริญ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ทำนองเดียวกัน ถ้าผู้ใดปฏิบัติตนในทางตรงกันข้ามกับที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็ได้ชื่อว่า กระทำชั่ว เป็นบาปอกุศลของตนเอง ซึ่งจะนำพาไปให้ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อนกายใจ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผู้มีปัญญาควรพิจารณาก่อนทำสิ่งใดลงไป อย่าปล่อยให้กิเลสตัณหาครอบงำจิตใจจนลืมแนวทางแห่งการทำความดี

การที่พยายามอธิบายให้รู้ว่า การประพฤติปฏิบัติอย่างใดเป็นบุญ อย่างใดเป็นบาป ก็เพื่อให้ผู้มีปัญญาใช้เป็นเครื่องประกอบการพิจารณาว่า สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ ถ้ารู้ทั้งรู้อยู่แก่ใจว่า การกระทำอย่างใดเป็นบุญ อย่างใดเป็นบาป แล้วยังขาดสติยั้งคิด ปล่อยให้กิเลสตัณหา มีกามคุณห้า เป็นต้น มาครอบงำจิตใจให้ทำแต่บาปอกุศลเพื่อสนองความต้องการของตน แสดงว่าผู้นั้นสมัครใจ ยินดีที่จะรับผลร้ายซึ่งจะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง

กรรมดี กรรมชั่ว ที่สัตว์โลกได้กระทำไว้ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ จะถูกบันทึกผนึกติดไว้กับตัวรู้หรือจิตของสัตว์นั้น รอเวลาที่จะให้ผลตามกฎของกรรม คือ ทำกรรมดีจะได้รับผลดีตอบสนอง ทำกรรมชั่วจะได้รับผลชั่วตอบสนอง เมื่อถึงวาระที่รูปขันธ์ของสัตว์นั้นต้องแตกสลายเพราะหมดปัจจัยปรุงแต่ง กรรมดี กรรมชั่วที่ถูกบันทึกอยู่ในจิตของสัตว์นั้น ก็จะนำไปสู่คติหรือภพภูมิที่เหมาะสมและสมควรแก่กรรมที่สัตว์นั้นทำไว้ จึงเป็นการสมควรที่จะได้รับผลสนองตอบที่คู่ควรกัน ถ้าทำกรรมชั่วไว้ก็จะถูกนำไปสู่ ทุคติ อันเป็นที่ปราศจากความเจริญ คือ **อบายภูมิ มีอยู่ ๔ อย่าง คือ**

๑. นิรยะ หรือ นรก เป็นเหวแห่งความทุกข์ ไม่มีความสุขความเจริญ มีแต่ภาวะทุกข์ เร่าร้อน กระวนกระวาย

๒. ติรัจฉานภูมิ คือ กำเนิดเป็นสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์

๓. เปตติวิสัย ภูมิแห่งเปรต ได้รับทุกข์ทรมานเพราะต้องอดอยาก หิวโหย แม้มีกินก็กินได้โดยยาก

๔. อสุรกาย พวกอสูร เป็นพวกสะดุ้ง หวาดหวั่น ไร้ความรื่นเริง เป็นทุกข์ อดอยาก พวกที่ทำกรรมชั่วไว้ ต้องไปอยู่ในที่ที่ลำบากอย่างนี้

<u>ผู้ที่ทำกรรมดีไว้ กรรมดีจะนำไปสู่สุคติ อันเป็นสถานที่ดี</u> ที่ผู้ทำกรรมดีสมควรจะได้ไปบังเกิด ตามสมควรแก่กรรมดีที่ทำไว้ <u>ได้แก่การไปเกิดในมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก</u> **กรรมจำแนกสัตว์โลกให้ถือกำเนิดต่าง ๆ กัน**

กำเนิดของสัตว์โลกมีอยู่ ๔ อย่างคือ

๑. ชลาพุชะ เกิดในครรภ์ เช่น คน หมา แมว

๒. อัณฑะชะ เกิดในไข่ เช่น เป็ด ไก่ นก

๓. สังเสทชะ เกิดจากไคลหรือที่ชื้นแฉะ เช่น หนอน

๔. โอปปาติกะ เกิดผุดขึ้นเอง เช่น เทวดา สัตว์นรก

เมื่อเกิดขึ้นก็ผุดขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่เลย เมื่อจุติ (ตาย) ก็หายไปโดยไม่มีซากทิ้งไว้ เป็นการเกิดขึ้นด้วยแรงกรรมของตน ไม่ได้เกิดจากพ่อแม่

สัตว์โลก เกิด ตาย ตาย เกิด วนเวียนเป็นวัฏฏจักร อยู่ในวัฏสงสารนี้ เกิดในมนุษย์โลกแล้ว ไม่รู้จักสัจธรรมความเป็นจริงของชีวิต ปล่อยตัว

ปล่อยใจให้หลงมัวเมาอยู่กับเหยื่อล่อของโลก คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่มากระทบ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ของตน จึงทำตนไปตามแต่กิเลส ตัณหา โลภ โกรธ หลง จะชักนำไป เมื่อละร่างไปแล้วก็ไปเกิดในอบายภูมิบ้าง ในเทวโลกบ้าง พรหมโลกบ้าง เมื่อหมดวาระที่จะต้องเสวยทุกข์-สุขในภูมินั้น ๆ แล้ว ก็จะต้องกลับมาเกิดในโลกมนุษย์นี้อีก เพื่อหาทางประพฤติปฏิบัติตนให้พ้นไปจากห้วงโลกียะนี้ให้ได้ สัตว์โลกต้องเกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด วนเวียนอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ เหล่านี้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะยังคงเป็นไปเช่นนี้อีกในอนาคต ที่ต้องเป็นเช่นนี้เพราะสัตว์โลกไม่รู้จักสัจธรรมความเป็นจริงของชีวิตขาดปัญญาพิจารณาหลักสัจธรรมที่มีอยู่ ปรากฏอยู่รอบ ๆ ตัวนั่นเอง

มีผู้ที่มองเห็นว่า ชีวิตนี้เป็นทุกข์ ต้องการพ้นทุกข์ จึงหาทางที่จะพ้นทุกข์ด้วยวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ กัน ตามความนึกคิดของตน เมื่อเห็นว่าวิธีการนั้น ๆ ของตนถ้าได้ปฏิบัติแล้วจะพ้นทุกข์ ก็จะนำออกเผยแพร่ ผู้ที่เห็นด้วยก็เข้ามาเป็นพรรคพวก เป็นสาวก บริวาร ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางนั้น ๆ ร่วมกัน จึงเกิดมีลัทธิต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ต่างก็เป็นการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ตนพ้นทุกข์ตามคติความเชื่อของตน ซึ่งพอจะประมวลมาได้ดังนี้ คือ

๑. การทำตนให้พัวพันอยู่ หลงระเริงมัวเมาอยู่กับกิเลสกามทั้งหลาย <u>มีโทสะ</u> เป็นตัวนำให้ทำกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการ และความพอใจของตน

๒. การทำตนให้พัวพันอยู่ หลงระเริงมัวเมาอยู่กับกิเลสกามทั้งหลาย <u>มีโลภะ</u> เป็นตัวนำให้ทำกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการและความพอใจของตน

๓. การทำตนให้พัวพันอยู่ หลงระเริงมัวเมาอยู่กับกิเลสกามทั้งหลาย <u>มีโมหะ</u> เป็นตัวนำให้ทำกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการและความพอใจของตน

การกระทำทั้งสามแบบนี้ รวมเรียกว่า **กามสุขัลลิกานุโยค** เป็นการกระทำของคนโง่เขลา เบาปัญญา มีกิเลสหนา ไม่รู้ว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการนำตนไปสู่ทุคติ มีอบายภูมิเป็นที่หวังได้

๔. การประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้า อันเป็นพื้นฐานของความดีเป็นธรรมของมนุษย์ และทำแต่กรรมดีอันเป็นบุญเป็นกุศล รู้จักอธิษฐานเก็บบุญ

กุศลส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ของตนให้ติดตามตนไปเป็นปัจจัยนำส่งให้พ้นทุกข์ไปทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะถึงพระนิพพาน และอธิษฐานให้บุญกุศลอีกส่วนหนึ่งสนองตอบแทนบุญคุณของบุพการีผู้มีคุณ

๕. การประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีงาม มีการรักษาศีลห้า ฟังธรรม ปฏิบัติตามธรรม เพื่อสร้างสมความดีงามของตนให้มากยิ่ง ๆ ขึ้น และรู้จักอธิษฐานเก็บบุญกุศลส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ของตน ให้ติดตามตนไปเป็นปัจจัยนำส่งให้พ้นทุกข์ไปทุกภพทุกชาติจนกว่าจะถึงพระนิพพาน และอีกส่วนหนึ่งก็รู้จักอธิษฐานให้บุพการีผู้มีคุณ เพื่อสนองตอบแทนพระคุณ

การกระทำทั้งสองแบบนี้ จะนำพาผู้ปฏิบัติไปสู่สุคติ อาจมาเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในโลกมนุษย์หรือไปเกิดเป็นเทพอยู่ในโลกสวรรค์ กามวจรภูมิ ชั้นใดชั้นหนึ่งในหกชั้น คือ ชั้นจาตุมหาราชิกา ยามา ดาวดิงสา ดุสิตา นิมมานรดี ปรนิมมิตวัสวดี ตามควรแก่กรรมดีที่ทำไว้ มากน้อยต่างกัน

๖. การทำตนให้ลำบากด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะเข้าใจว่าการทรมานตนคือการทรมานกิเลส จะทำให้กิเลสของตนหมดไปได้ เป็นการบำเพ็ญตนของพวกฤษีชีไพร มีการทำสมาธินำจิตเข้าสู่องค์ฌาน ตั้งแต่ฌานที่ ๑, ๒, ๓, ๔ ,๕ เมื่อจิตสงบอยู่ในองค์ฌานนั้น ๆ ก็จะเกิดฤทธิอำนาจขึ้นได้ จิตจะยกระดับขึ้นสู่คุณธรรมระดับหนึ่ง แต่จิตไม่เกิดปัญญาหยั่งรู้ถึงสัจธรรมความเป็นจริงของชีวิต ซึ่งกิเลสนั้นจะไม่ขาดสิ้น แต่ยังคงจะนอนสงบนิ่งอยู่ เหมือนต้นหญ้าที่ถูกหินกดทับไว้ เมื่อมีโอกาสก็เจริญงอกงามใหม่ได้ วิธีการนำจิตเข้าสู่องค์ฌาน เมื่อสิ้นชีวิตดับขันธ์ไปแล้วก็จะไปบังเกิดในพรหมโลก เป็นพรหมชั้นต่าง ๆ ตามกำลังฌานของตน เมื่อหมดวาระเสวยสุขในพรหมโลก ก็จะมาเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในโลกมนุษย์ มามีชีวิตอยู่ในวังวนของกิเลสตัณหา ที่ครอบงำสัตว์โลกอยู่เช่นเดิม ไม่อาจก้าวพ้นจากบ่วงของโลกียะไปได้ ถ้าไม่มีสติยั้งคิดก็อาจประพฤติปฏิบัติไปในทางที่พาตนไปสู่อบายได้

การประพฤติปฏิบัติตามแนวทางทั้ง ๖ อย่างที่กล่าวมานี้ มีมานานแล้ว มีมาก่อนที่จะมีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด สัตว์โลกได้ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางทั้ง ๖ นี้มาแล้วตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะยังคงมีต่อไปในอนาคต สัตว์โลกต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวังวนนี้ ไม่อาจก้าวเข้าสู่ทางแห่งโลกุตตระได้เลย

๗. เมื่อพระพุทธเจ้าทรงบังเกิดขึ้นในโลก พระองค์ทรงค้นพบทางสายเอก คือ วิปัสสนาญาณอันเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์หมดจดจากกิเลส เป็นไปเพื่อนิพพาน การปฏิบัติตามทางสายนี้เป็นไปเพื่อดับทุกข์ทั้งทางกายและทางใจ เป็นการปฏิบัติเพื่อนำตนให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพานได้ในที่สุด ในช่วงเวลาที่การปฏิบัติยังไปไม่ถึงจุดหมายปลายทาง แต่ภูมิจิตภูมิธรรมของผู้ปฏิบัติก็จะปรับตัวสูงขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ปิดทางไปสู่อบายของตนลงเสียได้ เมื่อสิ้นชีวิตก็จะไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ซึ่งก็ยังคงเป็นส่วนของโลกียะ เมื่อหมดวาระเสวยสุขในเทวโลกแล้ว มาเกิดเป็นมนุษย์อีก ความที่เคยประพฤติปฏิบัติตามทางสายเอกนี้ ก็จะกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามในทางที่ถูกที่ควร เพื่อเพิ่มพูนบุญบารมีหรือภูมิจิตภูมิธรรมของตนให้สูงยิ่ง ๆ ขึ้น จนกว่าจะเข้าสู่ความเป็นพระอริยบุคคลในที่สุด

หลักปฏิบัติตามทางสายเอกนี้มีอยู่หลายขั้นตอน ถ้าปฏิบัติผิดพลาดเพราะเข้าใจผิด จะทำให้หลงทางได้ ดังนั้นจึงควรเข้าใจวิธีปฏิบัติเสียก่อนจะได้ไม่หลงทางเสียเวลา สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ศึกษาสัจธรรมของชีวิตให้เข้าใจเสียก่อนว่า สัตว์โลกที่อุบัติขึ้นมาบนพื้นพิภพนี้ มีความเป็นอยู่อย่างไร ในสภาวะแวดล้อมของกฎธรรมชาติ ชีวิตของสัตว์โลกเกี่ยวพันกับอดีต ปัจจุบัน และอนาคตอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก ตลอดถึงอบายภูมิอย่างไร เมื่อรู้แล้วว่าสัจธรรมความเป็นจริงของชีวิตมีความสัมพันธ์กันทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคต วนเวียนอยู่ในมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก และอยู่ในอบายภูมิด้วยกรรมที่ตนกระทำไว้เอง จึงต้องวนเวียนเป็นวัฏฏจักรอยู่ในวัฏสงสาร ไม่อาจพ้นจากห้วงแห่งโลกียะไปได้

ทำไมจึงจำเป็นต้องรู้สัจธรรมความเป็นจริงของชีวิตที่หมุนวนอยู่ในห้วงโลกียะ ที่จำเป็นต้องรู้ก็เพื่อจะได้ค้นหาว่า อะไรเป็นตัวต้นเหตุที่ทำให้ชีวิตของสัตว์โลกต้องหมุนวนอยู่ในห้วงโลกียะ เมื่อรู้จักต้นเหตุแล้ว จะได้หาทางดับเหตุนั้น ๆ เสีย

ทุกสรรพสิ่งในโลกเกิดขึ้นมาเพราะมีเหตุปัจจัยปรุงแต่ง เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ปรวนแปรไปและเสื่อมสลายไปเมื่อหมดปัจจัยปรุงแต่ง หมุนวนเวียนอยู่เช่นนี้ไม่มีที่สิ้นสุด เป็นเช่นนี้มาตลอดเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและจะยังคงเป็นเช่นนี้ในอนาคต

สัตว์โลกเกิดขึ้นมาเพราะกรรมวิบากของตน ถามว่า กรรมวิบากมีมาแต่ไหน กรรมวิบากเกิดจากการกระทำของตนเองขณะมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมของกฎธรรมชาติในโลกมนุษย์นี้ การกระทำซึ่งเกิดจากความมัวเมาหลงไหลอยู่ในกามคุณห้าอันเป็นเหยื่อล่อให้เกิดกิเลสตัณหา เมื่อเกิดตัณหาก็จะเกิดกรรม คือ การกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่สนองตัณหาของตน กรรมหรือการกระทำนั้น ๆ จะมี ผลของกรรม เรียกว่า วิบาก ถ้าทำกรรมดีก็จะมีวิบากดี ทำกรรมชั่วก็จะมีวิบากชั่วติดตามตัวไป คอยให้ผลอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ขณะมีชีวิตอยู่จึงควรปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้า รู้จัดโอบเอื้อเจือจานช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักกตัญญูกตเวทีต่อบุพการีผู้มีพระคุณ รู้จักทดแทนบุญคุณของผู้มีคุณ หลีกเลี่ยงการกระทำตามความต้องการของกิเลส ตัณหา โลภ โกรธ หลง ระมัดระวังตนไม่ให้หลงโลดแล่นไปตามกระแสโลกธรรม อย่างนี้เรียกว่า สร้างวิบากดีไว้ ถ้าทำในทางตรงกันข้ามก็ได้ชื่อว่า สร้างวิบากชั่วไว้ เมื่อหมดวาระ รูปขันธ์แตกดับ กรรมดีกรรมชั่วมิได้แตกดับไปด้วย หากแต่บันทึกแนบแน่นอยู่กับตัวรู้ คือ จิตนั่นเอง กรรมนี้มีพลังชักนำจิตให้จรไปจรมาในภพภูมิต่าง ๆ เพื่อรับผลของกรรมที่ทำไว้ อาจนำไปรับผลในอบาย ถ้าทำกรรมชั่วไว้ หรือนำไปสู่สุคติโลกสวรรค์ชั้นใดชั้นหนึ่งในหกชั้น ถ้าทำกรรมดีไว้มาก เมื่อถึงกำหนดวาระที่จะมาบังเกิดในมนุษย์โลกเพื่อหาทางปฏิบัติตนให้พ้นทุกข์ให้ได้นั้น พลังแรงของกรรมที่ทำไว้จะกำหนดให้ ธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศธาตุ มาประชุมรวมกันเป็นรูปขันธ์อยู่ในครรภ์มารดา เพื่อให้ธาตุรู้ คือ จิตของสัตว์นั้นได้อาศัย กรรมดีที่ทำไว้จะเข้ามาเป็นกรรมอุปถัมภ์ เป็นกรรมค้ำชูส่งเสริม ถ้าในอดีตเคยปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้า ทำบุญสร้างกุศลไว้มากน้อยเพียงใดก็ตาม ศีลห้าที่เคยปฏิบัติจะเป็นตัวกำหนดรูปขันธ์ของสัตว์ที่จะมาบังเกิด ถ้ามีศีลห้าบริบูรณ์ก็จะได้รูปขันธ์เป็นมนุษย์ ได้มนุษย์สมบัติ ถ้ามีศีลห้าบกพร่องต่าง ๆ กัน ก็จะได้รูปขันธ์ของสัตว์น้อยใหญ่ที่ไม่ใช่มนุษย์ ทั้งนี้เป็นไปตามผลของกรรมที่ทำไว้ นอกจากนี้กรรมอันเป็นกุศลและอกุศล ยังจำแนกให้สัตว์นั้น ๆ เกิดมาในตระกูลสูง-ต่ำ มั่งมีหรือยากจน มีรูปทรงงามหรือมีรูปร่างอัปลักษณ์ มีสติปัญญามากน้อยต่างกันไปตามกรรมที่ตนเคยสร้างไว้ไม่เหมือนกัน

นอกจากกรรมดี กรรมชั่วที่เคยทำในอดีตจะเป็นตัวกำหนดสถานะความเป็น

อยู่ในปัจจุบันแล้ว กรรมดีในอดีตจะคอยเป็นกรรมอุปถัมภ์ กรรมค้ำชู คอยหนุนให้กรรมดีที่ทำในปัจจุบันได้รับผลดียิ่ง ๆ ขึ้น ขณะเดียวกัน กรรมชั่วในอดีตก็จะคอยเป็นกรรมตัดรอนผลของกรรมดีในปัจจุบันไม่ให้ส่งผลดีตามที่ควรจะเป็น ทำให้บางคนเข้าใจว่า ทำดีแล้วไม่ได้ดี ก็เลยทำชั่วเสียเลย จึงทำให้เป็นผลร้ายกับตนเองมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเราจึงต้องกำหนดรู้ให้เท่าทันและใช้ปัญญาแก้ไขให้ถูกต้องอย่างคนมีสติ

เมื่อตัวแม่ธาตุหรือตัวรู้ คือ จิต ถึงวาระที่จะต้องมาเกิดในโลกมนุษย์ แม่ธรรม คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศธาตุ จะมาประชุมรวมกัน เกิดเป็นขันธ์ห้า มีอาการสามสิบสองในครรภ์มารดาผู้ซึ่งเคยมีกรรมเกี่ยวเนื่องกันมา เมื่อตัวแม่ธาตุเข้ารวมอยู่กับแม่ธรรมแล้ว สัตว์ในครรภ์ได้รับการบำรุงเลี้ยงด้วยอาหารจากเลือดเนื้อของมารดา อินทรีย์ร่างกายก็เจริญขึ้นทุกที จนกระทั่งคลอดพ้นจากครรภ์มารดา มากระทบกับสิ่งแวดล้อมภายนอกซึ่งมีกามคุณห้าเป็นเหยื่อล่อให้เกิดกิเลสตัณหาอยู่แล้ว

จากวัยทารก ได้รับการบำรุงเลี้ยงรักษาจากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย วงศาคณาญาติ ได้รับการสั่งสอนให้รู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามากระทบกับ ตา หู จมูก ลิ้น กายของตน ทำให้เกิดสัญญา คือ ความจำได้หมายรู้ขึ้น เมื่อรู้มากขึ้น ปัญญาก็เกิดขึ้น ขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมรอบกายก็เต็มไปด้วยเหยื่อล่อของโลก ซึ่งจะคอยล่อให้เกิดกิเลสตัณหา โลภ โกรธ หลง ดังนั้นเมื่อรู้มากขึ้นเพราะอายตนะภายนอกคือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส มากระทบกับอายตนะภายในคือ ตา หู จมูก ลิ้น กายของตนมากขึ้น กิเลสที่นอนเนื่องอยู่ในสันดานก็จะกระตุ้นให้เกิดตัณหา เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ อยากได้ ไม่อยากได้ขึ้นมา ปัญญาที่เกิดทำให้รู้จักทำกิริยาอาการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ รู้จักคิด รู้จักจำ รู้ว่าจะทำอย่างไรจึงจะได้ในสิ่งที่ตนต้องการจากพ่อแม่ผู้เลี้ยงดู เมื่อได้รับอาหารจากการเลี้ยงดูของบุพการี ร่างกายก็เจริญเติบโตขึ้น รู้จักสิ่งต่าง ๆ รอบกายมากขึ้น ความรู้ความคิดมีมากขึ้น กว้างขวางขึ้น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ๆ ในสังคมรอบข้างได้มากขึ้น เมื่อเข้าโรงเรียนก็จะมีครูบาอาจารย์คอยอบรม สั่งสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการหาเลี้ยงชีพของตนเองต่อไปในภายภาคหน้า

การได้เกิดเป็นมนุษย์ ได้พบพระพุทธศาสนา เกิดเป็นคนไทย ชาวไทย มีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จารีตประเพณีของคนไทยล้วนตั้งอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรม มีศีลห้าเป็นหลัก ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยนั้นล้วนอยู่ในกรอบของศีลห้าและมีหลักธรรมอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนามาช่วยประกอบ ส่งเสริมเพื่อขัดเกลา หล่อหลอมจิตใจและความประพฤติปฏิบัติของคนไทยให้เป็นคนมีคุณธรรม มีศีลธรรมสูง

นับตั้งแต่เยาว์วัย คนไทยจะถูกฝึกสอนอบรมให้เป็นคนอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ มีสัมมาคารวะ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี รู้จักเอื้ออาทรต่อผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัวเองแต่ได้มีความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการี รู้จักตอบแทนคุณของผู้มีคุณ ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ สิ่งใดทำแล้วเกิดโทษหรือเป็นบาป ให้ละเว้น สิ่งใดทำแล้วเกิดประโยชน์หรือเป็นบุญ ก็ควรทำ ผู้มีปัญญาก็จะพยายามฝึกฝนอบรมตนปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของจารีตประเพณีอันดีงามที่บรรพบุรุษทำไว้ ให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลห้า ไม่ละเมิด และสร้างแต่กรรมดีอันเป็นบุญกุศล เป็นการปิดทางไปสู่อบายของตนลงเสียได้ ส่วนผู้ด้อยปัญญาจะพากันเห็นว่าจารีตประเพณี ขนบธรรมเนียมที่บรรพบุรุษทำไว้ให้เป็นเรื่องล้าสมัย คร่ำครึ เป็นเรื่องโง่เขลา ถ้าจะทำตาม จึงพากันละเลยประเพณีอันดีงามของไทย หันไปทำตามลัทธิวัตถุนิยม ใครทำตามได้มากเท่าใด ถือเป็นความทันสมัย นิยมยกย่องกัน พากันปล่อยตัวปล่อยใจให้มัวเมาหลงใหลอยู่กับกามคุณห้า มัวเมาเร่าร้อนอยู่กับโลกธรรม ทำกรรมต่าง ๆ ที่ผิดศีลธรรม ไม่ได้เฉลียวคิดสักนิดว่า กรรมชั่วที่ทำนั้นจะนำตนไปสู่อบาย ไปพบกับความทุกข์ยากลำบากในอนาคต ซึ่งเมื่อวันเวลาที่จะต้องรับผลของกรรมนั้นมาถึง เกิดสำนึกเสียใจก็สายเกินกว่าจะแก้ไขไปเสียแล้ว

นี่คือความเป็นจริงของชีวิตในสามกาลที่จะต้องรู้ คือ อดีต ปัจจุบัน และอนาคต จากปัจจุบันเรามองย้อนกลับไปก็จะรู้ได้ว่า อดีตเราทำกรรมดีชั่วไว้อย่างไร เราจึงมีปัจจุบันดังนี้ และปัจจุบัน กรรมดี กรรมชั่วที่เราทำไว้ก็จะเป็นตัวกำหนดอนาคตของเราเอง ทุกคนอยากอยู่ดีมีสุข อยากพ้นทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น แต่ใครจะเป็นผู้กำหนดให้ได้ นอกจากตัวเราเอง ตัวของเราซึ่งมีตัวรู้หรือจิตเป็นนาย มี

ร่างกายหรือรูปขันธ์เป็นบ่าวคอยรับใช้ คอยทำกรรมต่าง ๆ ตามคำสั่งของนาย คือจิต ถ้าจิตเป็นนายที่ใฝ่ดี มีคุณธรรมก็จะสั่งให้บ่าวทำแต่กรรมดี เพิ่มพูนคุณธรรมความดีของนายให้สูงยิ่งขึ้นทุกทีไม่มีตกต่ำ แต่ถ้าจิตเป็นนายที่ใฝ่ต่ำ เป็นทาสของกิเลสตัณหา บ่าวก็จะทำแต่กรรมชั่วเพื่อสนองตัณหาของนาย ทำให้นายต้องตกต่ำมีความทุกข์มากขึ้น ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่า ตัวต้นเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ก็คือ ตัวรู้หรือจิตของเรานั่นเอง ถ้าเราควบคุมจิตของเราให้อยู่ในกรอบของหลักธรรมได้โอกาสพ้นทุกข์ก็จะมีได้ไม่ยากนัก

ตัวแม่บทของหลักธรรมนั้นมีอยู่คู่กับโลกมาช้านานแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดสังเกตเห็นหรือค้นพบ พระพุทธองค์ทรงพบว่า ตัวแม่บทของหลักธรรมนั้น ก็คือ ศีลห้านั่นเอง หลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์เมื่อสรุปรวมแล้ว จะอยู่ในกรอบของศีลห้า ศีลห้าจะนำผู้ปฏิบัติตามไปสู่สุคติ ให้ถึงพร้อมด้วยโภคทรัพย์ และนำไปสู่พระนิพพานได้ด้วย ดังที่ทรงสรุปไว้ว่า

อิมานิ ปัญจสิกขา ปทานิ สีเลนะ สุคติงยันติ สีเลนะโภคะสัมปทา สีเลนะนิพพุติงยันติ ตัสมา สีลัง วิโส ทะเย

ในปัจจุบันชาติ คนเราเกิดมาแล้วก็มักจะสงสัยว่า ทำไมตนจึงต้องมาเกิดในโลกมนุษย์ เกิดมาทำไม ? เกิดมาเพื่ออะไร ? มีชีวิตอยู่เพื่ออะไร ? เชื่อว่าคำถามเหล่านี้ ทุกคนคงจะเคยถามตัวเองหรือคนอื่น ๆ มาบ้าง เพราะทุกคนต่างก็อยากรู้จุดหมายของชีวิต

ที่เราต้องมาเกิดในโลกมนุษย์ ก็เพราะถึงวาระ อุปมาเหมือนเราซื้อบัตรเข้าไปชมมหรสพ เมื่อมหรสพเลิก เราก็ต้องกลับบ้าน หรือเปรียบเหมือนเราถูกตัดสินจำคุก เมื่อพ้นกำหนดโทษ ได้รับการปลดปล่อย เราก็ต้องกลับมาบ้านของเราเช่นกัน ฉันใดก็ฉันนั้น โลกมนุษย์ คือ บ้านของสัตว์โลก ทุกคนต้องกลับบ้านแต่บ้านของทุกคนไม่เหมือนกัน คนที่มีทุนทรัพย์มาก ก็มีบ้านใหญ่โต โอ่อ่ามีเครื่องบำรุงบำเรอความสุขสบายพร้อม บ้านของบางคนก็เป็นกระท่อมซอมซ่อบางคนก็ไม่มีบ้านจะซุกหัวนอน เพราะไม่มีทุนทรัพย์ ต้องลำบากยากจน ทำไมจึงเป็นเช่นนี้ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะกรรมนั่นเอง กรรมที่เราทำไว้เองในอดีตตามมาให้

ผล ดังที่เคยกล่าวแล้วในตอนต้น นี่คือ คำตอบของคำถามที่ว่า ทำไมต้องมาเกิด เกิดมาทำไม ? เกิดมาเพื่ออะไร ?

เมื่อถึงวาระที่เราต้องมาเกิด จะได้เกิดเป็นคนหรือไม่นั้น ต้องแล้วแต่กรรมของเราเอง สัตว์โลกเกิดมาเพื่อใช้หนี้กรรมที่เคยทำไว้และผูกพันอยู่กับผู้อื่น ดังนั้นจึงต้องเกิดมาเพื่อใช้หนี้กรรมผูกพันนั้นให้หมดสิ้นไปประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ก็เพื่อสร้างกรรมใหม่กรรมซึ่งจะนำตนไปสู่ความพ้นทุกข์ พ้นไปจากบ่วงของโลกียะ แต่เพราะไม่รู้สัจธรรมความเป็นจริงของชีวิต จึงทำให้กรรมใหม่ที่ทำไป แทนที่จะเป็นกรรมซึ่งนำไปสู่ความพ้นทุกข์ กลับเพิ่มทุกข์ให้มากยิ่งขึ้น เพิ่มหนี้ให้มากยิ่งขึ้น หนี้เก่าก็ยังใช้ไม่หมด หนี้ใหม่ก็ทำเพิ่มขึ้นอีก ทำให้ต้องเดือดร้อนทุรนทุราย เป็นทุกข์ทั้งกายใจไม่เว้นวัน แต่จะทำอย่างไรได้ กรรมใดใครก่อคนนั้นก็ต้องรับผลของกรรมนั้นเอง ทำเอง รับเอง ไม่มีใครช่วยใครได้

ผู้มีปัญญาพึงกำหนดจิตพิจารณาภาวะความเป็นอยู่ของตนในปัจจุบันชาตินี้ ขณะนี้ว่ามีความเป็นอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์หรือเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ลำบากยากจน <u>ถ้ามีความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย อุดมสมบูรณ์</u> ก็พึงนึกเถิดว่า <u>นั่นเป็นเพราะในอดีตชาติเราทำบุญสร้างกุศลไว้มาก</u> ผลบุญกุศลนั้นจึงนำส่งให้มามีชีวิตที่สุขสบายดังนี้ นี่เป็นผลจากกุศลเก่าของเราซึ่งนับวันจะร่อยหรอลดน้อยลงทุกที เราจึงควรเร่งทำบุญสร้างกุศลให้มากยิ่งขึ้นเพื่อชดเชยส่วนที่หมดไป และเพิ่มพูนส่วนที่เหลือให้มากขึ้น เพื่อจะได้ไม่ต้องลำบากในอนาคต เปรียบเหมือนเรามีเงินอยู่ในกระเป๋า ถ้าเอาแต่ใช้จ่ายอย่างเดียวโดยไม่หามาเพิ่มไม่ช้าก็หมด เมื่อทุนหมดเราต้องลำบากแน่ ๆ ผู้มีปัญญาจึงไม่ควรประมาท

<u>ถ้าเกิดมาลำบากยากจน</u> ก็พึงรู้เถิดว่า <u>นั่นเป็นเพราะอกุศลผลกรรมที่เราทำไว้มาให้ผล</u> เราจึงต้องลำบากเช่นนี้ เมื่อรู้แล้วก็เร่งสร้างกรรมดีให้มากขึ้น เป็นการสะสมบุญกุศลให้เพิ่มพูนมากขึ้น หมั่นทำกรรมดีไว้สม่ำเสมอ ไม่ประมาท เปรียบเหมือนคนยากจนที่รู้จักทำมาหากิน แล้วใช้จ่ายกินอยู่อย่างอดออม ไม่สุรุ่ยสุร่าย จึงมีเงินเหลือเก็บไว้ทีละเล็กทีละน้อย ไม่นานก็มีมากขึ้นได้

เมื่อพิจารณาแล้ว รู้สถานะของตนในปัจจุบันแล้ว เห็นว่าปัจจุบันมีความเป็นอยู่อุดมสมบูรณ์แต่เป็นการใช้ของเดิมที่มีอยู่เท่านั้น ของเดิมซึ่งนับวันจะลดน้อยร่อยหรอลงไป ผู้มีปัญญาจะรู้อนาคตของตนได้ว่า ถ้าไม่หามาเพิ่มเติม เมื่อของเดิมหมดตนจะต้องลำบากแน่ ๆ ด้วยความไม่ประมาทจึงรีบขวนขวายทำการงานหาทุนทรัพย์มาเพิ่มเติมโดยไม่รอให้หมดทุนเสียก่อน ฉันใดก็ฉันนั้น บุญกุศลเดิมที่เราทำไว้ในอดีต ซึ่งตามมาเกื้อหนุนเราในปัจจุบันนับวันจะลดน้อยลง ถ้าเรายังมัวเมาประมาท ไม่เร่งสร้างกรรมดีอันเป็นบุญกุศลให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปแล้ว ก็เท่ากับเราเป็นผู้กำหนดอนาคตของเราว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีแต่ความลำบากยากจน ทุกอย่างที่เกิดขึ้น ตนเป็นผู้กำหนดเอง ไม่มีใครทำให้ใครได้ ท่านผู้มีปัญญา อดีตที่เราทำไว้แล้วนั้น เราแก้ไขไม่ได้จึงต้องยอมรับสภาพ แต่...ท่านกำหนดอนาคตของตนเองได้ ท่านจะกำหนดให้ตัวเองต้องไปพบกับความยากลำบากในอนาคต ฉะนั้นหรือขอให้ใช้ปัญญาตรองดูให้ดี แล้วตัดสินใจเลือกเอาเอง เราเตือนท่านแล้ว

เมื่อผู้มีปัญญา รู้ความเป็นไปในอดีต ปัจจุบันอนาคตทั้งสามกาลแจ้งชัดดีแล้ว รู้แล้วว่า สัตว์โลกทุกชีวิตต่างอยากอยู่ดีมีสุข อยากพ้นทุกข์ด้วยกันทั้งนั้นแม้ตนเองก็ต้องการพ้นทุกข์ จึงเร่งสร้างกรรมดีอันเป็นบุญกุศล แล้วอธิษฐานเก็บบุญกุศลส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ของตน เพื่อใช้เป็นทุนสำรองในอนาคตบุญกุศลอีกส่วนหนึ่งก็เอาใช้หนี้ผู้ที่เคยมีกรรมเกี่ยวข้องกันมาเพื่อใช้หนี้กรรม ให้หนี้กรรมนั้น ๆ ลดน้อยถอยลงและหมดสิ้นไปในที่สุด ตนเองก็จะเป็นอิสระ หมดหนี้สินมีทุนสำรองที่จะหนุนนำให้ก้าวไปสู่คุณธรรมขั้นสูงต่อไป และพ้นทุกข์ได้ในที่สุด

เมื่อผู้มีปัญญารู้แจ้งชัดในความเป็นไปของสามกาลแล้ว รู้จักตัวแม่บทของหลักธรรมว่า คือ ศีลห้า รู้ว่า พระพุทธองค์เคยตรัสบอกไว้ว่า

" <u>ธรรมทั้งหลายเกิดจากเหตุ ไหลมาตามเหตุ</u> "

จากเหตุที่พระพุทธองค์ตรัสบอกไว้ ตัวต้นเหตุแห่งธรรมทั้งหลาย คือ ตัวแม่ธาตุหรือตัวรู้ ซึ่งก็คือ จิตของเรานั่นเอง เมื่อตัวแม่ธาตุคือจิตเข้ารวมกับแม่ธรรม คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม อากาศธาตุ ซึ่งประชุมรวมกันอยู่เป็นขันธ์ห้า มีอาการสามสิบสองเกิดเป็นรูปขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่ง **<u>มหาสติปัฏฐาน</u>** แล้วทุกข์สัจจะ

เกิดขึ้นทันที เมื่อทุกข์สัจจะเกิดขึ้น สมุทัย สัจจะก็เกิดตามมาทันทีเหมือนกัน

ถามว่า ...... ทุกข์สมุทัย เกิดขึ้นได้อย่างไร ?

ตอบว่า ...... เกิดจากอายตนะภายใน กับอายตนะภายนอกมากระทบกัน นั่นคือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ไปกระทบกับ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เข้าก็จะก่อให้เกิดเวทนา ตัณหา อุปาทานขึ้น ถ้าตัวรู้คือ จิต ไม่มีสติกำกับอยู่ จิตก็จะโลดแล่นไปตามกระแสของโลกียะที่ล้อมรอบอยู่ ทุกข์ในลักษณะต่าง ๆ จะเกิดตามมาไม่หยุดหย่อน แต่ถ้าจิตมีสติกำกับอยู่ตลอดเวลา เมื่ออายตนะภายในกับอายตนะภายนอกมากระทบกัน จิตจะรู้เท่าทันตามความเป็นจริง จึงไม่รับเอามาไม่โลดแล่นไปตามกระแส จิตก็จะไม่เกิดทุกข์มากนัก

ด้วยเหตุที่ผู้มีปัญญารู้ตัวว่า ตนเกิดมาเป็นมนุษย์ ได้มนุษย์สมบัติ คือ ได้รูปกายเป็นมนุษย์มีสติ มีปัญญา มีความรู้ตัวทั่วพร้อม มีปฐมฌานอยู่พร้อมบริบูรณ์ จึงมีสิทธิที่จะทำอะไรก็ได้ตามที่จิตปรารถนา จะทำดี ทำชั่ว ทำบุญ ทำบาปอกุศลต่าง ๆ ก็ทำได้ ไม่มีใครห้าม แต่ผู้มีปัญญารู้ดีว่า การที่ตนเกิดมาได้รูปขันธ์เป็นมนุษย์ในปัจจุบันนี้ ก็เพราะตนมีองค์ธรรม คือ ศีลห้าประจำตนอยู่ในอดีต ซึ่งติดตามมาหนุนนำให้ได้รูปขันธ์เป็นมนุษย์ ดังนั้น ผู้มีปัญญาจึงพยายามสำรวมระวังตน ไม่ละเมิดศีลห้า เพราะเกรงว่า รูปขันธ์มนุษย์ของตนจะแปรเปลี่ยนไปเป็นรูปขันธ์ของสัตว์อื่น ที่ไม่ใช่มนุษย์ในอนาคต เพราะกลัวอย่างนี้ ผู้มีปัญญาจึงสำรวมระวัง ไม่ละเมิดศีลห้า หากทำผิดพลาดพลั้งไปบ้าง ก็รีบแก้ไขปรับปรุงตัวเองเสียใหม่ทันที อย่าปล่อยไว้จนสายเกินแก้

เพราะผู้มีปัญญาเข้าใจความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของกรรม และวิบาก ที่ติดตามไปให้ผลในสามกาลดี จึงได้สำรวมระวัง ไม่ละเมิดศีลห้า พร้อมกับนำไปประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบของหลักธรรม คือ **องค์ธรรมมรรคแปด** ซึ่งได้แก่

๑. สัมมาทิฏฐิ ปัญญาเห็นชอบ เพราะเข้าใจความเป็นไปตามกฎของกรรมในสามกาล จึงเกิดปัญญารู้ว่า ตนควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้องตามธรรม รู้จักแยกแยะว่าอะไรทำแล้วเป็นบุญเป็นกุศล อะไรเป็นบุญมาก อะไรเป็นบุญน้อย และเลือกปฏิบัติแต่สิ่งที่เกิดประโยชน์แก่ตน

๒. สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ เมื่อรู้แล้วว่าตนควรปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้องตามธรรม จึงคิดจะทำตามธรรมะที่ถูกที่ควรนั้น ๆ

๓. สัมมาวาจา เจรจาชอบ เมื่อรู้จักการควรไม่ควรแล้ว จะเจรจาสิ่งใดก็ย่อมเป็นไปในทางที่ถูกต้อง

๔. สัมมากัมมันตะ ทำการงานชอบ เมื่อรู้ว่าอะไรถูกต้องตามธรรม จะทำการสิ่งใดก็ย่อมไม่ผิดพลาดไปจากธรรมะ

๕. สัมมาอาชีวะ หาเลี้ยงชีวิตชอบ หาเลี้ยงชีวิตด้วยการประกอบอาชีพที่ไม่ผิดศีลห้า ข้อใดข้อหนึ่ง หรือทุกข้อ

๖. สัมมาวายามะ มีความเพียรชอบ คือ เพียรประกอบกรรมดีละเว้นกรรมชั่ว

๗. สัมมาสติ ระลึกชอบ ระลึกรู้อยู่เสมอว่า การรักษาองค์ธรรมประจำตนไว้ ไม่ละเมิด และการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของหลักธรรม จะนำตนไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ในที่สุด

๘. สัมมาสมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ เพราะรู้แล้วว่า การรักษาองค์ธรรมศีลห้าไว้ไม่ละเมิดและประพฤติตนอยู่ในกรอบของหลักธรรมแล้ว ตนจะพ้นทุกข์ได้ จิตจึงมั่นคง ไม่หวั่นไหวไปกับกระแสโลก แต่มั่นคงอยู่กับการประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร

เมื่อผู้มีปัญญาสำรวมระวังตน ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบขององค์ธรรม มรรคแปด เพราะรู้และเข้าใจต้นสายปลายเหตุดีอยู่ จึงไม่ละเมิด ทำให้มีศีลวิสุทธิ สมาธิวิสุทธิ จิตตะวิสุทธิ ปัญญาวิสุทธิ พร้อมบริบูรณ์ จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว ปฏิบัติตรงแล้ว รู้จักธรรมอันเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว จึงได้ปฏิบัติอย่างสมควรยิ่งแล้ว เดินอยู่บนทางสายเอกแล้ว จึงเป็นสาวกเอกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะเป็นผู้ก้าวเข้าสู่โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล เป็นลำดับไป จึงเป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรเคารพกราบไหว้ ดังนั้น เส้นทางสายนี้จึงเป็นทางสายเอก เป็นทางที่จะนำไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ ไม่มีทางสายอื่นอีกแล้ว

เมื่อท่านผู้มีปัญญาได้ปฏิบัติตามแนวทางนี้แล้ว ท่านศึกษาปฏิบัติด้วยตัวเอง ท่านจะเห็นผลของการปฏิบัติด้วยตัวท่านเอง ท่านจะรู้ได้ด้วยตัวเองว่า ภูมิจิต ภูมิธรรมของท่านเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ก้าวหน้าขึ้นหรือไม่ อย่างไร ทุกอย่างท่านจะรู้กระจ่างแจ้งชัดด้วยตัวเอง ไม่ต้องรอให้ใครมาบอก ขอให้ทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติเอาเองเถิด จะได้เกิดเป็นโภคทรัพย์ของตัวเอง เป็นมหากุศล เป็นพื้นฐานบารมีที่จะนำตนให้พ้นทุกข์ได้ ขอให้ปฏิบัติเถิด อย่ามัวเสียเวลาอยู่เลย ขอให้ใช้ช่วงเวลาที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันในโลกมนุษย์นี้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวเองเถิด เราบอกทางให้ท่านแล้ว และเราเตือนสติท่านแล้ว ท่านตัดสินใจเอาเองลิขิตชีวิตอนาคตของท่านด้วยตัวท่านเองเถิด อย่ามัวประมาทอยู่เลย

บรรพบุรุษไทยได้น้อมนำเอาพระพุทธศาสนามาเป็นศาสนาประจำชาตินานนับด้วยพัน ๆ ปี พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ล้วนทรงเป็นพุทธมามกะ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย ล้วนมีรากฐานมาจากหลักธรรมในพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น คนไทยจึงถูกหล่อหลอมจิตใจให้เป็นคนมีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น มีความกตัญญูรู้คุณผู้มีคุณและรู้จักตอบแทนบุญคุณผู้มีคุณ ชอบทำบุญสร้างกุศล เพราะทุกคนรู้ว่า การทำดี ทำบุญกุศลนั้นเป็นประโยชน์แก่ตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นประโยชน์แก่ตนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ผู้มีปัญญาจึงพยายามทำความดีเพื่อสร้างสมบารมีของตนให้มากยิ่ง ๆ ขึ้น จะได้เป็นเครื่องนำไปให้ถึงพระนิพพานได้ในที่สุด

ทุกชีวิตที่ถือกำเนิดมาบนพื้นพิภพนี้ ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์น้อยใหญ่ หรือพืชพันธุ์ต่าง ๆ ล้วนเกิดมาเพื่อเกื้อกูลกันและกัน ต่างอาศัยชีวิตเลือดเนื้อของกันและกันเพื่อยังชีพ สัตว์ที่ให้ชีวิตเลือดเนื้อเป็นอาหารยังชีพของสัตว์อื่นก็เพื่อใช้หนี้กรรมของตน ส่วนผู้ที่กินเลือดเนื้อของสัตว์ใด ๆ เป็นอาหารเลี้ยงชีพตน ก็ตกเป็นหนี้บุญคุณสัตว์นั้น ๆ ซึ่งบุญคุณนี้จะต้องชดใช้ ผู้มีปัญญานอกจากจะระลึกถึงบุญคุณของ พืช สัตว์ ที่ตนใช้เป็นอาหารยังชีพแล้ว ยังระลึกรู้ถึงบุญคุณของท้าวพระยามหากษัตริย์ ตลอดจนแม่ทัพนายกองทุกหมู่เหล่า ตั้งแต่ชั้นอาวุโสถึงผู้น้อย

สัตว์พาหนะที่ใช้ในการรบทัพจับศึก ปราบปรามศัตรูหมู่อมิตรและคนพาลสันดานหยาบ เพื่อทำให้บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข ผู้คนมีเวลาทำบุญสร้างกุศลเมื่อระลึกรู้ถึงบุญคุณของผู้มีคุณทั้งหลายแล้ว ผู้มีปัญญาก็พยายามหาทางตอบแทนบุญคุณเพื่อไม่ให้ต้องเป็นหนี้กันไปนานนัก ดังนั้นในการทำบุญสร้างกุศล ผู้มีปัญญาจึงรู้จักอธิษฐานเก็บบุญกุศลส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติเป็นโภคทรัพย์ เป็นพื้นฐานบารมีของตนทั้งในปัจจุบันอนาคต เพื่อให้มีแต่ความอุดมสมบูรณ์บริบูรณ์ ที่ทำเช่นนี้เพราะรู้ว่ากว่าจะไปถึงจุดหมายปลายทาง คือ พระนิพพานนั้น ต้องมีบารมีมากพอ บุญกุศลอีกส่วนหนึ่ง ผู้มีปัญญาก็กำหนดจิตอันบริสุทธิ์ของตน อธิษฐานนำส่งให้ผู้มีคุณ คือ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ป้าน้าอา วงศาคณาญาติ ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ทุกยุค ทุกกาล อุทิศให้บุรพกษัตราธิราชเจ้าทุก ๆ พระองค์ ตั้งแต่สร้างชาติไทยเป็นต้นมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ตลอดทั้งพระมเหสี รัชทายาท พระราชวงศ์ทุกพระองค์ อุทิศให้แม่ทัพนายกองทุกหมู่เหล่าตั้งแต่ชั้นอาวุโสถึงผู้น้อยทุกยุค ทุกกาล อุทิศให้สัตว์น้อยใหญ่ที่ตนนำมาเป็นอาหารยังชีพ ขอให้ผู้มีคุณทั้งหลายจงได้รับผลบุญเนื้อนาบุญให้สมบูรณ์บริบูรณ์ในสิ่งที่ปรารถนา ที่มีทุกข์ขอให้พ้นทุกข์ ที่มีสุขขอให้เป็นสุขยิ่ง ๆ ขึ้น การทำเช่นนี้ก็เพื่อใช้หนี้บุญคุณนั้นเอง

ท่านผู้มีปัญญา ท่านพึงทราบว่า ทุกชีวิต ทุกจิตวิญญาณ ต่างต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ดังนั้น นอกจากจะประกอบกรรมดีแล้วก็ควรบริจาคทานเป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคบ้าง ต่อไปนี้เป็นคำแนะนำการปฏิบัติ

เมื่อท่านจะไปทำบุญกุศลที่วัด ท่านควรเอาข้าวปลาอาหาร ผลไม้ และอื่นๆ ที่ท่านรู้ว่า พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เคยชอบไปด้วย และควรเอาผ้าไตรจีวรไปด้วย ทำไมต้องทำเช่นนี้ ที่ต้องทำเช่นนี้เพราะ เราจะได้อธิษฐานนำส่งข้าวปลาอาหารไปให้จิตวิญญาณของผู้มีพระคุณที่ล่วงลับไปแล้วให้ได้อิ่มหนำสำราญ อธิษฐานกำหนดให้ผ้าไตรจีวรเป็นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มให้จิตวิญญาณตามต้องการและเราบริจาคปัจจัยสร้างหรือบูรณะโบสถ์วิหาร ศาลาการเปรียญ เสนาสนะต่าง ๆ ของวัดเพื่อจะได้อธิษฐานให้เป็นที่อยู่อาศัยของจิตวิญญาณ เวลานำข้าวปลาอาหาร ผ้าไตรจีวร และอื่น ๆ ไปถวายพระสงฆ์ ควรกำหนดจิตและกล่าวคำถวาย ดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ ติจิวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโนชะยามะ สาธุโน ภันเต ภิกขุสังโฆ

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ ติจิวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ซึ่งกระผม/ดิฉันได้น้อมนำเอาโภชนาหาร คาวหวาน อันประณีต พร้อมด้วยส้มสูกลูกไม้ หมากพลูบุหรี่ ผ้าไตรจีวร พร้อมบริวารทั้งหลายเหล่านี้มาถวายพระคุณเจ้า ก็ด้วยประสงค์จะให้เป็นผลบุญ เนื้อนาบุญเป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นพื้นฐานบารมีของตนในภายหน้านั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง กระผม/ดิฉันต้องการจะสนองตอบแทนพระคุณของผู้มีคุณคือ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่ป้าน้าอา วงศาคณาญาติ ครูบาอาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้วเป็นเวลาช้านาน ให้ได้รับผลบุญ เนื้อนาบุญเป็นข้าวปลาอาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย จะได้อิ่มหนำสำราญบริบูรณ์สมบูรณ์ครบถ้วน จึงขอกราบเรียนให้พระคุณเจ้าได้ทราบ เพื่อพระคุณเจ้ารับแล้ว ขอได้โปรดเมตตากำหนดจิตอธิษฐานนำส่งให้ผู้มีพระคุณของกระผม/ดิฉันด้วยเถิดเจ้าข้า ขอโมทนาสาธุ

พระสงฆ์ เมื่อรับด้วยการกล่าวคำว่า **สาธุ** แล้ว ไม่ควรจะลงมือฉันทันที แต่ควรจะน้อมนำกล่าวถวายแด่พระพุทธเจ้าก่อน เพราะตามธรรมเนียมไทยนั้น เมื่อตั้งสำรับกับข้าวเตรียมกินข้าวกัน ลูกหลานจะเรียกพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ผู้ใหญ่ในบ้านให้มากินก่อน เป็นการแสดงความกตัญญูรู้คุณของลูกหลานนั่นเอง ดังนั้น พระสงฆ์ซึ่งเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า บรรดาญาติโยมมีศรัทธาเคารพนับถือพระพุทธเจ้าจึงได้มาเกื้อกูลอุปถัมภ์พระสงฆ์ บารมีของพระพุทธองค์ได้ปกแผ่คุ้มครองพระสงฆ์ให้ได้อยู่ดีมีสุข มีผู้อุปถัมภ์ค้ำจุนอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ พระสงฆ์จึงควรแสดงความกตัญญูรู้คุณพระพุทธเจ้า แล้วประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติโยม ตลอดจนอนุชนคนรุ่นหลัง เมื่อได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากพระสงฆ์ จะได้นำไปประพฤติปฏิบัติตาม เมื่อพระสงฆ์มีจิตสำนึกดังนี้ พึงกล่าวว่า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงคุณอันประเสริฐสูงสุด ข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมนมัสการกราบทูลพระพุทธองค์ และพระอรหันต์ทั้งหลาย ตลอดทั้งพระเกจิอาจารย์ผู้ทรงคุณทุกระดับว่า บัดนี้ ศรัทธาญาติโยมผู้มีจิตอันบริสุทธิ์หมดจดผ่องใส ได้น้อมนำโภชนาหาร คาวหวานอันประณีตพร้อมทั้งส้มสูกลูกไม้ หมากพลูบุหรี่ ผ้าไตรจีวร ดอกไม้ธูปเทียน และสิ่งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้มาถวาย ด้วยหวังจะได้ผลบุญเนื้อนาบุญเป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีของตนให้บริบูรณ์สมบูรณ์ไปทุกภพทุกชาติ และอีกส่วนหนึ่งประสงค์จะสนองตอบแทนพระคุณของบุพการีผู้ล่วงลับไปแล้วทุกยุค ทุกกาล ข้าพระพุทธเจ้า จึงขอประทานกราบทูลให้ทรงทราบทางทิพยญาณ ญาณทิพย์ ด้วยจิตวิญญาณอันสูงส่งประเสริฐสุด และขออาราธนาอัญเชิญมารับโภชนาหารคาวหวาน พร้อมทั้งสิ่งของทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของศรัทธาญาติโยมทุกท่าน ข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบอาราธนาอัญเชิญเสด็จ ณ บัดนี้ ด้วยเทอญ

“อิมัง สูปะพยัญชนะสัมปันนัง สาลีนัง โภชนานัง อุทะกัง วะรัง พุทธัสสะ สังฆัสสะ ปูเชมิ”

เมื่อพระสงฆ์กล่าวถวายดังนี้แล้ว ให้รอสักครู่ จึงค่อยพิจารณาปฏิสังขาโยอาหาร แล้วจึงลงมือฉัน เมื่อยะถาสัพพีให้พรญาติโยม ขอให้ท่านกำหนดจิตตั้งใจของท่านกำหนดนึกให้บุพการีของญาติโยมทุกท่าน จงได้รับผลบุญเนื้อนาบุญให้อิ่มหนำสำราญด้วยโภชนาหาร มีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัยบริบูรณ์สมบูรณ์ ท่านกำหนดจิตให้ญาติโยมเขาเสียเถิด จะได้ไม่ต้องเป็นหนี้ โดยไม่รู้ตัว และเวลาให้พรก็ขอให้เอาบารมีของพระพุทธเจ้าและองค์อรหันต์ทั้งหลายมาเป็นหลัก ขอเสนอแนะให้ใช้ ดังนี้

ยะถาวาริวหา ปูราปริปูเรนติ สาคะรัง เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ขิปปะเมวะ สมิชชันตุ สัพเพปุเรนตุ

สังกัปปา จันโท ปัณณะระโส ยะถา มณีโชติรโสยะถา สัพพีติโย วิวัชชันตุ สัพพะโรโค วินัสสะตุ มาเตภะวะอันตราโย สุขี ทีฆายุโก ภะวะ อะภิวาทะนะสี ลิสสะนิจจัง วุฒาปะจายิโน จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

สัพพะพุทธานุภาเวนะ, สัพพะธัมมานุภาเวนะ, สัพพะสังฆานุภาเวนะ,

พุทธะรัตตัง, ธัมมะรัตนัง, สังฆะรัตนัง, ติณนัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ,

จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ, ปิตะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ

สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต อันตะรายา สัพเพ เต อุปัททะวา

สัพเพ เต ทุนนิมิตตา สัพเพ เต อะวะมังคะลา วิสัสสันตุ

อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทา ทุกขะ โรคะ ภะยา เวรา โสกา สัตตุจุปัททะวา อะเนกา อันตรายาปิ วิสัสสันตุ จะ เตชะสา ชะยะสิทธิ ธะนังลาภัง โสตถี ภาคะยัง สุขัง พะลัง สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ โภคัง วุฑฒีจะ ยะสะวา สะตะวัสสาจะ อายุ จะ ชีวะสิทธี ภะวันตุ เต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุเต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะธัมมา นุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุเต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ..เต

เมื่อยะถาสัพพี ให้พรจบแล้ว ขอให้ท่านตั้งใจกำหนดจิตคิดตามคำพูดที่จะนำส่งบุญกุศลให้ญาติโยมตามที่เขาประสงค์ กล่าวคำดังต่อไปนี้

ตามที่ญาติโยมได้มาทำบุญสร้างกุศลในวันนี้ อาตมาขออธิษฐานกำหนดให้บุญกุศลนั้นจงเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีของญาติโยมทุก ๆ ท่าน ขอให้มีแต่ความอุดมสมบูรณ์บริบูรณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นปัจจัยนำส่งให้พ้นทุกข์ไปทุกภพทุกชาติและที่ญาติโยมประสงค์จะตอบแทน

พระคุณของบุพการีผู้มีคุณนั้น อาตมาภาพขอเป็นตัวแทนอธิษฐานนำส่งให้ ขอให้บุพการีผู้ล่วงลับไปแล้วทุกยุคทุกกาลของญาติโยมทุก ๆ ท่าน ไม่ว่าบุพการีเหล่านั้นจะอยู่ในภพใดภูมิใดก็ตาม ขอจงได้รับผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นข้าวปลาอาหารได้อิ่มหนำสำราญ มีเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ที่อาศัย บริบูรณ์สมบูรณ์ ณ บัดนี้เดี๋ยวนี้ด้วยเทอญ ขอเทวทูตของท่านท้าวสักกะเทวราชได้โปรดเมตตานำส่งให้ตรงตามวงศ์ใครวงศ์มันด้วยเถิด ขอให้ได้รับบุญกุศลทั่วหน้ากันในบัดนี้ ที่มีทุกข์ขอให้พ้นทุกข์ ที่มีสุขขอให้เป็นสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป

อาตมาภาพ ขออาราธนาอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง อานุภาพแห่งพระธรรมเจ้าทั้งปวง อานุภาพแห่งพระรัตนตรัย คือ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ พระสังฆรัตนะ อานุภาพแห่งพระธรรมขันธ์ทั้งแปดหมื่นสี่พันองค์ อานุภาพแห่งพระไตรปิฎก และอานุภาพแห่งสาวกของพระชินะเจ้า ขอให้ศรัทธาญาติโยมทุกท่านจงปราศจากโรคาพยาธิทั้งหลาย อันตรายทั้งหลาย ภัยพิบัติทั้งหลาย สิ่งขัดข้องทั้งหลายที่จะบังเกิดขึ้นมาทั้งในปัจจุบันและอนาคตข้างหน้านั้น จงอันตรธานสูญหายไปโดยสิ้นเชิง ขออาราธนาเดช อำนาจ บารมีที่กล่าวมาแล้วนั้น จงติดตามปกป้องคุ้มครองญาติโยมทุกท่านอยู่ทุกอิริยาบถด้วยเทอญ เพื่อจะได้มีชีวิตดำรงคงอยู่ยืนยาวนานสืบไป จะได้มีเวลาบำเพ็ญบุญกุศลเพิ่มพูนบุญบารมีให้มากยิ่งขึ้นอีกส่วนหนึ่งจะได้สนองตอบแทนบุญคุณของผู้มีคุณเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการีผู้ล่วงลับไปแล้วทุกยุคทุกกาล ขอจงเป็นสุข เป็นสุขทั่วหน้ากัน ณ บัดนี้ด้วยเทอญ ขอโมทนา สาธุ สาธุ สาธุ

ในส่วนของญาติโยม เมื่อพระยถาสัพพี ให้กำหนดจิตตั้งใจคิดให้บุญกุศลที่ทำนั้นจงเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ติดตามไป เป็นปัจจัยนำส่งให้พ้นทุกข์ไปทุกภพทุกชาติ เกิดชาติใดภพใดก็ขอให้มีแต่ความอุดมสมบูรณ์บริบูรณ์ และบุญกุศลอีกส่วนหนึ่งนั้นก็ขออุทิศให้บุพการีผู้มีพระคุณ จงได้รับผลบุญเนื้อนาบุญเป็นข้าวปลาอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ให้บริบูรณ์สมบูรณ์ ขอให้ผลบุญกุศลที่ตั้งจิตอุทิศให้นี้จงเป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ของท่านเหล่านั้น ณ บัดนี้ด้วยเทอญ และเมื่อพระให้พรจบ ให้กำหนดจิตรับพร แล้วกล่าวว่า

“สาธุ ขอน้อมรับพรที่พระคุณเจ้ากำหนดให้ ขอจงเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ

เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีของกระผม/ดิฉัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เกิดชาติใดภพใด ขอให้มีแต่ความอุดมสมบูรณ์ตามพรของพระคุณเจ้า ณ บัดนี้ด้วยเทอญ"

นี่แหละท่านผู้มีปัญญา นี่คือ วิธีทำบุญสร้างกุศลแล้วเก็บบุญกุศลส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติของตน อีกส่วนหนึ่งก็กำหนดส่งให้บุพการี ผู้มีพระคุณ เป็นการใช้หนี้กันไป เปรียบเหมือนเราทำงานหาเงินมาได้ ก็แบ่งส่วนหนึ่งเก็บไว้เป็นทุนสำรองของเรา อีกส่วนหนึ่งก็ใช้จ่ายชำระหนี้ไป ถ้าเราไม่รู้จักเก็บเข้ากระเป๋าแต่เที่ยววางไว้เรี่ยราด เวลาต้องการใช้จะหยิบมาจากไหน อย่ามัวแต่คิดว่าอะไรที่เป็นของเรามันก็ต้องเป็นของเราวันยังค่ำ คิดอย่างนั้นมันก็ถูก แต่ถ้าเรามีแล้วเที่ยววางไว้กระจัดกระจายไม่เป็นที่ ไม่รวมอยู่ในที่เดียวกัน เวลาต้องการใช้จะทำอย่างไร ขอให้ท่านผู้มีปัญญาตรองดู แล้วจงทำในสิ่งที่ท่านคิดว่าถูกต้องเถิด

ถ้าท่านผู้มีปัญญาคิดว่า เป็นการถูกต้องที่เมื่อทำบุญแล้วต้องเก็บส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติของตน รวบรวมไว้ด้วยกัน แล้วมาย้อนคิดถึงบุญกุศลที่เคยทำในอดีต ทำในขณะที่ยังไม่รู้ทิศทาง ยังไม่รู้จักวิธีเก็บงำ แล้วจะทำอย่างไรดีจึงจะเก็บบุญกุศลที่เคยทำไว้นั้น ให้กลับมารวมกันเป็นสมบัติของตนเองได้ อย่าวิตกไปเลย วิธีนั้นมีอยู่ ขอให้ท่านกำหนดจิตคิดว่า แต่ก่อนนั้น ทำบุญกุศลโดยไม่รู้ทิศทางไม่รู้จักเก็บงำไว้เป็นสมบัติของตน จึงได้ละเลยไป บัดนี้รู้แล้ว เข้าใจแล้วจึงขออาราธนาอัญเชิญบุญกุศลทั้งหลายที่เคยทำไว้ในอดีต ทำไว้ที่ใดก็ตามทั้งที่จำได้และจำไม่ได้ ขอให้บุญกุศลทั้งหลายเหล่านั้นจงมารวมกันเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นมหากุศล เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีของกระผม/ดิฉัน ณ บัดนี้ เดี๋ยวนี้ด้วยเทอญ

ทำอย่างนี้ ก็จะได้ผลสำเร็จตามความประสงค์ ท่านอาจสงสัยว่า ทำไมไม่ว่าจะทำอะไร ก็ต้องให้กำหนดจิต กำหนดจิตตลอดเวลา ที่เราทำเช่นนี้เพราะรู้ว่าจิตเป็นใหญ่ จิตเป็นประธานทุกอย่าง สำเร็จได้ด้วยจิต **มโนปุพพังคมาธัมมา มโนเสฏฐา มโนมยา** ยังไงล่ะท่าน

เมื่อทำบุญสร้างกุศล เก็บส่วนหนึ่งไว้เป็นสมบัติของตน อีกส่วนหนึ่งใช้ตอบแทนบุญคุณของบุพการี เป็นการใช้หนี้กรรมไปส่วนหนึ่งแล้ว ผู้มีปัญญาก็มาคิดนึกตรึกตรองดูแล้วก็รู้ว่า ตั้งแต่เกิดมาได้เคยฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เบียดเบียนชีวิต

สัตว์น้อยใหญ่ ส่วนหนึ่งก็นำมาเป็นอาหาร อีกส่วนหนึ่งทำไปเพราะสนุกคะนอง ไม่ได้นึกเลยว่าการกระทำนั้น ๆ มีวิบากตามกฎของกรรม เป็นกรรมที่ต้องตามชดใช้ เมื่อรู้สึกก็สำนึกเสียใจ จะแก้ไขอย่างไรดี วิธีแก้ก็คือ อุทิศบุญกุศลให้เขาเสีย ให้ทำดังนี้ กำหนดจิต อธิษฐานว่า

บุญกุศลที่กระผม/ดิฉันได้ประกอบแล้วในวันนี้ ขณะนี้นั้น กระผม/ดิฉัน ขอน้อมอธิษฐานนำส่งให้แก่สัตว์น้อยใหญ่ที่ได้เคยเบียดเบียน เคยทรมาน เคยเข่นฆ่าให้ตาย เคยนำมาเป็นอาหารจะทำด้วยความสนุกคะนอง ทำด้วยความตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจก็ตาม บัดนี้รู้สึกสำนึกแล้ว เข้าใจแล้ว ดังนั้นกรรมใดที่เคยเกี่ยวข้องพัวพันกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ขณะนี้ขอให้สัตว์น้อยใหญ่ทุกประเภท จงรับผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นบารมี เป็นมหากุศล เป็นโภคทรัพย์ ให้สมบูรณ์บริบูรณ์เป็นของทิพย์ทั่วหน้ากันทุกจิตวิญญาณ ดังที่กระผม/ดิฉันอธิษฐานนำส่งให้ ณ บัดนี้เดี๋ยวนี้ด้วยเทอญ เมื่อได้รับแล้วขอจงอย่าได้ผูกพยาบาท อาฆาตจองเวรจองกรรมอีกต่อไปเลย ขอได้โปรดอโหสิกรรมให้กระผม/ดิฉันด้วย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และกรรมใดที่สัตว์น้อยใหญ่ได้เคยทำไว้กับกระผม/ดิฉัน จะทำด้วยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม กระผม/ดิฉันก็ขออโหสิให้กับสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลายเหล่านั้นด้วย ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเช่นกัน

<u>การทำบุญแล้วอธิฐานใช้หนี้กรรมที่เคยทำไว้นั้น ถ้าหมั่นทำบ่อย ๆ ทำทุกครั้งที่ทำบุญกุศล ไม่นานกรรมผูกพันทั้งหลายก็จะกลายเป็นอโหสิกรรมได้</u>

เมื่อกรรมทั้งหลายที่เราได้เคยทำไว้และเกี่ยวพันอยู่กับสรรพสัตว์น้อยใหญ่ทำให้ต้องมีวิบากกรรมต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน บัดนี้ เรารู้แล้ว เข้าใจแล้ว สำนึกแล้ว จึงได้ทำบุญกุศล อุทิศบุญกุศลให้เป็นการชดใช้หนี้กรรมที่เคยพัวพันกันมา ขอให้กรรมนั้น ๆ จงเป็นอโหสิกรรมตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขณะเดียวกันเราก็ขออโหสิให้กับสรรพสัตว์น้อยใหญ่ที่เคยทำกรรมไว้กับเราเช่นกัน เมื่อกรรมพัวพันที่เคยเกี่ยวข้องกันเป็นวิบากกรรมต่อกันมาช้านาน เมื่อทั้งสองฝ่ายต่างอโหสิกรรมกันแล้ว ต่อไปเราก็ไม่ต้องวิตกกังวลกับวิบากกรรมเก่าอีก เราหมดหนี้สินผูกพันแล้วเป็นอิสระแล้ว

กรรมใหม่ที่เราจะทำต่อไป เราจะทำแต่กรรมดี ทำแต่กรรมที่จะนำเราไปสู่ความพ้นทุกข์ เรารู้ทางแล้ว เรารู้วิธีแล้ว เราจึงทำมาหาเลี้ยงชีพของเรา ดำเนินชีวิตของเราตามแนวทางของมรรคมีองค์แปด ไม่ละเมิดศีลห้า เอาหลักธรรมต่าง ๆ ที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ให้มาใช้เป็นหลักปฏิบัติ กรรมชั่วเราไม่ทำ เราทำแต่กรรมดีที่เป็นบุญเป็นกุศลอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้ วันหนึ่งเราก็จะพ้นทุกข์ได้อย่างสิ้นเชิง

คำแนะนำสำหรับพระภิกษุสงฆ์

พระภิกษุผู้ประสงค์จะเดินตามทางสายตรงอันเป็นทางสายเอก ที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบและนำมาสอนสัตว์โลกให้รู้ตามนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

ในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับญาติโยมผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา แล้วมาอุปการะเกื้อกูลพระสงฆ์ด้วยปัจจัยสี่นั้น พระสงฆ์ต้องตอบแทนญาติโยมด้วกยารแนะนำข้อธรรมที่เขาจะนำไปประพฤติปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน เมื่อเขามาทำบุญสร้างกุศล ด้วยการใส่บาตรหรือถวายปัจจัยสี่กับเรา พระสงฆ์ก็ต้องแนะนำเขาสอนเขาให้รู้จักกำหนดจิต ตั้งใจนึกให้บุญกุศลที่เขาทำนั้นจงเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีติดตามตัวเขาไปทุกภพทุกชาติ เกิดภพใดชาติใดก็ขอให้มีแต่ความอุดมสมบูรณ์บริบูรณ์ และให้เขากำหนดจิตตั้งใจนึกให้บุญกุศลอีกส่วนหนึ่งของเขา กำหนดจิตส่งไปให้บุพการีผู้มีพระคุณของเขาซึ่งได้แก่ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย พี่ป้าน้าอา วงศาคณาญาติ ครูบาอาจารย์ ผู้ล่วงลับไปแล้วทุกยุค ทุกกาล ให้ได้รับกุศลผลบุญที่เขาได้ทำแล้วนั้น ขอให้ทุกจิตวิญญาณของบุพการี จงได้รับกุศลผลบุญที่กำหนดส่งให้ ขอจงบริบูรณ์สมบูรณ์ด้วยปัจจัยสี่ทั่วหน้ากันทุกจิตวิญญาณ

<u>เมื่อจะให้พรญาติโยม พระสงฆ์ควรจะสอนหรือแนะนำญาติโยมให้รู้จักรับพร อย่าปล่อยให้ญาติโยม สาธุ อย่างเดียวเลย</u> เวลาพระให้พรให้ญาติโยมตั้งใจรับ เมื่อพระให้พรจบ ให้ญาติโยมกล่าวรับด้วยคำว่า

"สาธุ ขอน้อมรับพรที่พระคุณเจ้ากำหนดไว้ ขอจงเป็นผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นมหากุศล เป็นโภคทรัพย์ เป็นบารมีของกระผม/ดิฉัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เกิดภพใดชาติใด จงอุดมสมบูรณ์บริบูรณ์ตามพรของพระคุณเจ้า ณ บัดนี้ด้วยเทอญ"

ขอให้พระสงฆ์สอนญาติโยมให้รู้ ให้เข้าใจและนำปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยเถิด

อีกเรื่องหนึ่งก็คือ เมื่อญาติโยมอาราธนาศีลแล้วพระให้ศีลนั้น <u>ขอให้พระอธิบายให้ญาติโยมเข้าใจด้วยว่า</u> เดิมนั้นญาติโยมถึงพร้อมด้วยศีลห้ามาแล้วแต่อดีตชาติ เมื่อเกิดมาใหม่ในมนุษย์โลกในปัจจุบันชาตินี้จึงได้รูปขันธ์เป็นมนุษย์ แต่

ขณะนี้เดี๋ยวนี้ ญาติโยมยังถึงพร้อมด้วยศีลห้าเหมือนเดิมหรือเปล่า ละเมิดข้อใดไปบ้าง ลองสำรวจตัวเองดูซิ พระจะว่าให้ฟังทีละข้อ ๆ นะ เมื่อพระกล่าวถึงศีลห้าทีละข้อ ๆ จนจบ แล้วสรุปด้วย

อิมานิ ปัญจสิกขา ปทานิ สีเลนะ สุคะติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัสมา สีลัง วิโส ทะเย

ศีลห้านี้แลจะนำไปสู่สุคติ ศีลห้าจะนำให้ถึงพร้อมด้วยโภคทรัพย์ จะไปสู่พระนิพพานได้ก็ด้วยศีลห้านี้แล

ศีลห้าจะเป็นตัวกำหนดรูปขันธ์ของสัตว์ที่จะมาบังเกิดในโลกมนุษย์ ถ้ามีศีลห้าพร้อมบริบูรณ์ก็จะได้รูปขันธ์เป็นมนุษย์ ได้มนุษย์สมบัติ ถ้าศีลห้าบกพร่อง จะได้รูปขันธ์เป็นสัตว์ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์ โยมเคยรักษาศีลห้ามาอย่างบริบูรณ์สมบูรณ์จึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ในชาติปัจจุบัน แต่ขณะนี้ปัจจุบันนี้ญาติโยมยังรักษาศีลห้าไว้ได้ดีอยู่หรือไม่ ละเมิดข้อใดไปบ้าง ถ้ารู้ตัวว่าบกพร่อง ก็รีบแก้ไขเสีย แล้วสำรวมระวังอย่าละเมิดอีก มิฉะนั้นรูปขันธ์ในอนาคตของโยมคงจะไม่ใช่รูปขันธ์ของมนุษย์แน่ ๆ โยมเป็นผู้กำหนดอนาคตของโยมเอง ไม่มีใครกำหนดให้ พระเตือนโยมแล้วนะ ถ้าเชื่อพระก็แก้ไขปรับปรุงตัวเองเสียใหม่ อย่าละเมิดศีลห้าอีก ถ้าไม่เชื่อก็แล้วไป

<u>คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวกับตัวของพระสงฆ์เองนั้น ขอให้พระสงฆ์สำรวมระวัง รักษาศีล ๒๒๗ ข้อให้ดี โดยเฉพาะปาราชิก ๔ สังฆาทิเสส ๑๓ นั้นอย่าละเมิด อย่าอวดอุตริมนุสสธรรม</u> ส่วนข้อวัตรปฏิบัติอื่น ๆ ก็ปฏิบัติไปตามพระธรรมวินัย แล้วมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับสัจธรรมความจริงของชีวิตที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจทั้งสามกาล คือ อดีต ปัจจุบัน อนาคต หมั่นพิจารณาสัจธรรมแห่งชีวิตว่า

โลกนี้เป็นศูนย์รวมของสัตว์โลกที่ต้องมาเกิดอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมของกฎธรรมชาติ มี เกิด แก่ เจ็บ ตาย แสดงให้เป็นถึงสามัญลักษณะ คือ ทุกขัง อนิจจัง อนัตตา อยู่ตลอดเวลา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ได้มนุษย์สมบัติเพราะกรรมดีกรรมชั่ว ซึ่งเป็นการกระทำของบุคคลนั้น ๆ เอง ไม่มีใครทำให้ใครได้ เราทำเอง

ขณะที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันในโลกมนุษย์นี้เท่านั้น เราต้องทำความเข้าใจในสามกาล คือ อดีต ปัจจุบัน อนาคตว่า ตัวรู้หรือธาตุรู้ คือ จิตของเรานี้มันจรไป จรมา อย่างไรในมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก และอบายภูมิ จิตของสัตว์โลกหมุนเวียนเป็นวัฏฏจักร ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย เป็นวงโคจรอยู่อย่างนี้ตลอดกาล เราต้องทำความเข้าใจตรงนี้ให้ได้ เพราะนี้คือ ธรรมจักร เมื่อเข้าใจตรงจุดนี้ ก็จะรู้ถึงเหตุทำให้เกิดทุกข์ และวิธีดับทุกข์ได้ทันที พระพุทธองค์ได้สำเร็จพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ได้แจ้งโลกทั้งสาม เป็นโลกะวิทู คือ รู้ความเป็นไปของสัตว์โลกในสามกาลนี้นั่นเอง เมื่อพระพุทธองค์ได้ตรัสรู้แล้ว จึงเสด็จไปแสดงธรรมโปรดปัญจวัคคีย์ที่เคยเป็นพี่เลี้ยงของพระองค์ขณะบำเพ็ญทุกรกิริยา ทรมานพระองค์เพื่อหาทางตรัสรู้ เมื่อพระองค์ทรงเลิกการทรมานกายและการนำจิตเข้าสู่องค์ฌานว่าไม่ใช่ทางพ้นทุกข์และทรงกลับมาเสวยพระกระยาหารเพื่อให้มีกำลังกายแข็งแรงใหม่ พวกปัญจวัคคีย์พากันละทิ้งพระองค์ไป เพราะคิดว่าพระองค์คงไม่มีทางได้บรรลุธรรมวิเศษแน่ ๆ

เมื่อพระพุทธองค์ตรัสรู้แล้ว และเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ พระพุทธองค์ตรัสบอกพวกเขาว่า

.....ปุพเพสุ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ........ ฯลฯ

พระพุทธองค์ได้อธิบายเรื่องของธรรมจักรให้พระฤษีทั้งห้าองค์ฟัง พวกปัญจวัคคีย์ได้ฟังพระพุทธองค์แสดงเหตุผลของหลักธรรม ก็คิดพิจารณาตามไปจึงเชื่อว่าพระพุทธองค์ได้ตรัสรู้แล้วจริง เมื่อพิจารณาหลักสัจธรรมที่ได้ฟังแล้วเกิดความเข้าใจกระจ่างแจ้งชัดจึงขออุปสมบทกับพระพุทธองค์ ได้เป็น เอหิ ภิกขุ อุปสัมปทา สำหรับเรื่องราวตอนนี้ พระสงฆ์คงรู้ดีอยู่แล้วจะขอผ่านไป

ก่อนการตรัสรู้ พระพุทธองค์ก็เคยศึกษาและปฏิบัติทางสมถกรรมฐาน นำจิตเข้าสู่องค์ฌานมาแล้ว ทรงสำเร็จได้ฌานขั้นสูงจนครูอาจารย์ที่สอนชักชวนให้อยู่ช่วยกันสอนผู้อื่น แต่พระพุทธองค์ทรงเห็นว่า ไม่ใช่วิธีที่จะนำไปสู่ความพ้นทุกข์

จึงทรงปฏิเสธแล้วไปหาวิธีปฏิบัติอย่างอื่นต่อไป ในที่สุดก็ทรงเลิกปฏิบัติ หันมาใช้ปัญญาพิจารณาหลักสัจธรรมแทน พวกปัญจวัคคีย์ พวกฤษีเกจิอาจารย์ของพวกฌาน เมื่อได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์แล้วต่างก็เลิกละวิธีปฏิบัติแบบเดิมของตนแต่ละองค์ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ชำนาญการเข้าฌานถึงขั้นเป็นครูบาอาจารย์ทั้งนั้นเคยมีความสุขสงบอยู่ในองค์ฌานแต่ไม่เกิดปัญญารู้แจ้งถึงสัจธรรม จึงไม่อาจเข้าสู่ทางแห่งโลกุตตระได้ เมื่อเลิกเข้าฌานหันมาปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธองค์จึงได้บรรลุพระอรหัตตผลไปตาม ๆ กัน เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว พระสงฆ์ทั้งหลายท่านยังจะสมัครใจหลับตาเข้าฌานอยู่อีกหรือ ไม่คิดใช้ปัญญาพิจารณาสัจธรรมบ้างหรือเราชี้แจงแสดงเหตุผลให้แล้วจะเชื่อหรือไม่ เป็นสิทธิของท่าน ท่านพิจารณาตัดสินใจเอง ไม่มีใครบังคับท่าน ชีวิตของท่าน ท่านลิขิตเอาเอง เราเพียงแต่ชี้ทางให้ด้วยความปรารถนาดี ถ้าท่านใช้ปัญญาพิจารณาสัจธรรมให้เข้าใจกระจ่างแจ้งชัดผลที่ได้ท่านจะประจักษ์แก่ใจท่านเอง เป็นปัจจัตตัง

คำแนะนำที่ให้นี้เป็นคำแนะนำการปฏิบัติธรรมตามทางสายเอกถ้าปฏิบัติแล้วยังมีข้อขัดข้องสงสัยอยากไต่ถามก็ขอเชิญไปพบสมเด็จพระปรีชาญาณมุนีแห่งศรีลังกาหรือที่พวกลูกศิษย์เรียกท่านว่า หลวงปู่ใหญ่ ปริชาโน ได้ที่วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ถ้ำลับแลเขาขุย ต.ตาคลี อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์ ได้ทุกวัน

บทสวดมนต์

ในการสวดมนต์ ทำวัตร เช้า - เย็น นั้น ขอให้ใช้บทสวดต่อไปนี้ด้วย

บทสวดนี้เป็นของพระอรหันต์ ผู้หลุดพ้นจากห้วงโลกียะแล้ว พ้นจากการเกิดในมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก แล้ว เรานำมาสวดเพื่อน้อมจิตใจของเราให้ระลึกถึงบารมีธรรมที่องค์พระอรหันต์ทั้งหลายได้กระทำแล้ว ได้รับผลแล้ว เราจะดำเนินตามรอยท่านอย่างเต็มความสามารถของเรา เมื่อสวดจบแล้ว ก็ตั้งจิตให้มั่น กำหนดอธิษฐานให้เป็น เดช อำนาจ บารมีของเรา ให้เป็นพื้นฐานบารมีที่จะนำเราไปสู่ความพ้นทุกข์ในที่สุด

คำบูชาพระรัตนตรัย

ทำจิตให้สงบ แน่วแน่ แล้วกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ)
สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมะสามิ (กราบ)
สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆังนะมามิ (กราบ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

อิติปิโส ธงชัย

พุทธัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหังสัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู

อนุตตะโร ปุริสสะธัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมนุสสานัง พุทโธ ภะคะวา ติ

ธัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญู หิติ

สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ

สุปฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสสะปุคคลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชลีกะระณีโย อนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง

โลกัสสา ติ

อิติปิโส เต็ม

อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง

อิติปิโส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ

อิติปิโส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน

อิติปิโส ภะคะวา สุคะโต

อิติปิโส ภะคะวา โลกะวิทู

อิติปิโส ภะคะวา อนุตตะโร ปุริสะธัมมะสาระถิ

อิติปิโส ภะคะวา สัตถา เทวะมนุสสานัง

อิติปิโส ภะคะวา พุทโธ

อิติปิโส ภะคะวา ภะคะวา ติ

มงคลจักรวาลใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิ มะหิทธิมะหาคุณา ปะริมิตตะปุญญาธิการัสสะ สัพพันตะรายะ นิวาระณะ สะมัตถัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ทะวัตติงสะมะหาปุริสสะลักขะณานุภาเวนะ อะสิติะยานุพะยัญชะนานุภาเวนะ อัฏฐุตตะระสะตะมังคะลานุภาเวนะ ฉัพพัณณรังสิยานุภาเวนะ เกตุมาลานุภาเวนะ ทะสะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะอุปะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะปะระมัตถะปาระมิตานุภาเวนะ สีละสมาธิปัญญานุภาเวนะ พุทธานุภาเวนะ ธัมมานุภาเวนะ สังฆานุภาเวนะ เตชานุภาเวนะ อิทธานุภาเวนะ พะลานุภาเวนะ เญยยธัมมานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ อัฏฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ อัฏฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ ฉะฬะภิญญานุภาเวนะ จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ สัพพัญญุญาณานุภาเวนะ เมตตากรุณามุทิตาอุเบกขานุภาเวนะ สัพพะปะริตตานุภาเวนะ ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ ตุยหัง สัพพะโรคะโสกุปัททะวะ ทุกขะโทมะนัสสุปายาสา วินัสสันตุ สัพพะอันตะรายาปิ วินัสสันตุ สัพพะสังกัปปา ตุยหัง สะมิชฌันตุ ทีฆายุตา ตุยหัง โหตุ สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก โหตุ สัพพะทา อากาสะปัพพะตะวะนะภูมิคังคามะหาสมุททา อารักขะกา เทวะตา สะทา ตุมเหอะนุรักขันตุ

บทอัญเชิญท่านท้าวมหาพรหมทั้งสี่

ปุรัตถิมัสมิง ทิสา ภาเค สันติ ภูตา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะ จะ
ทักขิณัสมิง ทิสา ภาเค สันติ เทวา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะ จะ
ปัจฉิมัสมิง ทิสา ภาเค สันติ นาคา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะ จะ
อุตตะรัสมิง ทิสา ภาเค สันติ ยักขา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะ จะ
ปุริมะ ทิสัง ธะตะรัฏโฐ ทักขิเณนะ วิรุฬหะโก
ปัจฉิเม นะ วิรูปักโข กุเวโร อุตตะรัง ทิสัง
จัตตาโร เต มะหาราชา โลกะปาลา ยะ สัสสิโน
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะจะ
อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา ภูตาเทวานาคายักขามะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะ เยนะ สุเขนะจะ

มงคลจักรวาลน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ พุทธะรัตนัง ธัมมะรัตนัง สังฆะรัตนัง ติณนัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ

จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ ปิตะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ

สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต อันตะรายา สัพเพ เต อุปัททะวา

สัพเพ เต ทุนนิมิตตา สัพเพ เต อะวะมังคะลา วินัสสันตุ

อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทา

ทุกขะ โรคะ ภะยา เวรา โสกา สัตตุจุปัททะวา อะเนกาอันตะรายา ปิ วินัสสันตุ จะ เตชะสา

ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง โสตถี ภาคะยัง สุขัง พะลัง สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา สะตะวัสสา จะ อายุ จะ ชีวะสิทธี ภะวันตุ เต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

ภะวะตุสัพพะมังคะลัง รักขันตุสัพพะเทวะตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

คำอธิษฐาน

ซึ่งข้าพระพุทธเจ้า ได้กล่าวสรรเสริญหลักคุณธรรมอันสูงส่งประเสริฐสุด ด้วยพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และมงคลจักรวาลใหญ่ มงคลจักรวาลน้อย ด้วยความสำนึกในพระมหาเมตตากรุณาธิคุณของพระพุทธองค์ และองค์พระอรหันต์ทั้งหลาย ตลอดทั้งพระเกจิอาจารย์ผู้ทรงคุณทุกระดับ จึงขอนอบน้อมคารวะ สักการะ เทิดทูนไว้ในจิตใจของข้าพระพุทธเจ้า ณ บัดนี้

ดังที่ได้กล่าวสรรเสริญมานี้ ขอได้โปรดทรงทราบด้วยทิพยญาณ ญาณทิพย์ ด้วยจิตวิญญาณอันสูงส่งประเสริฐสุด เมื่อทรงทราบแล้ว ขอทรงโปรดเมตตาประทานปกาศิต อำนวยพรให้ข้าพระพุทธเจ้าให้มี พละ กำลัง เดช อำนาจ บารมี ในปัจจุบันในโลกมนุษย์นี้ ขอให้ข้าพระพุทธเจ้าจงปราศจากโรคาพยาธิทั้งหลาย ขอให้อุปสรรคทั้งหลาย อันตรายทั้งหลาย ภัยพิบัติทั้งหลาย สิ่งขัดข้องทั้งหลาย ที่จะบังเกิดขึ้นมา ทั้งในปัจจุบันและอนาคตข้างหน้า จงอันตรธานสูญหายไปโดยสิ้นเชิง

ข้าพระพุทธเจ้า ขออาราธนา เดช อำนาจ บารมี ตามที่ได้กล่าวสรรเสริญมานั้น จงช่วยติดตามปกป้องคุ้มครองทุกอิริยาบถด้วยเทอญ เพื่อข้าพระพุทธเจ้าจะได้มีชีวิตดำรงคงอยู่ยืนยาวนานสืบไป จะได้มีเวลาบำเพ็ญบุญกุศล เพื่อเพิ่มพูนบุญบารมีให้มากยิ่งขึ้น เป็นการสะสมกุศลผลบุญให้เป็นสมบัติ เป็นโภคทรัพย์ เป็นมหากุศล ติดตามตนไปเป็นปัจจัยนำส่งให้พ้นทุกข์ไปทุกภพทุกชาติ บุญกุศลอีกส่วนหนึ่งข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมอธิษฐานนำส่งให้แก่บุพการีผู้มีคุณ เป็นการตอบแทนบุญคุณของบุพการี คือ พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย พี่ป้าน้าอา วงศาคณาญาติ และครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ทุกยุค ทุกกาล เพื่อให้ท่านผู้มีพระคุณทั้งหลายเหล่านั้น ได้รับผลบุญกุศลที่ข้าพระพุทธเจ้าตั้งจิตอุทิศให้อย่างสมบูรณ์บริบูรณ์ ด้วยของทิพย์ตามที่ปรารถนาทั่วหน้ากัน ข้าพระพุทธเจ้ามีปณิธานตั้งไว้ดังนี้ ขอพระพุทธองค์ได้ทรงโปรดเมตตาประทานปกาศิตอำนวยพรให้ข้าพระพุทธเจ้าดังที่ได้ตั้งปณิธานกราบทูลมา ณ บัดนี้ด้วยเถิด พระพุทธเจ้าข้า

บุญกุศลอีกส่วนหนึ่ง ข้าพระพุทธเจ้าขออธิษฐานนำส่งให้กับสัตว์น้อยใหญ่ทุกประเภทที่ข้าพระพุทธเจ้าเอาชีวิต เลือดเนื้อของเขามาเป็นอาหารยังชีพ และสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลายที่ข้าพระองค์เคยเบียดเบียนเคยทรมานเคยเข่นฆ่าให้ตายเพื่อนำมาเป็นอาหารหรือทำด้วยความสนุกคะนองจะเจตนาหรือไม่มีเจตนาก็ตาม จะรู้หรือไม่รู้ก็ตาม บัดนี้ข้าพระพุทธเจ้ารู้สำนึกแล้ว เข้าใจแล้ว ดังนั้น กรรมใดที่เคยเกี่ยวข้องพัวพันกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ขณะนี้ ขอให้สัตว์น้อยใหญ่ทุกประเภทจงรับผลบุญ เนื้อนาบุญ เป็นบารมี เป็นมหากุศล เป็นโภคทรัพย์ ให้สมบูรณ์บริบูรณ์เป็นของทิพย์ทั่วหน้ากันทุกจิตวิญญาณ ปรารถนาสิ่งใดขอให้ได้ดังประสงค์ ดังที่ข้าพระพุทธเจ้าตั้งจิตอธิษฐานนำส่งให้ ณ บัดนี้ เดี๋ยวนี้ด้วยเทอญ เมื่อได้รับแล้ว ขออย่าได้ผูกพยาบาท อาฆาต จองเวรจองกรรมอีกต่อไปเลย ขอจงเป็นอโหสิกรรมกัน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนึ่ง ด้วยอานุภาพของพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆ์เจ้า และเดชอำนาจบารมีตามที่ข้าพระพุทธเจ้าได้กล่าวสรรเสริญมานั้น ขอให้ข้าพระพุทธเจ้ามีสติปัญญาเฉลียวฉลาด หลักแหลม ลึกซึ้ง เข้าใจถึงแนวทางที่ถูกต้องของพระพุทธศาสนาตามทางสายตรงอันเป็นทางสายเอกที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบ และนำมาสั่งสอนไว้ ธรรมใดที่ข้าพระพุทธเจ้ายังไม่รู้ก็ขอให้ได้รู้ ที่ยังไม่เข้าใจ ก็ขอให้เข้าใจ ที่เข้าใจแล้ว ก็ขอให้รู้กระจ่างแจ้งชัด เพื่อจะได้นำไปประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องตรงทาง เกิดชาติใด ภพใด ขอให้ได้อยู่ในหมู่คนดีมีศีลธรรม ภายใต้ร่มเงาของพระพุทธศาสนา ได้ปฏิบัติตามทางสายเอกไปจนกว่าจะถึงพระนิพพาน ขอพระพุทธองค์ได้โปรดเมตตาประทานปกาศิต อำนวยพรให้ข้าพระพุทธเจ้าตามที่ได้ตั้งปณิธานกราบบังคมทูลมา ณ บัดนี้ด้วยเถิด พระพุทธเจ้าข้า

ที่เขียนแนะนำมานี้ เป็นเพียงแนวทางการอธิษฐาน หากท่านมีความประสงค์เป็นอย่างอื่น ก็กำหนดจิตอธิษฐานเอาตามที่ต้องการ

รู้ธรรม เห็นธรรม ซึ้งในธรรม ด้วยวิปัสสนาญาณปัญญา

วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

สมเด็จพระสังฆราชแห่งประเทศศรีลังกา และสมเด็จพระสังฆราชแห่งประเทศพม่า มีความห่วงใย ด้วยเหตุที่พระพุทธศาสนาเสื่อมลงในยุคกึ่งพุทธกาล ท่านทั้งสอง พร้อมด้วยรองพระสังฆราช และพระเถระชั้นผู้ใหญ่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ระดับสูงในกรมการศาสนาของทั้งสองประเทศ จึงเดินทางมาประชุมร่วมกับหลวงปู่ใหญ่ ณ วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2545 เพื่อปรึกษาหารือกันว่า เราจะเอาหลักอะไรมาเป็นหลักธรรมพระพุทธศาสนาที่จะเผยแผ่ต่อไป

จึงได้เห็นชอบในที่ประชุม ให้สังคายนา และได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ที่จะใช้หลักสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ทั้งสามประเทศจะต้องร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว ที่จะรักษาระดับสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ให้มั่นคงเจริญงอกงามสืบต่อไป ต้องช่วยกันปลูกฝังสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ให้ยั่งยืนในยุคของพระศรีอาริยเมตไตรยในภาคเอเชียทั้งหมด

เพราะฉะนั้น วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ประเทศไทย จึงเป็นจุดศูนย์กลาง ศูนย์รวมในภาคเอเชียทั้งหมด ในอันที่จะวางรากฐานปลูกฝังสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ให้เจริญงอกงามสืบต่อไป และเมื่อมีสมาชิกมาอบรมมาก ทั้งสองประเทศก็จะร่วมกันส่งผู้เชี่ยวชาญจากศรีลังกาและพม่า มาเป็นผู้สนับสนุนอบรมผู้ที่มาเข้ารับการอบรมภาคปฏิบัติวิปัสสนาญาณปัญญา พระพุทธศาสนาก็จะได้มั่นคง เจริญงอกงาม ยืนยาวนานสืบต่อไป เพราะเราได้ลงมติเป็นเอกฉันท์แล้ว

เมื่อเราเห็นชัด เราจะเอาหลักสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ หลักสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์นั้น เอาเป็นตัวแม่บทให้**ชาวพุทธได้รู้ซึ้งถึงแก่นธรรม คือ ศีลห้า ห้าข้อนั่นเองเป็นสัจธรรม** เป็นตัวแม่บท ที่จะให้ชาวพุทธได้รู้ซึ้งถึงเนื้อหาหลักสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ชั่วกาลนาน

ศีลห้าข้อเป็นหลักสัจธรรม เป็นตัวแม่บทให้ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนา เท่ากับว่าปลูกสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ให้มีความงอกงาม ยาวนานได้สืบต่อไป

รู้ธรรม เห็นธรรม ซึ้งในธรรม ด้วยวิปัสสนาญาณปัญญา
วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์

เป็นสำนักอบรมภาคปฏิบัติวิปัสสนาญาณปัญญา คำว่าพุทธมหาธรรมจักร คือ สัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์นั่นเอง เป็นหนทางสายตรง เป็นหนทางสายเอก เป็นหนทางนำไปเป็นภาคปฏิบัติให้หลุดพ้นจากวังวนของวัฏสงสาร และหลุดพ้นจากอาสวะกิเลสได้อย่างสมบูรณ์ คำว่า อริยสัจสี่ กับมหาสติปัฏฐานสี่ นั้นมีความหมายเดียวกัน ขอให้เข้าใจ สัจธรรมเป็นสภาพสภาวะตามความเป็นจริงของกฎธรรมชาติ ธรรมชาตินั่นเอง มีทั้งดีและชั่ว ที่มวลมนุษย์ทุกมุมโลก ทั้งโลกที่มนุษย์เกิดขึ้นมาได้พึ่งพาอาศัยอยู่ในปัจจุบัน คำว่าสัจธรรมเป็นจริงมีทั้งดีและชั่ว สัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ก็คือ ตัวต้นเหตุหลักธรรม เป็นตัวต้นแห่งแก่นธรรมของพระพุทธองค์ คือ หลักธรรมพระพุทธศาสนานั่นเอง ผู้ที่ศึกษานำไปเป็นภาคปฏิบัติ ขอให้เข้าใจหลักธรรมให้ลึกซึ้งด้วยเถิด ถ้าไม่พิจารณาด้วยญาณปัญญา ก็คงไม่เข้าใจได้ชัดเจน อาจหลงทิศทางแนวทางภาคปฏิบัติก็ได้ หลักธรรมคือศีลห้า เป็นสัจธรรมเป็นตัวแม่บทแห่งแก่นธรรมพระพุทธศาสนา ขอเตือนให้เข้าใจในช่วงชีวิตที่เกิดมา คือในอดีตมาปัจจุบัน ทุก ๆ คน ทุก ๆ ชีวิต ต้องเข้าใจ ในปัจจุบัน ต้องใช้ญาณปัญญาพิจารณาสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร สิ่งใดผิดสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดเป็นผลบุญมาก สิ่งใดเป็นบาปชั่วช้าเลวทราม ตัดออกไป คิดสร้างแต่กรรมดีในช่วงชีวิตที่อยู่ในโลกปัจจุบัน ส่วนบทพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ นั้น พระพุทธองค์ได้พิจารณาพิสูจน์ด้วยญาณปัญญาเป็น เจโตวิมุติ หลุดพ้นจากอาสวะกิเลสแล้ว เป็นเจโตปริยญาณหลุดพ้นจากโลกิยะเสด็จไปสู่โลกุตระเป็นพระอรหันต์ได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ไม่กลับมาเกิดในโลกมนุษย์อีกแล้ว

คือ เป็นการหลุดพ้นจากการ **เกิด แก่ เจ็บ ตาย นั่นเอง เพราะการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ของมวลมนุษย์ในโลกทั่วทั้งโลก ตกอยู่ในวังวนของ วัฏจักร คือในปัจจุบันไปในอนาคตไปเป็นอดีต แล้วก็กลับมาปัจจุบันนี้อีก ตกอยู่ในวังวนของวัฏจักรเวียนว่ายตายเกิดไม่รู้จักสิ้นสุดตลอดกาล ขอเตือนท่านผู้ปฏิบัติทุกๆท่านที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน ขออย่าหลงทาง หลง โลภ โกรธ ตายแล้วไปนรกแน่**

บทพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ แปลตัวบาลีอรรถกถาออก ให้รู้ความหมายในตัวบาลี

คำว่า **อิติปิโสภะคะวา อิติปิโส คือ หลักธรรมอันลึกซึ้งนั้น ได้เกิดขึ้นแล้วแก่พระองค์ เกิดด้วยเจโตวิมุติ เป็นเจโตปริยญาณหยั่งรู้นั่นเอง**

คำว่า **ภะคะวา คือ พระองค์เป็นผู้มีโชค ได้เป็นพระอรหันต์แล้วอย่างสมบูรณ์ หลุดพ้นอาสวะกิเลสแล้วจากโลกิยะเสด็จไปสู่โลกุตระแล้วไม่กลับมาเกิดในโลกิยะอีกแล้วโดยสิ้นเชิง**

คำว่า **วิชชาจะระณะสัมปันโน พระองค์ได้พิจารณาด้วยญาณปัญญาลึกซึ้งแล้ว เพราะเป็นไสยศาสตร์ ไสยเวทย์ เป็นเดรัจฉานวิชชา** ที่มนุษย์ถือว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ของพวกมวลมนุษย์ทั่วโลกิยะ เพราะพวกหลงทางมันมิใช่แนวทางหลุดพ้นอาสวะกิเลสได้ หรือหลุดพ้นจากวัฏสงสารได้ ตกอยู่ในวังวน เวียน ว่าย ตาย เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไปตลอดกาลไม่มีที่สิ้นสุดอยู่ในโลกิยะ หรือ จะไปอบายภูมิ คือ นรกก็ได้ พระพุทธองค์ทรงรู้กระจ่างแจ้งชัดด้วยญาณปัญญา คำว่า**สุคะโต พระพุทธองค์จึงเสด็จไปสู่โลกุตระ ไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว**คำว่าโลกวิทู **แจ้งโลกทั้งสาม คือในมนุษยโลก** โลกปัจจุบันนี้ โลกปัจจุบันนี้เป็นสภาพสภาวะตามความเป็นจริงของกฎธรรมชาติของมวลมนุษย์ที่เกิดขึ้นมา แล้วได้พึ่งพาอาศัยอยู่ในโลกปัจจุบันนั้นเป็นธรรมดาตามธรรมชาตินั่นเอง

บทคำว่า **อนุตตะโร** นั้น **พระพุทธองค์ทรงมีเจโตวิมุติ หยั่งรู้** พระพุทธองค์**ทรงเป็นนักปราชญ์ยอดเยี่ยม เป็นผู้ประเสริฐ** พระพุทธองค์**เป็นศาสดาในโลกมนุษย์** หลักสัจธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติให้เดินทางหลุดพ้นจากอาสวะกิเลสได้อย่างสิ้นเชิง ศาสนาอื่นใดหรือลัทธิใดไม่มีเหมือนหลักสัจธรรม

พระพุทธศาสนาของพระพุทธองค์ ไม่มีศาสนาใดหรือลัทธิใดเสมอเหมือนหลักสัจธรรมคำสอนในหลักธรรมพระพุทธศาสนาของเราหรอก ขอให้ทุกๆท่านจงเข้าใจเถิด

บทคำว่า **ปุริสสะธัมมะสาระถิ คือพระองค์รู้สัจธรรมอันลึกซึ้งกระจ่างแล้ว ชัดแล้ว หลุดพ้นอาสวะกิเลสแล้ว พระองค์เป็นพระอรหันต์แล้ว พระองค์สอนได้ในมนุษยโลก ในเทวโลก** ก็คือโลกวิญญาณนั่นเอง คือในตอนที่พระพุทธองค์ทรงบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์แล้ว พระองค์ทรงมีจิตระลึกถึงคุณค่าน้ำนมเลี้ยงดูของพระมารดาของพระองค์ จึงทรงแสดงอิทธิฤทธิ์ด้วยพระบารมีของพระองค์ เสด็จขึ้นไปชั้นดาวดึงส์ ชั้นดุสิต คือชั้นเทพชั้นที่สี่ เสด็จไปโปรดพระพุทธมารดาและพระราชบิดาทั้งญาติวงศ์ตระกูลของพระองค์ เพราะพระองค์มีจิตรู้คุณของผู้มีพระคุณ ไม่ลืมบุญคุณของผู้มีพระคุณ ขอเตือนทุกๆท่านจงเข้าใจจิตสำนึกอันลึกซึ้งของพระพุทธองค์เถิด จะก่อประโยชน์แก่ชีวิตของทุกๆท่านในช่วงที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน คือ วงศ์ตระกูลผู้มีพระคุณของทุกๆท่านนั่นเอง ขออย่าลืมวงศ์ตระกูลฝ่ายพ่อฝ่ายแม่ผู้มีพระคุณของทุก ๆ ท่านโดยตรง ขออย่าลืมขอเตือน

บทคำว่า **เทวะมนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ** นั้น คำว่า **เทวะมนุสสานัง นั้น พระองค์มิใช่ธรรมดา พระพุทธองค์เสด็จประทับอยู่ชั้นเทพชั้นที่ห้าที่หกนั่นเอง** เพราะพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ถึงวาระช่วงกาลเวลาของพระองค์ พระองค์จึงได้เสด็จหนีออกจากการครองราชสมบัติปกครองแผ่นดินของพระองค์เอง หนีออกไปทรงผนวช คือ บวช แสวงหาหลักสัจธรรม คือ สาเหตุแห่งทุกข์ของมวลมนุษย์ในโลกิยะ คือ โลกปัจจุบันนี่เอง พระพุทธองค์ทรงค้นพบต้นเหตุเกิดแห่งทุกข์ ดังที่พระองค์ได้ทรงตั้งปณิธานไว้ก่อนแล้ว ถ้าเกิดภพใด ชาติใด ขอให้พบหลักสัจธรรม แล้วสำเร็จคุณธรรมเถิด พระพุทธองค์ได้สำเร็จความปรารถนาดังที่ทรงตั้งปณิธานไว้ พระองค์บรรลุอาสวะกิเลสโดยสิ้นแล้ว เป็นพระอรหันต์แล้ว ขอทุกๆท่านจงทราบ

บทคำว่า **พุทโธภะคะวาติ** พุทโธภะคะวาตินั่นเอง **หลักสัจธรรมค้นพบแล้วได้พิจารณาทบทวนด้วยญาณปัญญากระจ่างแจ้งชัดแล้ว หลุดพ้นอาสวะกิเลส**

แล้ว เป็นพระอรหันต์แล้ว พระองค์เป็นผู้มีโชค คือ พุทโธ ๆ ๆ นั่นเอง **สว่างแล้ว ตื่นแล้ว โชติช่วงชัชวาลแล้ว** ไม่มีศาสนาใด ลัทธิใดเสมอเหมือนหลักสัจธรรมในพระพุทธศาสนาหรอก ขอเตือนให้เข้าใจ

บทคำว่า **สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ** นั้น ตัวแม่บทนำที่จะขยายความตามตัวบาลีก็คือ ศีลห้านั่นเอง เป็นตัวแม่บทแปลศีลห้า เป็นตัวแม่นำในบทธรรมคุณ คือ บทธรรมคุณคำว่า **สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธรรมอันเราตรัสดีแล้วก็คือศีลห้านั่นเอง สันทิฏฐิโก จะรู้เอง เห็นเอง ก็ศีลห้า อกาลิโก ไม่มีกาลเวลา เช้า สาย บ่าย เย็น พิจารณาได้ทุกเวลา ศีลห้า เอหิปัสสิโก ขอเชิญเข้ามา ให้เข้ามาฟัง โอปะนะยิโก แปลก็คือ ใช้พิจารณาด้วยญาณปัญญา ตัวแม่บทศีลห้านั่นเอง** เมื่อพิจารณาเกิดตัวรู้กระจ่างแจ้งชัด คือ ศีลห้า แม่บทรู้ชัด จึงเป็น**ปัจจัตตังเวทิตัพโพ วิญญูหิติ คือ รู้เอง เห็นเอง เข้าใจกระจ่างแจ้งชัดด้วยตนเอง** คำว่า ปัจจัตตัง ๆ ๆ รู้เองเห็นเองแล้ว คือ พิจารณารู้หลักตัวแม่บทศีลห้า ห้าข้อนั่นเองเพื่อนำไปเป็นหลักภาคปฏิบัติ ไม่ละเมิดศีลห้า เป็น**ญายะปะฏิปันโน ปฏิบัติเป็นธรรม สามีจิปฏิปันโน สำรวมสังวรอยู่สม่ำเสมอ** ก็เกิดเป็น**สัมมาทิฏฐิ ปัญญาเห็นชอบ** เป็น**สัมมาสมาธิ ตั้งมั่นชอบ** เป็นแนวทางปฏิบัติเดินทางเข้าสู่ภูมิธรรมชั้นสูงได้อย่างสมบูรณ์

ตัวแม่บท**สังฆคุณ** คือ **สุปะฏิปันโน ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติเป็นธรรม ก็คือนำตัวแม่บทหลักสัจธรรม** คือ ศีลห้า ศีลห้าข้อนั่นเอง **ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สม่ำเสมอ สำรวมสังวร จึงเป็นสุปะฏิปันโน** ที่เรียกกันว่า สุปะฏิปันโน ๆ ๆ นั่นเอง ไม่รู้จริง ท่องเป็นนกขุนทองเท่านั้น

คำว่า **อุชุปะฏิปันโน** นั้น สาวะกะสังโฆ **จะไม่นำกรรมชั่วช้าเลวทรามมาเป็นภาคปฏิบัติ แล้วแยกกรรมชั่วช้าเลวทรามออกไป ปฏิบัติแต่กรรมดี เป็นเนื้อนาบุญ เป็นมหากุศล เป็นโภคทรัพย์อันประเสริฐในช่วงที่มีชีวิตอยู่ในโลก**

ปัจจุบัน รู้จักบุญคุณของผู้มีพระคุณ เป็นการกตัญญูรู้บุญคุณของฝ่ายพ่อ-แม่ เป็นการสนองตอบแทนผู้มีพระคุณ จึงจะถูกต้องตามหลักสัจธรรม

บทคำว่า **ญายะปะฏิปันโน** คือ **ปฏิบัติเป็นธรรม**

คำว่า **สามีจิปะฏิปันโน** คือ **ให้สำรวมสังวรอยู่เสมอ** บทคำว่า **ยะทิทัง จัตตาริ ๆ ๆ มีหนทางนี้ทางเดียวเท่านั้นที่จะนำเราเดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูงสุดได้** คือ ขึ้นสู่ธรรมสายตรง เป็นหนทางสายเอกได้อย่างสมบูรณ์

บทคำว่า **ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ** คำว่า **ปุริ คือ ตัวผู้รู้หลักธรรมในอรรถกถา คำสอนของพระพุทธองค์นั่นเอง ปุริสะยุคานิ คือ ผู้รู้แนวทางภาคปฏิบัติ รู้ซึ้งถูกต้องนั่นเอง เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ผู้รู้กระจ่างแจ้งชัด เป็นปัจจัตตัง ๆ รู้เองเห็นเองนั่นเอง จึงจัดขึ้นเป็นหนึ่ง เป็นสาวกเอก เป็นทายาทสืบตระกูลพุทธศาสนาได้อย่างสมบูรณ์**

บทคำว่า **อนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ** คือ แปลว่า **พระเป็นลานบุญอันประเสริฐ ไม่มีลานบุญเหนือยิ่งกว่านี้อีกแล้ว** เพราะเหตุผู้ที่เข้ามาอุปสมบทเป็นพระนั้นไม่รู้ตัวว่าตัวเป็นทายาท เป็นผู้สืบตระกูลพระพุทธศาสนา ไม่รู้ตัวว่าตัวเป็นตัวแทนของพระพุทธองค์ เป็นตัวแทนพระอรหันต์ ไม่รู้หน้าที่ว่าเป็นตัวแทน เพราะเข้ามาอุปสมบทอยู่ในกรอบของพระปริยัติเท่านั้น ต้องการแค่เป็นบุญกุศลในช่วงชีวิตของตัวเองเท่านั้น ไม่รู้ว่าตัวบาลีคำว่า โอปะนะยิโก ไม่ได้พิจารณาพิเคราะห์ทบทวนเลย จึงไม่เกิดญาณปัญญาตัวรู้เป็นสันทิฏฐิโก รู้เองเห็นเองขึ้นได้ อกาลิโก คือกาลเวลา ก็ปล่อยละเลยไปไม่เป็นปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติได้ **พระผู้ใหญ่ต้องรู้ตัวว่า ตัวของตัวเป็นตัวแทนในหลักธรรมพระพุทธศาสนา ต้องเป็นผู้สนใจ สิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร ถ้าปล่อยละเลย ศาสนาก็มีแต่เสื่อมเสียหาย ไม่มีผู้สนใจรับผิดชอบ ขอเตือน**

ส่วนบทธรรม **มรรคสี่ ผลสี่ นิพพานหนึ่งนั้น** เป็นตัวแม่บท เป็นกรอบแนวทางภาคปฏิบัติให้เดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูง เป็นหนทางสายตรง เป็นหนทางสายเอกของหลักสัจธรรม มีหนทางนี้ แนวทางนี้ทางเดียวเท่านั้น เป็นแนวทางนำไปเป็นภาค

ปฏิบัติให้หลุดพ้นอาสวะกิเลสได้อย่างสมบูรณ์ คำว่า "วัฏจักร" คือ ในอดีตแล้วกลับมาในโลกปัจจุบันแล้วไปเป็นอนาคต ไปเป็นอดีตอีก แล้วก็กลับมาเป็นปัจจุบัน โลกที่มนุษย์เกิดขึ้นมาอาศัยอยู่ในปัจจุบัน คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ตายไปแล้วก็กลับมาเกิดในโลกมนุษย์นี้อีก ไม่มีที่สิ้นสุดได้ มวลมนุษย์ทั้งโลก หรือสรรพสัตว์ทุกประเภทก็เกิดขึ้นมาใช้กรรมที่ทำไว้ในอดีต เกิดขึ้นมาใช้หนี้กรรมนั่นเอง โลกมนุษย์ที่มนุษย์เกิดขึ้นมาได้อาศัยอยู่นี้นั้น ก็จะหมุนไปตามกาล มนุษย์และสัตว์ทุกประเภทก็ตกอยู่ในวังวนของวัฏจักรเวียนว่ายตายเกิดไปตลอดกาล ขอเตือนให้เข้าใจเถิด

ส่วนองค์ธรรมศีลห้า ทั้งห้าข้อนั้น ขอนำไปอยู่ในบทธรรมคุณ คือ ในบทที่พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ว่า สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม คือ ธรรมอันเราตรัสดีแล้ว สันทิฏฐิโก ก็จะรู้เองเห็นเอง อกาลิโก คือ ไม่มีกาลเวลา เช้า สาย บ่าย เย็น ฟังได้ทุก ๆ เวลา เอหิปัสสิโก เข้ามาเข้ามารับอบรมฟังได้ โอปะนะยิโก เข้ามาพิจารณาด้วยญาณปัญญาให้เข้าใจกระจ่างแจ้งชัดด้วยตัวเอง ก็จะเกิดเป็นอัตโนมัติแก่ผู้เข้ามาพิจารณานั้นเอง ก็จะเกิดเป็นปัจจัตตัง คือ รู้เองเห็นเอง ที่นักปฏิบัติท่องจำเป็นนกขุนทองนั่นเอง ขอเตือน จงเข้าใจแม่บทศีลห้าตัวบาลีมีดังนี้

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

บทสรุปศีลห้า **อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิ สีเลนะ สุคะติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัสมา สีลัง วิโสธะเย** แปลออกจากตัวบาลีก็จะมีความหมายได้อย่างชัดเจน คือ บทสรุปศีลห้า **อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิ** คือ ศีลห้าข้อ ขอให้รักษาไว้ให้สม่ำเสมอ สำรวม สังวร ให้มั่นคง อย่าได้ละเมิด **สีเลนะ สุคะติง ยันติ** รักษาไว้ก็จะได้สู่สุคติโลกสวรรค์ **สีเลนะ โภคะสัมปะทา** เป็นโภคทรัพย์อันประเสริฐ ให้แก่ผู้ปฏิบัติรักษา ไม่ละเมิดนั่นเอง **สีเลนะ นิพพุติง ยันติ** เป็นหนทางเดินทางเข้าสู่ภูมิธรรมชั้นสูง เป็นหนทาง

สายตรง เป็นหนทางสายเอกเข้าสู่โสดาบัน ผ่านขึ้นไปอยู่ภุมเทวา ภูมิธรรมที่ผู้นำไปเป็นภาคปฏิบัติเคร่งครัดขึ้นก็จะเกิดเป็นอัตโนมัติขึ้นด้วยญาณปัญญาแก่ผู้ปฏิบัติ เป็นตัวรู้ลึกซึ้งแก่ผู้ปฏิบัติได้อย่างชัดเจน แล้วจะเข้าสู่ชั้นเทพได้แน่นอน คำว่า **สีเลนะ นิพพุติง ยันติ รักษาสำรวมเป็นสัมมาสมาธิตั้งมั่น ก็เดินทางไปนิพพานได้เข้าถึงแก่นธรรมได้ ตัสมา สีลัง วิโสธะเย มีหนทางนี้ทางเดียวเท่านั้น เป็นหนทางสายตรงสายเอกเป็นหนทางหลุดพ้นอาสวะกิเลสได้ หลุดพ้นจากวังวนวัฏสงสารได้ไม่มาเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในโลกปัจจุบันอีก** ขอเตือน

บทคำว่า **ปุเรชาตะปัจจะโย คือ ในอดีตนั่นเอง ปัจฉาชาตะปัจจะโย คือ ปัจจุบันนี้เอง โลกวิญญาณมีจริง** ถ้าไม่มีโลกวิญญาณก็ไม่มีมนุษย์เกิด โลกวิญญาณกับโลกมนุษย์นั้นมันผูกพันสืบสัมพันธ์กันเพราะเป็นสภาพสภาวะตามความเป็นจริงของกฎธรรมชาตินั่นเอง คือ เป็นกฎแห่งกรรมของมนุษย์และสัตว์โลกทั่วทั้งโลก มนุษย์และสัตว์โลก สร้างกรรมอันใดไว้ในอดีต ผลกฎแห่งกรรมจะติดตามไปทุกภพทุกชาติ สร้างกรรมดีก็ได้มาเกิดเป็นมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ มนุษย์ก็มีหลายชั้นหลายระดับ คือ ภูมิธรรมชั้นสูง ภูมิธรรมชั้นกลาง ภูมิธรรมชั้นต่ำ คือ ชั้นอบายภูมิชั้นนรก ถึงจะเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ก็ไม่สมบูรณ์ เพราะสร้างกรรมชั่วช้าเลวทรามไว้มากในอดีตชาติ จึงเกิดมาไม่สมบูรณ์ สังขารร่างกาย สติปัญญาก็ไม่สมบูรณ์ ไม่เหมือนผู้ที่มีภูมิธรรมชั้นกลาง ชั้นสูง มนุษย์ภูมิธรรมชั้นกลาง ภูมิธรรมชั้นสูง กลุ่มภูมิธรรมทั้งสองมีสังขารร่างกายสมบูรณ์ มีสติปัญญามีความรู้มีความนึกคิดเป็นผู้ฉลาดแหลมคมสมบูรณ์ มนุษย์เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์จึงแตกต่างกัน ขอเตือน จงเข้าใจ

บทสรุปรวมหลักธรรม รวมเข้าเป็นธรรมเดียวกัน **เพื่อเป็นแนวทาง**ของผู้ที่สนใจ**จะนำไปเป็นภาคปฏิบัติสืบต่อไป** เพื่อ**ไม่ให้สงสัยและสับสน**แก่ผู้นำไปศึกษาภาคปฏิบัติ จึงได้ยกเอาบท พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ที่เป็นตัวบาลีแปลออกมาให้รู้ความหมายตามสมควร ผู้สนใจหลักธรรม**จะได้รู้เข้าใจชัดขึ้น** หลักการภาคปฏิบัติก็จะเดินไปอย่างคล่องตัว **และถูกต้อง**แก่ผู้ปฏิบัติ มีความประสงค์ ผู้ที่นำไปศึกษา

เป็นภาคปฏิบัติ**เพราะความเป็นห่วง ในยุคกึ่งพุทธกาลนี้ หลักการสอนสับสนพาให้ผู้ยึดถือหลักธรรมหลงทิศทางแนวทาง**ในช่วงชีวิตที่เกิดขึ้นมาในโลกปัจจุบัน **อาตมาจึงเอาบท พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ** ที่เป็นตัวบาลีแปลออกมาให้รู้ความหมายตามสมควร แล้วยกเอา**หลักธรรมมรรคสี่ ผลสี่ นิพพานหนึ่ง** ก็คือ**องค์ธรรมมรรคแปดนั่นเอง** ยกเอาขึ้นมา**เป็นกรอบแนวทางภาคปฏิบัติคือหลักธรรมมีดังนี้ สัมมาทิฏฐิ** ปัญญาเห็นชอบ **สัมมาสังกัปปะ** ดำริชอบ **สัมมาวาจา** เจรจาชอบ **สัมมากัมมันตะ** ทำการงานชอบ **สัมมาอาชีวะ** เลี้ยงชีวิตชอบ **สัมมาวายามะ** เพียรชอบ **สัมมาสติ** ระลึกชอบ **สัมมาสมาธิ** ตั้งมั่นชอบ นี่หลักธรรมนี้เป็นหลักธรรม เป็นกรอบให้ผู้ปฏิบัตินำไปเป็นภาคปฏิบัติเดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูงได้อย่างสมบูรณ์ แล้ว**อาตมาก็ยกเอาศีลห้า** คือ ศีลห้า ทั้งห้าข้อขึ้น**เป็นหลักธรรม**เป็นตัวแม่บท นำเป็น**หลักสัจธรรม** ก็คือบท **ปาณา-อทินนา-กาเม-มุสา-สุรา** นั่นเอง

ตามที่พระพุทธองค์ทรงพุทธดำรัสตรัสไว้ในบทธรรมคุณ คือ บทสวากขาโตภะคะวะตา ธัมโม ธรรมอันเราตรัสดีแล้วนั่นเอง สันทิฏฐิโก จะรู้เองเห็นเอง อกาลิโกเข้ามาฟังได้ไม่มีกาลเวลา เช้า สาย บ่าย เย็น ฟังได้ เอหิปัสสิโก ขอเชิญเข้ามาศึกษาได้ โอปะนะยิโกก็คือ ใช้พิจารณาด้วยญาณปัญญานั่นเอง พิจารณานั้นพิจารณาองค์ธรรม คือ ศีลห้าทั้งห้าข้อ เพราะเป็นหลักธรรม เป็นตัวแม่บทนำเรียกว่า สัจธรรม การพิจารณา ก็พิจารณาศีลห้าทั้งห้าข้อนั่นเอง คือ ความต้องการนั้นไม่ให้ละเมิดศีลห้าให้รักษาศีลห้าไว้ให้สม่ำเสมอ เพราะสัมมาทิฏฐิ ปัญญาเห็นชอบแล้ว สัมมาสมาธิ ก็ตั้งมั่นเป็นหลักเดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูง คือ เดินทางขึ้นสู่ทางตรง ทางสายเอกได้อย่างสมบูรณ์ หนทางนี้เป็นหนทางนำไปเป็นภาคปฏิบัติหลุดพ้นอาสวะกิเลส และหลุดพ้นวังวนวัฏสงสารได้อย่างแน่นอนสมบูรณ์ จงเข้าใจ

บทคำว่า **ปุเรชาตะปัจจะโย ปัจฉาชาตะปัจจะโย** นั้นแปลว่า ในอดีตกาลโน้นหลายอดีตกาลแล้ว มาในปัจจุบันกาล คือ ในปัจจุบันนี้ คือ ผู้ที่มีภูมิคุณธรรมได้สร้างสะสมเข้าไว้ ในเมื่อมีชีวิตอยู่ในอดีตกาลโน้น เมื่อถึงกาลเวลา ก็กลับมาเกิดอีก

ในโลกปัจจุบัน ขอให้เข้าใจ เรียกว่าเวียนว่ายตายไปแล้วก็กลับมาเกิดในโลกปัจจุบันนี้อีก เพราะเหตุผู้ที่สร้างบุญกุศลไว้ในอดีตโน้น เมื่อมีชีวิตอยู่ในอดีตนั่นเอง ปุเรชาตะปัจจะโยในอดีต เมื่อมีชีวิตอยู่ได้สร้างแต่บุญกุศลไว้ เมื่อตายไปแล้วก็ไปเสวยสุขอยู่ตามภูมิธรรม เมื่อถึงกาลเวลาก็กลับมาเกิด ในปัจจุบันนี้ตัวบาลีว่า ปัจฉาชาตะปัจจะโย เพราะเหตุมวลมนุษย์ทุกมุมโลกที่เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์นั้น ได้สร้างกรรมดีทั้งนั้นจึงได้เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ มนุษย์สร้างแต่กรรมดี กรรมดีสนับสนุนส่งเสริมให้มาเกิดเป็นมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ ถึงกรรมดีที่สนับสนุนอุปถัมภ์ส่งเสริมให้เกิดเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ก็ตาม แต่ภูมิธรรมนั้น มีภูมิธรรมชั้นสูง ภูมิธรรมชั้นกลาง ภูมิธรรมชั้นต่ำ คือ ชั้นอบายภูมินั่นเอง กรรมดีส่งเสริมให้มาเกิดเป็นมนุษย์นั้น เพราะเหตุผลคือสภาพสภาวะตามความเป็นจริงของกฎธรรมชาติของโลกมนุษย์นั่นเอง เรียกว่า สัจจะจริงทั้งดีทั้งชั่ว คำว่าธรรมก็คือ ธรรมชาติ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นั่นเอง ขอให้เข้าใจเถิด

ขอเตือนผู้มีจิตที่เกิดขึ้นมาแล้ว ผู้ที่มีภูมิธรรม จงมีจิตรู้ตัวของตัวเองด้วยพิจารณาญาณปัญญา เพราะเหตุกรรมดีส่งเสริมอุปถัมภ์ให้เกิดมาเป็นมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ ได้เป็นมนุษย์สมบัติเหนือกว่าสัตว์ทั้งปวงในโลก ต้องรู้ตัวของตัวปัจจุบันคือ เกิดมาเป็นมนุษย์สมบูรณ์แล้วก็จะสร้างบารมี สร้างคุณธรรม เพิ่มพูนให้ทวีคูณยิ่งขึ้นในช่วงที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน รู้แล้วเข้าใจแล้ว จิตสำนึกซึ้งแล้ว นี่คือตัวจิตของผู้มีภูมิธรรม จงเข้าใจเถิด ศีลห้าทั้งห้าข้อ เป็นหลักธรรม เป็นตัวแม่บท เป็นภาคปฏิบัติ เป็นสัจธรรม นักปฏิบัติสมควรนำเอาไปเป็นภาคปฏิบัติเป็นหลัก เพราะเป็นแนวทางเดินขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูง เป็นหนทางสายตรง เป็นหนทางสายเอกได้อย่างสมบูรณ์ มีหนทางนี้ทางเดียวเท่านั้น ขอจงเข้าใจ ขอเตือนนักปฏิบัติขออย่าหลงทางเลย ในช่วงที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันที่ได้เกิดขึ้นมานับเป็นโภคทรัพย์อันประเสริฐแล้ว ตัวบาลีก็บอกบ่งไว้ชัดเจนว่า ปุเรชาตะปัจจะโย คือ ในอดีตนั่นเอง ปัจฉาชาตะปัจจะโยนั้นคือ ในปัจจุบันนี้เอง ในอดีตโน้นผู้มีพื้นฐานคุณธรรมได้สร้างสะสมเข้าไว้โดยไม่รู้ตัวของตัวเองหรอก ที่ได้สร้างกรรมดีในอดีตโน้นไว้ เพราะเหตุได้สร้างกรรมดีไว้ กรรม

ดีก็สนับสนุนส่งเสริมอุปถัมภ์ ส่งให้มาเกิดในโลกปัจจุบันนี้ มีร่างกายสมบูรณ์เป็นอัตโนมัติ เป็นมนุษย์สมบัติเหนือกว่าสัตว์ทั้งปวงในโลกปัจจุบัน สัตว์พวกที่เกิดขึ้นมานั้น เกิดขึ้นมาใช้หนี้กรรมเก่าที่ได้สร้างไว้ในอดีตโน้นเมื่อมีชีวิตอยู่นั่นเอง ขอเตือนจงเข้าใจ

ผู้ที่มีภูมิธรรมมาแต่ในอดีต ขอจงใช้หลักธรรมคือ หลักสัจธรรมคำสอนเป็นหลักภาคปฏิบัติ คือ ใช้วิปัสสนาญาณปัญญา พิจารณาพิเคราะห์เอาเถิด สิ่งใดผิดสิ่งใดถูกต้องขอให้พิจารณาแยกออกส่วนเป็นบุญกุศล สวนที่เป็นอกุศลกรรมชั่วช้า**เลวทรามตัดออกไป สร้างแต่คุณธรรมกรรมดีในช่วงที่มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน ผู้ที่มีภูมิธรรมมาแต่ในอดีตชาติมาเกิดในปัจจุบันต้องพิจารณาให้เข้าใจตัวของตัวเองเถิด ต้องปรับตัวเอง ขออย่าหลงทางเลย**

ศีลห้า ห้าข้อนั้น สรุปศีลมีดังนี้ **อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิ สีเลนะ สุคะติง ยันติ คือ ไม่ละเมิดศีลห้า รักษาศีลห้าไว้ให้สม่ำเสมอ ก็จะเดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูงไปสู่สุคติโลกสวรรค์ได้** ตัวบาลีบ่งบอกไว้ชัดเจน **สีเลนะ โภคะสัมปะทา คือ ลาภอันประเสริฐของผู้ปฏิบัติรักษาศีลห้านั่นเอง** ตัวบาลี **สีเลนะ นิพพุงติง ยันติ** คือ **ผู้รักษาศีลห้าเคร่งครัด ก็ได้ไปนิพพานเข้าถึงแก่นธรรม** ตัวบาลีว่า **ตัสมา สีลัง วิโสธะเย มีทางนี้ทางเดียวเท่านั้นเป็นภาคปฏิบัติ จะเดินทางขึ้นสู่ภูมิธรรมชั้นสูงได้อย่างสมบูรณ์ เป็นหนทางหลุดพ้นวัฏจักร คือวังวนวัฏสงสาร เป็นหนทางสิ้นอาสวะกิเลสโดยสิ้นเชิง ทางไปอบายภูมินรกก็ปิดได้อย่างแน่นอนแก่ผู้นำไปปฏิบัติ ขอจงเข้าใจ ขอเตือนจงใช้ญาณปัญญาพิจารณา ก็จะเกิดอัตโนมัติเป็นตัวรู้ กระจ่างแจ้งชัดแก่ผู้ปฏิบัติเอง.**

First Second and Third Published

By

Contents

Foreword

I have learned Dhamma from Luang Poo Yai Paricano or Somdej Phra Preeca Yan Mooni (The title of Honour from Sri Lanka) at Wat Dhamrongsawaddi, Mount Lablae Cave Kao Kevee, Takhli, Nakorn Sawan, Thailand.

Luang Poo Yai tells me that the Lord Buddha found the truth, the noble truths. The Lord Buddha often said that all groups of Dhamma arise from causes and the Tathāgata has declaired their causes and also their extinction through the extinction of causes.

" Ye Dhammā hetupabhavā
Hetum teṣaṃ Tathāgato,
Tesaṃ ca yo nirodho ca
Evaṃ vādhi māhasamano."

Luang Poo Yai says to me, "If you know what cause you to be born to be man, know your right and duty and know the purpose of being alive, you will easily understand the teaching of the Lord Buddha."

After saying these words, Luang Poo explains it to me again and again as I ask. Luang Poo also teaches me the fundamental practices in Dhamma. He is very patient and tired in teaching me. I am sorry to make him in trouble.

One day Luang Poo Yai says to me "I have taught you the fundamental subjects and practices in Dhamma for a long time. The knowledge I teach you, everyone ought to know too. It is very important for mankind to know the purpose of being alive. One who knows his right, duty and purpose of life will know what he ought to do. I know you understand what I have taught. It is the straight path to practise and understand the teaching of the Lord Buddha. I wish everyone to know as you. I want you to write it out for me. I wish to distribute it to the people who want to know the purpose of being alive. Do it for me. I know you can.

Having heard the Reverent teacher assigned me the work. I feel uneasy. It is the most difficult for me because my English is not proficient enough to carry out the work.

I agree with Luang Poo that everyone ought to know his suggestions. It is much worthwhile to produce it in the present time when there are more and more foreigners becoming impressed in Buddhism. It indicated that Buddhism is the religion of reason that can be brought into any tests. It keeps pace with the world and leads to the door of happiness and prosperity. I have been taught and trained by him. I have agreed to put the work into action for him inspite of the uneasiness in my mind. I have been tried my best, to acconplish the task by thinking that I am like one of the fighters that has passed the perfeet training and ready to get on the ring.

I hope the work will be of some use to those who are interested in Buddhism. Although I have been allowed the time enough for the task, I cannot go beyond some error. As a result I am ready to receive criticism from the learned, because I am responsible for this work. May the work be an offering to the Triple Gem and an asset to all of my patrons together with all sentient beings in the world.

If you want to know much more than I have written. You ought to go to see Luang Poo Yai and ask him by yourself. He will be glad to see you.

Supap Tadpoo

Luang Poo Yai Paricano

(Bhikku Pra Meechai Paricano)

Luang Poo Yai is a Thai Buddhist monk. He is ninety years of age now. He is still strong and good health. He is virtuous, wise and well disciplined, good behaviour, enriched with qualities of devotion in an appropriate manner. He is expert in Vipassanāpaññā.

He has gone to visit the other Buddhist countries; as, China, Hong Kong, Myanma and Sri Lanka, for good relation and to change the idea of propagation the teaching of the Lord Buddha.

At Sri Lanka, Luang Poo Yai has conferred with the executive members of the Sri Lanka Amarapura Maha Sangha Assenbly. At the conference, they talked about the learning, teaching, and practising Dhamma of the Buddhist both Thai and Sri Lankan. They agreed that it ought to be in the same way.

Besides preaching, Luang Poo Yai has done many important things for the Buddhists of Sri Lanka, such as, giving funds for the school of the monks to construct a building, to repair the Chulalongkorndhammasala, and so on.

After Luang Poo came back to Thailand. The executive members of the Sri Lanka Amarapura Maha Sangha Assembly has conferred and decided to give award to him by giving him a title of Honour. According to his experience in vipassanāpaññā and the virtuous, wise and well disciplined, the Sri Lanka Amarapura Maha Sangha Sabha agreed to give him a title of honour, "Somdej Vipassanā Phra Preeca Yan Mooni" since 20 July B.E. 2537.

The Executive Member of Sri Lanka Amarapura Maha Sangha Sabhā, The Most Venerable Madihe Pannaseeha Thera, his secretary and the follows came to Thailand to give the Award to Luang Poo Yai at Wat Dhamrongsawaddi, Takhli

Nakorn Sawan on 22 July B.E.2537. This causes Luang Poo Yai to be Somdej Vipassana Phra Preeca Yan Mooni (a title of Honour of Sri Lanka).

Luang Poo Yai is very kind. He teaches everyone who goes to see him to know the duty and the way which a Buddhist ought to do. He often says that most of the Buddhists practise in the wrong way which make them hard to understand the teaching of the Lord Buddha.

He tries to teach everyone to know how to make merit and how to keep the merit to be one's own treasure and prosperity, how to wish the merit to follow and help oneself at present and in future. He teaches everyone how to transfer the merit to the others. Then he tells us to know the reason why we must do that. He teaches us about human's right and duty, and the purpose of being alive. He also teaches Dhamma and how to practise oneself to enter the way of the extinction.

The Straight Fath

The Truth of Life

The Lord Buddha finds the Ultimate Truth. He knows the universe, understands the world. He tries to teach all the beings, but the beings are under the influence of the world. They are happy and enjoy with sensuality and worldly Dhamma ; Dhamma which overwhelm beings who live under their influence and who are liable to be swayed by them. They are :

1. Lǎbha, that means to have good for tune.
2. Alǎbha, that means not to have good fortune.
3. Yasǎ, means to have rank and authority.
4. Ayasǎ, means not to have rank and authority.
5. Nindǎ, means to be blamed.
6. Samsǎ, means to be praised.
7. Sukha, means happiness.
8. Dukkha, means suffering or discontent.

Most of beings live under the influence of worldly Dhamma, so it is hard for them to understand the teaching of the Lord Buddha except the wise one.

Truth means reality of life that we must study to understand. Truth is the true natures surrounded all the beings. The nature declares all the time that everything arises from causes. All compounded things are impermanent. Beings of the nature are born and die. Having come to be they must also cease to be. It declares the state of suffering (Dukkham), impermanent (Aniccam), and selflessness (Anatta) all the time. When the beings arise from causes, then, they change and change to the extinction. Everything has come to be and cease to be, cease to be and come to be like this for very long long time ago. It has been like this in the past until now and also will be in the future too. In the time of being alive, the man has done many things until he died.

In the circumstance of nature, when a man is born, he will get into contact with the element of sensual pleasure and desire. He cannot see the truths so he is happy and enjoys with sensuality and worldly dhamma. When his internal senses are get into contact with the external senses, the feelings happen, please or displease. If he is pleased by the pretty form, the desire arises. He will want to have it. He tries to do everything to get it. He must work hard and suffer until he gets it. If he can get it he will be happy. If he cannot get the thing he wants, he will be suffered. When he has everything he needs, he worries and suffers again, because he must take care of his treasures, from being stolen or destroyed. But.....when he died he left everything behind. He cannot take anything with him except good or evil.

The desires of all beings are endless. Because of ignorance, all beings had to struggle in the sea of mortality. When a being comes into existence and is bound to the Wheel of Life. All beings come into contact with the reality of nature, which declares its own state as trouble, suffering, pain, ill, as Dukkha. Ordinarily set in opposition to Sukha, ease and well being, it signifies disease in the sense of discomfort, frustration of disharmony with the environment.

Dukkam is the first of the Four Noble Truths and one of the Three Signs of Being, or Characteristies of Existence, with Aniccam, impermanence, and Anatta, unreality of self. Dukkha is largely the effect of man's reaction to Anicca and Anatta. It follows that existance cannot be wholly separated from Dukkha, and that completely escape from it is possible only by liberation from the round of birth and death.

Most of the beings know nothing about these, so they had to be in the cycle since they came in existence until now and in the future too.

According to the Law of Nature or the Law of Kamma, we are their maker, their heir, their birth - place, their attachment and their pathway. We are

destined to receive the results of what we have done, both good and evil.

What is Kamma ?

Kamma is the actions or the behaviours of each person.

How can we know which action or deed or Kamma we have done is good or bad ? What is the measurement we used ? The indicator we use for telling good or bad deeds is Panca Sila or Five Precepts ;

1. Pānātipātāveramani, Refraining from killing, or hurt beings.
2. Adinnādānāveramani, Refraining from stealing and cheating.
3. Kāmesunucchācārāveramani ; Refraining from improper sexual behaviour.
4. Musāvādāveramani ; Refraining from telling lies.
5. Surāmerayamajjapamādatthāna veramani : Refraining from taking intoxicating things which are conducive to bewilderment.

If our deeds do not break the five precepts even one, we call That is good deed, the bad deed we behave in contrast. Our behaviours must be on the line of the five precepts. Due to the teaching of the Lord Buddha, we are born to be Man, because in the past life, we behaved in the line of the five precepts, so the result of good deeds we had done, sent us to be man again. One who broke the precept went to the Realms of miserable Existence only.

Not only behave in the line of five precepts we also make merit. So we must know what is merit and what is evil.

Merit or Pun or Kusala means of good or wholesome actions which any one had done on good roots. They are, Alobha, Adosa and Amoha.

1. Alobha means : not wanting or not coveting
2. Adosa means : not thinking of harming others.
3. Amoha means : Undeludeness or non delusion.

When we have Alobha in our mind, we will not want anything of the

others. We have compassion thinking of helping others. We can share something with the others and care for them.

When we have Adosa, we do not think of harming others but pity them and wish them to be happy.

When we have Amoha, we do not delude so we have the right knowledge.

We know the good roots then we ought to know the Meritorious Paths of Action ; they are :

1. Pānātipātāveramani, Abstaining from killing being.
2. Adinnādānāveramani, Abstaining from taking things which the owner has not given in the way that a thief would do.
3. Kāmesumicchācārāveramani. Abstaining from wrong behaviour in regard to sex.
4. Musāvādāveramani Abstaining from false speech, lying.
5. Pisunāya vacāya veramani Abstaining from rough and harsh speech.
6. Pharusāya vācāya veramani. Abstaining from backbiting and tale bearing.
7. Samphappalāpa veramani. Abstaining from rambing speech, gossip, idle chatter and nonsense.
8. Anabhijjha. Abstaining from conveting and wanting things belonging to others.
9. Abayāpāda. Abstaining from being vindictive and intending harm to others.
10. Sammāditthi : Abstaining from wrong understanding or view which are not in line of Dhamma.

Though we have done many good deeds by the line of Meritious Paths of Action, but there are many ways of making merit such as ten kinds of Fundamental ways of Making Merit. (Puññakiriyāvattu 10)

1. Dānamaya. Merit caused by charity.
2. Silamaya. Merit caused by observing precepts.
3. Bhāvanāmaya. Merit caused by wisdom to know the Law of Kamma in the past, present and future time so that try to control not break the five precepts and behave in the line of Dhamma.
4. Apacāyanamaya. Merit caused by courteous.
5. Veyyāvaccamaya. Merit caused by trying to help good persons.
6. Pattidānamaya. Merit caused by transference of Merit.
7. Pattānumodanāmaya. Merit caused by being glad with transference of merit.
8. Dhammassavanamaya. Merit caused by listening respectfully to Teaching Dhamma.
9. Dhammadesanamaya. Merit caused by teaching Dhamma.
10. Ditthajukamma. Merit caused by understanding in line of Dhamma.

The ways of making merit as has been said, is only the guide line for a person who wants to do good deeds or Pum for spiritual perfeetion. Besides these, wise man ought to be nonour those worghy of respect, to be patient and obedient, to help to relations, to honour, support and attend on parents, to look after the wife and children, to be engaged in undisputed undertakings, to have strong will-power to do good, etc.

Those who practise the above mentioned ways of making merit are never defeated and will always be cleared of dangers, and will bring about blessings, wealth, honour and happiness both in present time and future.

In contrary those who practise in the opposite ways as mentioned above, they will be called bad or evil because of their bad behaviours. The bad deeds will take them to meet troubel and miserable things at present time, and will take them

to the Realms of Miserable Existence in future. So the wise man ought to consider carefully before doing anything. Don't let the passion or desire overwhelm your mind and forget the paths of good deeds.

The explanation mentioned above is only the guide line for wiseman to consider carefully before doing. Those who know that it is wrong but still do it. Those who let themselves under the influence of desire and behave in the wrong way. They must take responsibility on their bad behaviour.

Kusala Kamma, or Wholesome actions and Akusala Kamma or unwholesome actions which human being had done while they still alived. All Kamma will be recorded in their minds and wait for the time to give the results to them. Good deeds will receive good results and bad deeds will receive bad results. When the time of death comes, the body decayed. Kusala and Akusala in its mind will take it to the courses of Existence where it ought to be. The evil one must go to one of the Four Realms of Miserable Existence or Dugati. They are :

1. Narakagati. The realm of hell being.
2. Pretagati. The realm of hungry ghost.
3. Tiracchangati. The realm of animals, beast horizontal creatures.
4. Asura. Demons.

Kusala Kamma or good deeds will lead the good one to Sugati, may be to heaven or Devaloka or Manussaloka.

Kamma will distribute the beings to exist in the stages that suit for them. All being will happen in one of Four Kinds of Birth ;

1. Jalabuja. The viviparous or birth from a womb, womb - born.
2. Andaja. The oviparous or born from an egg, egg - born.
3. Samsedaja. Produced from moist heat or those born from dirt and filthy matter.

4. Oppatika. Those born spontaneously or self produced. This kind of birth is that of unseen beings such as ghosts, demons, angels and other celestial and hell-beings, all of whom take birth without parents but with the mere forces of accumulated kamma. They have at the moment of birth a full grown body and disappear without corpse when they die.

All beings of the nature are born and die. Having come to be and must cease to be in the sea of mortality for very long time, be in the past, be at the present and will be in the future too. It must be like these because all beings do not know the truth of life, do not have wisdom to consider the truth around themselves.

Finding the way of the Extinction of Suffering.

Some people think that life is suffering or Dukkha, and they want to get away from it so they try to find the ways of practising for the extinction of defilements and suffering. There are many doctrines and their disciples. We can classify as :

1. The way of practising which is practised by one who has gone forth from the world. That conjoined with the passions and luxury, low, valgar, common, ignoble and useless. The Lord Buddha called this way as Kāmasukhallikānuyoga. The people who behave in this way will meet troubles at present time and in future too. When they die, they go to Dugati.

2. The way of practising that is practised by people who be have in the line of five precepts, making merit, doing only good deeds which is called Puñ Kusala. They wish Puñ Kusala they have done to be their treasures and follow to help them from trouble both at present and in future until the extinction of delusion. One part of Puñ Kusala they wish to transfer the merit to the others especially their parents and relation for gratitude.

The behaviours like these will take the person who had done to Sugati. They may come to be man on earth or go to be Devas in the heaven.

3. The way of practising that conjoined with self-torture, painful, ignoble and useless. The Lord Buddha called Attakilamathānuyoga. One who tortures himself thinks that self-torture will wipe out Kilesa or bad things from him. We call a person who practises like this Rsi or a hermit.

Besides self-torture they try to concentrate their mind to be in Jhāna. The mind in Jhana is calm and peace but the wisdom is not developed and cannot know all things in their reality, cannot know the truth of life. In Jhana, they die, they will be born in Brahmaloka, the land of Brahma, stay in peace there for a long time. When the time to be in Brahmaloka is ended, they will come to be born on earth, in the sea of suffering again.

The ways of practising mentioned above has been practised for very long long times before the Lord Buddha comes to be on earth. These way of practising have been done in the past until now and will be in the future too. All beings must be in the sea of mortality, cannot enter the way of the extinction.

Born is the Great Being into the world, the Holy One and the All Enlightened One. Proclaimed is the Dhamma by the Well-gone, leading out of suffering, conductive to quietude, serving to the absolute Extinction, guiding to Enlightenment.

Thus having heard that Dhamma we come to know that :

Birth is suffering, Old age is suffering, Death is suffering, Sadness, Lamentation, Physical pain, Grief and Restlessness are also suffering. Association with the unpleasant is suffering, Dissociation from the pleasant is suffering. Unable to obtain whatever is hoped for is suffering. In short, the gripped mass of five sensorial aggregates is suffering itself.

All of us, beset with birth, old age, death, also with sadness, lamentation, physical pain, grief and restlessness, overwhelmed with sufferings, have those suffering waiting for us ahead.

Long is the passing away of the Blessed One, we, however, take him together with the Dhamma and the Sangha for Guidance, and strive and endeavour to follow, according to our ability and as much as we can afford to, in the Doctrine of the Blessed One. May the practise of ours be conducive to the Extinction of Suffering.

If our ability cannot conduce us to the extinction of suffering, but our mind will adapt higher. When we die we will go to be devas in the heaven. When the time in the heaven is over, we will come to be man on earth again, and try to practise ourselves to footprint of the Noble One in order to attain the transquil state of Nibbana.

In the way of practising, the first thing we had to do is to study the truth of nature, to understand the Law of the world. How concerned it is.

Law of the world.

The truth of nature is that all things arise from causes, all compounded things are impermanent. They come to be, change and cease to be. Everything is in the cycle of birth old age and die.

The country has the laws for controlling their people, one who breaks the law must be punished. The world also has its law. The law of the world is the five precepts and kamma. All human being must behave in the line of five precepts and the behaviour they have done, good or bad, they must receive its results because due to the Law of Kamma ; we are their Maker, their Heir, their Birth place, their Attachment and their Pathway. We are destined to receive the results of what we have done, both good and evil. When we die, good deeds will

lead us to Sugati or Devaloka (Heaven), the bad deeds lead to Dugati (as.....Hell,.....etc.).

At the time of Rebirth, if in the past life, one who did not break the five precepts, will be reborn as man, one who broke the precepts will be born as animal, no right to be Man. When you know this, what will you do? Believe it or not, its your choice.

What is the cause of Birth ?

Why we must know the truth of life which circulates in cycle. We must know because we want to search for the cause of life. What causes make the life of all beings circulate in the sea of mortality. What is three-Inter-Related cycles. When we know the causes, we can find the way to extinguish the causes.

Everything in the world arises from causes. It is the nature, to be born and die. Having come to be they must also cease to be. It is the cycle of life. It has been like this in the past, still being at present and will be like this also in future.

All beings arise from the results of deed done (Vipaka). Where do the results of deed done come from? The results come from the actions category (Kamma). What is the cause of action ? The passion (Kilesa) is. What does it mean ? It means when we have passion, we will take actions, by physical action or deeds (Kaya kamma), verbal actions (Vacikamma), mental actions (Manokamma). The actions we have done are three kinds;

1. Kusala - Kamma. Wholesome action brings happiness.
2. Akusala kamma. Unwholesome action brings suffering.
3. Avyakata kamma. Kammically neutral action brings neither suffering nor happiness.

When we have passion or Kilesa, we take action or Kamma, the result or

Vipaka comes. The results of deed done will follow us and wait for the time to give fruits. So we ought to do good or merit kamma for good results, if we do bad or demerit kamma, we collect bad results, bad things will happen to us. When we die, the body decomposes. The good and bad kamma we have done, do not decompose, but still stay with our Citta (the element that can know anything sometimes is called Viññāna or soul). Kamma has the power to lead citta to the state of Existence (Bhava) or Plane of Existence (Bhumi) in order to receive the results of deed done. Bad deeds will lead to Abaya Bhumi or the Realms of Miserable Existence. Good deeds will lead to Sugati or heaven, the State of happiness.

When the time of happiness in the heaven is over, it is the time to be back to rebirth for finding the way of the extinction from suffering and delusion. The power of Kamma we have done before, will compose the Elements, Pathavidhatu, the earth elemant, Ābodhātu, the water element, Tejodhātu the fire element, Vayodhatu the air element, to form the body for citta to stay in. If in the past life we did not break the five precepts, the good deeds we had done will support us by indicating the human form for our soul (Citta) to stay. If we broke the five precepts, we have no chance to get human form. Animal figure is the suitable form for one who broke the five precepts.

Kusala Kamma or wholesome actions we have done before will support us to be born in high rank, rich, have good looking and so on. If we did not make much merit we may be born as a poor, and ugly one, a stupid and so on. Everyone is different because of different deed done.

Kusala Kamma and Akusala Kamma distribute the state of being at present and good deeds in the past will support good deeds we do at present to have good results. In contrary, bad deeds we have done in the past will block the good results we ought to receive so we always upset.

When one is born, as a baby, its parent and its relations look after, take care of it, teach it to know what come in touch with its eyes, ears, nose, tongue and body. It will remember more and more. When it knows much more, the intelligence happens as it grows up. At the same time, the circumstence around it, is full of passion. When its internal sense fields; eyes, ears, nose, tongue and body, contact with the external sense fields ; form, sound, smell, taste and touch, the perceptions happen. The passion in its mind makes it feels like or dislike. It will try to take actions for getting what it wants. It grows up with wisdom grows much more. It can adapt itself in the society around. When it goes to school, the teachers take care of it, teach it to know many things and many subjects in order to prepare itself to earn its own living.

To be born as a Man is good luck, so all children ought to be taught and trained to be humble, to be grateful, to be patient and obedient, to honour, support and attend on parents, to honour those worthy of respect, to care for the feeling of the others, know to help each other, not be selfish. Also they must be taught to know what is good or bad, what ought to do or not, and let them know the reasons why they are taught like that. When they are grown up, they understand the reasons, and know about their right and duty of being a Man, they can make their own decision.

The wise one will try to do as he has been taught and trained because he understand his parent's good hope and love, Knowing these, he will try to behave in the line of five precepts, not break it and try to make good deeds and merit in order to close the way to Abaya or Realms of Miserable Existence.

The fools think that the customs, the teaching of the parents and the ancestors are not up-to-date, it is silly to do so. They left good teachings and the customs behind, and try to do as Materialists. They break the five preceptions and do as they want to, such as, take drugs, liqueur and sex. They do not think that

the unwholesome actions they have done at present will lead them to the state of suffering in future. When the time to receive the results of their bad deeds comes, it is no time to be sorry.

The truth of life we ought to know is the connection of actions we have done in the past, present and future. At present, we are born to be Man, to have intelligence, to be able to do anything we want. The state of being at present tells that, in the past life we had done good deeds and made much more or less murit. Kusala Kamma or good deeds lead to be man and distribute us into different styles of living. The life at present is the result of the past. If our life is comfortable enough, it shows that in the past like, our behaviours were good enough so we receive good results now.

Look our life, what are we doing now ? Remember, all actions we have done, are wholesome or not. We behave in the line of five precepts or not, make merit or not. All deeds done we do while we are alive, will indicate our future. If you want to rebrith as a Man again, you ought not to break the five precepts. If you want to be rich, good looking and so on, you ought not to break the five precepts. If you want to be rich, good looking and so on, you ought to make much more merit.

Think not lightly of good (saying)

" It will not come near me." Even a water-pot is filled by the falling drops of water. A wise man becomes full of goodness even if he gathers it little by little.

Think not lightly of evil (saying)

" It will not come near me." Even a water-pot is filled by the falling drops of water. A fool becoms full of evil even if he gathers it little by little. Neither in the sky nor in the midst of the sea nor by entering into the crefts of mountain is there known a place on earth where, stationing himself, a man can escape from the results of his evil deeds.

Everyone wants to be happy and wants to extinct from suffering but who can do it except you must do it by youself. Each one has Citta (the element that can know anything, sometimes is called Citta-viññana or soul), as a master, the body is a servant, waiting to serve its master. If Citta is a good master, it will order its servant to do only good deeds and merit in order to praise the master. If Citta is a bad master, full of passion, the servant will do only unwholesome actions, and makes the master much more suffering. So we know that the cause of suffering is "Citta". If we can control "Citta" to be in the line of Dhamma and the five precepts, the chance of being away from suffering is not far. Can we try ?

The five precepts have been with the world for very long long time but nobody notices or finds out. The Lord Buddha found it and pointed it out. So most of Dhamma or the teaching of the Lord Buddha are in the line of the five precepts.

The five precepts will lead one who practises to Sugati, to have treasures and to the extinetion of suffering too, as he concluded ; Imāni, Pañca sikkha Padāni, silena sugatim yanti, silena Bokasampadā, silena nibbutim yanti tassamā silam viso daye.

At present, Man always suspects why he is born on earth. What is the aims of being alive ? All beings must be born on earth because it is the time. Suppose, we buy a ticket to see the movie, when it is over we must go back home. Also, if we are put in jail when the time of being punished is over, we go home. The earth is the home of all beings. Everyone must be back home, but to different houses. The rich goes to a big and comfortable house. The poor goes to a small house. Someone has no place to stay. Why is it be like that ? It is, because of Kamma. Kamma we have done in the past come to give its results. This is the answer of the question ; Why must we be born on earth ?

What is the aim of life ?

Kamma distribute all beings to be reborn on earth. To be man or animal

is according to Kamma. To rebirth on earth is to come to receive the fruits of Kamma we have done. For Man, it is not only to receive the fruits of Kamma, but also to do their duty.

What is the duty of being a Man ?

Because of practising in the line of five precepts in the past life, we have a man-shape, mindfullness, concentration, wisdom and espectially the right to do anything as we want, to do both good and evil. We have senses and intelligence. Our duties are ;

1. To pay our debts of Kamma we have done and concerned with the others.

2. To find the way of the extinction from suffering, away from the sea of mortality.

In doing these duties there are many things to be known :

1. In paying our debts of Kamma to whom we are concerned, we must know how to pay back to the living persons and to the dead persons. We must know the right way to do if we want good results.

2. To find the way of the extinction from suffering, we had to study and practise the teaching of the ford Buddha.

Most of people all over the world know nothing about the truth of nature, the truth of life and the objects of being alive. Because of knowing nothing about their duty and object of being alive, the actions they have done are the actions that throw them into the cycle of the Three-Inter-Related-Cycles, and deep into the sea of mortality

A wise man ought to consider, the present life, it is comfortable or not. If he stays comfortably, it shows that, in past life, he had done much more merit, so its good results sent him to have comfortable life, but the good results of good

deed done in the past is decreasing all the time. He ought to make much more merit and good deeds in order to full the lost and increase the remainder, so that he will not be trouble in future. A wise man ought not to be thoughtless.

If he is born as a poor. It shows that in past life, he did not make much merit. Knowing these, he ought to do good deeds and make much more merit, always try to do good things, it will get better.

When the wise man has considered his life. He knows his present status that he is being comfortable but it is the using of the good results in the past life which is decreasing all the time. He knows that if he does not try to increase, when it is over, he will be in trouble. For earnestness, he quickly tries to do good deeds and make much more merit, not wait until the lost comes. To do like this is confirmed that in future he will be happy.

In contrary, a fool who does nothing except uses the supply he has. When it is over. He will be in trouble. Everything which is happened, nobody can do it. Nobody can do for the others. One does for oneself, no one can do instead.

You know, the wise man, the deeds we have done in the past we cannot correct. We can only admit its results but we can make our purpose for our future.

When the wise man knows about the past, present and future clearly. He knows that all beings want to be happy and want to extinguish from suffering, also the wise man wants too. He tries to do good deeds and determines to keep one part of his virtue he has done for himself as his supply. The other part of his virtue he determines to transfer to whom he has been in debts in order to pay them back. To do like this, he will have his own supply, and he can free himself from debts of Kamma.

When the wise man knows cleary about the connection of actions in the past, present and future. He knows the principle of Dhamma, the five precepts. He knows why the Lord Buddha said:

"Groups of Dhamma arise from causes, flow from causes."

He understands what the Lord Buddha said. He knows that the origin of all causes is his mind (Citta). Citta is the origin cause of all. When the earth element, the water element, the fire element, and the air element compose to be figure, then Citta, the element that can know anything, joins them to from Khandha.

Khandha, the five aggregates ; viz, :

1. Form or Rūpa. Material qualities.
2. Vedanā, feeling or sensation.
3. Samn̄a. Perception.
4. Samkārā. Volition.
5. Vin̄n̄āna. Conciousness.

Khandha is the Big Base of Causes. It has Six Internal Sense Fields (Sad Ayatana), viz,

1. Cakṣu. Eyes.
2. Sota. Ears.
3. Ghāna. Nose.
4. Jihvā. Tongue.
5. Kāya. Body.
6. Mana. Mind.

There are Six External Sense Fields (Saḍ Āyatana), viz,

1. Rūpa. Form.
2. Sabda. Sound.
3. Gandha. Smell.

4. Rasa. Taste.

5. Photthabba. Touch.

6. Dhamma, Dhamma which means those objects that arise in the heart.

When the internal sense field contacts with the external sense field, the suffering (Dukkha) happens, because the contact makes sensation which arises the attachments and desire. When the desire in Citta arises (Kilesa occurs), and orders the body to take actions (Kamma). When the actions happnes, its results occur (Vipaka). So, when the internal sense field contacts with the external sense field, the actions happen in the cycle of Kilesa → Kamma → Vipaka.

If Citta (mind) cannot be controlled it will be under the influence of desires (Kilesa), it will make much more troubles. The wise man knows these, so he controls his Citta not to be under the influence of disires, so he has not much suffering.

The wise man knows that he is born to be Man because of the five precepts he behaved in the past life, so he tries to control himself to behave in the line of the five precepts because he is afraid, the man-figure he is being now will be changed into the figure of animal. When he knows that he is wrong, he quickly corrects it. His behaviour is in the Principle of Dhamma, on the Noble Paths which has Eight Factors ;

1. Sammādiṭṭhi. Right Understanding. It is to know that the Law of Kamma in three period depends upon the five precepts. So the wise man knows what he ought to do.

2. Sammāsaṃkappa. Right thought. When the wise man knows what he ought to do. He thinks to control himself to do good deeds and merit. He does not break the five precepts.

3. Sammāvācā. Right Speech. Knowing what he ought to do, the

wise man does not say false speech, rough and harsh speech, backbiting and tale bearing, rambling speech and nonsense.

4. Sammākammanta. Right Activity. Knowing what he ought to do, the wise man does not do anything out of the line of Dhamma.

5. Sammāājiva. Right Livelihood. The wise man earns his living in the ways that do not break the five precepts.

6. Sammāvāyāma : Right Effort. Try to do good deeds and merit. Try to get rid of bad deeds.

7. Sammāsati. Right Recollection. Knowing all the time that to keep the principle of Dhamma, not break it, will lead to the extinction of suffering.

8. Sammāsamādhi. Right Concentration. Because of knowing to keep the principle of Dhamma, not break the five precepts, and behave in the line of Dhamma, will lead to the extinction of suffering, so his mind (Citta) is confirmed in Dhamma, does not flow on Lokadhamma. It is stable in doing good.

When the wise man carefully behaves in the line of Noble Path, not break the five precepts, makes merit, keeps a part of his virtue for himself and the other part he transfers to the others. His Citta (or mind) will adapt itself higher and higher in Dhamma.

Doing like this, is the Training in Higher Wisdom (Adhipaññā), The Training in Higher Morality (Ad'hisila), The Training in Higher Mentality (Adhicitta).

Being trained, the wise man will step up to the Path of the Stream Enterer. He will be a man of good conduct, of upright conduct, of Noble conduct, of dutiful conduct. He is the Order of the Blessed One, which is worthy of offerings, worthy of welcome, worthy of oblations, worthy of respectful salutation. He is like an excellent field to sow the seeds of merit on.

To behave in this way is called "The Straight Way to the Extinction of Suffering".

If you, wise man, practise in this way, you study and practise by yourself. You will receive the results by yourself. You will know how your mind (Citta) changes forwards. Everything you will know it clearly by yourself. It is not necessary to wait for anyone to tell you. Try to study and practise, it will be your treasure, your great merit and your perfections which will lead you to the extinction of suffering. Try to practise. Don't waste the time. You ought to make most profit of the Time of being alive now. We tell you the way to pass and we warn you. Believe it or not it is your choice. You plan your future by yourself. Don't be thoughtless.

All beings which are born on earth, man, animals and plants. They are born to help each other in being alive. Animal gives its flesh for food of the others, in order to pay back its debts. One who takes the flesh of any animal for food will be indebt with that animal. The debt must pay back. The wise man not only knows but also feels gratitude to animals and plants. He is also grateful to the king or the leader, the governors, the soldiers of all ranks because he knows that if the country is in peace the people will have time to make merit and do good deeds.

In order to give his gratitude in return, when he makes merit, he transfers it to all of them, wishes all of them to receive his merit and to be happy. This is the way of paying back the debts to those who had died.

When the wise man makes merit, he intends to keep a part of it to be his own treasure and prosperity, to be his own supply for the long travelling in the cycle of mortality. The other part of merit he intends to transfer to those he wants to pay back his gratitude. He wishes them all to receive his merit and to be happy.

You, wise man, you ought to know that everyone needs food, clothes, place to live and medicines. So when you make merit, give the gift of requisites, (i.e. food, robes, lodging etc.) too. When you transfer your merit to the others, wish them to get the things they need. You spread a spirit of friendliness and wishing that all beings may be happy without exception.

When you go to Wat (Temple) to give the give the gift of requisites to the clergy (Buddhist monk, or Bhikkhu), in purpose of making merit. Before giving to the Bhikkhus, you ought to concentrated your mind and say :

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Imāni mayam bhante bhattāni tijivarāni saparivārāni bhikkhu sanghassa onojayāma sādhuno bhante bhikkhusangho.

Imani mayam bhante bhattani tijivarani saparivārāmi patikanhātu amhāgaṇ ḍhigharattaṃ hitāya sukhāya.

Homage to Him, the Blessed One, the Holy One, the All-Enlightened One.

O! Venerable One, We take the gift of requisites as food, robes and so on to give to you, O! Bhikkhu. We hope to gain our merit and transfer our merit to our parents, relations and to whom we are concerned in actions. O! Venerable One, please accept the requisites we offer to you. When you have accepted already, please transfer the merit and virtue to other as we have told you. Please, we ask.

The clergies accept by saying "Sādhu". After that they beg to worship the Lord Buddha with these offerings. According to Thai Custom, at the time to have a meal, the youngers will invite the parents and the oldest person in the family to take first. It shows the respect and gratitude of the youngers. So the clergies

who are the Order of the Blessed One do too. To pay homage to the Blessed One, the clergy say :

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Namo tassa Bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Homage to the Blessed One, the Holy One, the All-Enlightened One.

I beg to tell you, my Lord Buddha, now, the devotees come to offer the requisites, there are foods, drink, robes, flowers, scents candles and so on. They hope to get merit for their supply of treasure and prosperity. The other purpose is to transfer their merit to their parents and relations who departed for a long time. I beg to tell you, my Lord Buddha, to know and come to accept these requisites, for the benefit of them from your Blessing. I ask sire.

Imaṃ Supapayanjana Sampannaṃ Salinam Bhojanānam Udagaṃ varaṃ Buddhassa Saṅghassa Pujemi.

After saying these, the clergy (Saṅgha) wait for a while then they are recallected before taking the meal. When they finished eating. They bless the devotees to receive merit as their treasure and prosperity. They wish the devotees not any danger and trouble happen to. They concentrate their minds to transfer the merit to the ancestors of the devotees, wish them to receive the virtue and be happy by the results of the merit.

Here is the words of Blessing they used.

Anumodanāvithi

Yathā Vārivaha Pūrā Paripūrenti Sāguraṁ
Evameva ito dinnaṁ Petānami Upakappati
Icchitaṁ Patthitaṁ Tumhaṁ Khippameva Samijjhatu
Sabbe Pūrentu Saṅkappā Cando Pannaraso Yathā

Mani jotiraso yathā

Sabbitiyo Vurajjantu Sabbarogo Vinassatu

Mā te Bhavatvantarāyo Sukhi Dighāyuko Bhava

Abhivādannasilissa Niccaṁ Vuddhāpacāyino

Cattāro Dhammā Vaḍḍhanti Āyu Vaṇṇo Sukhaṁ Balaṁ.

Sabbabuddhānubhāvena Sabbadhammānubhāvena Sabbasaṅghanubhāvena Buddharatanaṁ Dhammaratanaṁ Saṅgharatanam Tiṇṇaṁ Ratanānaṁ Ānubhāvena

Caturāsītisahassadhammakkhandhamubhāvena

Piṭakatyānubhāvena Jinasāvakanubhāvena

Sabbe te Rogā. Sabbe te Bhayā. Sabbe te Antarāyā. Sabbe te Upaddavā Sabbe te Dunnimittā Sabbe te Avamaṅgalā Vinassantu

Āyuvaḍḍhako Dhanavaḍḍhako Sirivaḍḍhako Yasavaḍḍhako

Balavaḍḍhako Vannavaḍḍhako Sukhavaḍḍhako Hotu Sabbadā

Dukkha rogā Bhaya Verā Soka Sattu Cuppaddavā Aneka

Antarāyāpi Vinassantu ca tejasā

Javasiddhi Dhanaṁ Lābhaṁ Sotthi Bhāgayaṁ Sukhaṁ Balaṁ

Siri Āyu ca Vaṇṇo ca Bhokaṁ Vuḍḍhi ca yasavā Satavassā ca

Ayu ca jivasiddhi Bhavantu te

Bhavatusabbamaṅgalaṁ Rakkhantu Sabbadevatā

Sabbabuddhānubhāvena Sadā Sotthi Bhavantu te

Bhavatusabbamaṅgalaṁ Rakkhantusabbadevatā

Sabbadhammanubhāvena Sadā Sotthī Bhavantu te

Bhavatu sabbamaṅgalaṁ Rakkhantu Sabbadevatā

Sabbasaṅghānubhāvena Sadā Sotthi Bhavantu te

When the chant of Blessing is over. The monks (Sangha) concentrate their minds to transfer the merit to the devotee's, ancestors as they asked.

A monk says :

"According to the good deeds you have done to day, I wish it will be your merit, your treasure and prosperity as the perfections follow to support you at present time and in the future too. May it is the cause to lead you to the extinction of suffering.

As you, devotees, you want to pay your gratitude to your parents, your relations and the ancestors. I will be your representative in transfering the merit to them all. Though they are being in any states, any places, I wish them to receive your merit. May all of them who know that you have made good deeds, share with the effect of the merit. May Devas, I ask, pray inform those who do not know this that the share of meriteous result has been presented to them. May all of them be happy, free from suffering and enjoy their happiness with the effect of the merit.

I hereby beseech protection by the power of the Almighty Buddhas, The Private Buddhas, and the Arahats, the power of Dhamma and Sanghas. May these power protect you, bring you victorious in all services. May all of you, who are in suffering in dangers, and in sorrow, be relieved by them. May all Devas join in rejoicing over your merit and protect you. May you be blessing all the time.

For the devotees, when the monks (Sangha) are blessing, you ought to concentrate your mind, think of your good deeds you have done, wish it to be your merit, your treasure and prosperity. Wish it to follow you, to help you from trouble and suffering at present and future. Wish to share the effect of the merit to your ancestors. By the power of your merit, may all of them, living on meal conducive to physical and mental health receive the meal of mental pleasure. May all of them be happy, free from suffering, and enjoy their happiness.

When the clergies (Sangha) finish their blessing. The devotees ought to concentrate your mind to accept and say;

"Sadhu, I accept your blessing with pleased. May it be my merit my treasure and prosperity both at present and future as your blessing now."

Here it is, wise man, this is the way of making merit and keeps one part of it as your own treasure and prosperity. It is your supply for your long travelling in the cycle of Samsara. The other part of your merit, you intend to transfer to whom you are concerned, as your parents, relations, teachers and every person you are indebt in all times. Sharing your merit to them all, is to pay back your debts. It you often do like this, your debts will be clear so soon. All Kammas will be passed the sponge.

If you have made merit and did not intend to keep it as your treasure and prosperity.

You did not intend to keep it as your supply in future, because you did not know its importance. Now you know. How can you collect it ? If you want to collect the merit you have done and forget to intend it to be your supply, you ought to concentrate your mind and think that.

" I do not know how to keep the merit I have done. So I pay no attion to, but now I understand and know the value of it. Now I wish to invite all of my merit I have done before at any time, any places to come together. Come to be my treasure and prosperity and follow to help me both at present and future. Come to be my supply of perfection now."

Remember

" All that we are is that results of what we have thought. It is founded on our thoughts.

He who speeks or acts with a coloured thought, suffering follows him as a wheel that never leaved him. These two phenomena righteousness and non-reighteousness do not produce the same result. Non-righteousness leads people to the state of suffering. Righteousness provides the way to the kingdom of happiness."

The wise man examines himself. He found that since he was a child, he has killed many kinds of animals. He has taken their flesh for food. He owed these animals. He knows that the debts must be paid. Thinking of these, he intends to transfer his merit to those animals and asks for passing the sponge.

When we make merit. We keep one part of it for our own supply and the other part we transfer to whom we are concerned in order to pay them back. When all debts are paid. We are free. We do not worry about the results of our deeds in the past again. Everything is passed the sponge.

Now we will do only good deeds and make merit. We know the way to the extinction of suffering. We know how to practise. We know our duty and our purpose of life. We know what we ought to do. So we earn our living in the line of Dhammas, the teaching of the Lord Buddha. We do not break the five precepts. We hope to get out of the extinction of suffering, the sea of mortality.

Man, we warn you. We tell you the way you ought to do. Believe it or not. It's your decision. Don't be thoughtless. thoughtlessness is the path to death. Those who are thoughtless are as if dead already.

Knowledge in Dhamma, Realization in *Dhamma*, *Insight* in *Dhamma* with *Vipassana yanna panna*

Luang Poo Yai Parichano
Somdej Vipassana Phra Preecha Yan Mooni
(A Title of Honour of Sri Lanka)
Dhammarongsawat Temple,
***Vipassana Yanna Panna* Training Centre**
Taklee, Nakornsawan, Thailand

With worries in Buddhism in the middle of Buddha Era that there is confusion and doubtfulness in the principle of the True Dhamma, I would like to raise *Vipassana Yanna Panna* practice via the Direct Path to help *Manussaloka* or the human realm to reach emancipation and final deliverance from *Kilesa* or from all defilement.

In the First sermon of the Lord Buddha, his Noble Truth of *Sacca,* Buddha *Maha dhammacakka* or 'the Wheel of the Doctrine of the Truth' in the Kingdom of the righteousness, the teaching of *Buddhagunna, Dhammagunna and Sanghagunna* with practice in the Five *Sila* or five precepts within the frame of Eight *Magga* or the Eight Folded Path is the Direct Path. The final goal is to obtain Four *Magga,* Four *Phala* and One Nibbanna. So, human beings will not be in the cycle of existence any longer – the cycle of paying debts of one's past actions to one's present actions and present good or bad deeds result in one's future actions everlastingly. The best way to confirm this path is to analyse *Pali* words based on Buddha teaching.

The word *Ariyasacca* or 'Four Noble Truths' and *Maha satipatthana* or 'Four Foundations of Mindfulness' for the setting-up of mindfulness contains the same contents. *Ariyasacca* is the natural

law of all the truths of the good deeds and bad deeds we all perform and receive their *Phala* or their fruits and consequences in our living and being. The doctrine of the good is the origin or the causality of 'the True *Dhamma'*. It is essential for us as practitioners, to apply *Vipassana yanna panna* or wisdom in order to obtain the full understanding of *Dhamma* or the Teachings of the Enlightened One, the Buddha; otherwise, we could not reach the mentioned goal for we might lose our way before we can get there.

Saddhamma or the principle of the good is 'Five *Sila* or *Sikhapada.* It is the origin of the core *Dhamma* of Buddhism. I would like you all to be aware that we must realize our present being all the time and on time to what happens with our insights or *Yanna panna* so that we can make judgement for 'the right or the wrong'. Consequently, we can choose to do only *Punna* or the meritorious action and leave *Papa* or the demeritorious action since in these very lives.

Buddha realizes *Buddhagunna* or the virtue of the Buddha, *Dhammaguna* or the virtue of Dhamma and *Sanghaguna* or the virtue of the *Sangha* with this *Vipassana yanna panna* or wisdom. *Cetovimutti* or deliverance of mind from *Kilesa* or impurities and *Cetopariyanna* or telepathy, emancipation from *Lokiya or* mundane, belonging to the world entering *Lokuttara* or supramundane, beyond these worlds, hereby, occur. He, then, becomes the Awakened One, or *Arahanta* who attains *Nirvana* or cessation, the extinction of all defilements and sufferings and does not return to the Worldly ever again. We should realize that being born, becoming aging, becoming ill and dying are the round of existence of all beings in the mundane. The one's past actions result in one's present actions and one's present actions result in one's future actions cycling and endlessly. Thus, when we practise *Vipassana yanna panna* in our realization, we can leave the mundane to the supramundane to end

the cycle of existence. Besides, I would like to warn all practitioners if we lose the way getting into the loops of the greed, hatred and ignorance, we will definitely go to the *Apayabhumi* or the lower worlds, the unhappy existence.

When we analyse *Buddhagunna*, virtues or attributes of the Buddha, the word *Itipiso* means 'Buddha enlightened the True Dhamma with *Cetovimutti* or deliverance of mind and *Cetopariyanna* or telepathy, the apparent communication from this mind to another by extrasensory'. The word *Bhagava* means 'Buddha is the Blessed One emancipates from *Lokiya* or mundane entering *Lokuttara* or supramundane'. The word *Vijjacarana-sampannoi* refers to 'perfect in knowledge' or 'realizing the way of the deliverance of mind from *Kilesa* and the cycle of existence with *Yanna panna'*. The word *Sugato* means 'He is well-gone or sublimes' to *Lokuttara* and 'never returns'. The word *Lokavidhu* refers to 'knower of the Truths' in the three worlds-*Manussa-loka*-the world of man, *Deva-loka*-the heavenly world and *Brahma-loka* – the Brahma world. The word '*Anuttaro purisadammasarathi* refers to 'the incomparable leader of men to be tamed in the three worlds'. With His high gratitude in His mother, after He enlightened, He showed His *Parami* or spiritual perfection achieved on His path to Buddhahood by going up to *Tuvatimsa* or the realm of the second heavenly abode and *Tusita* or the realm of delight or the fourth heavenly abode to expound the Doctrine for His Mother and His Father including for His other royal relatives. I would also like to remind you not to forget to share your merits with your pass away ancestors whom you should have gratitude to. The word *sattha devamanussanam* means 'the teacher of gods and men'. It is because even when he was a Prince, He already came from the sixth heavenly abode. When the time came, He decided to renounce His royal life and the world to adopt the ascetic life for ordination. Here, He found the causality of *Dukkha* or 'sufferings' as He set up His

mind from many of his previous lives. Therefore, He became enlightened and emancipated from all defilements and *Arahanta* He is. The word *Buddho Bhagava* refers to 'awakened and blessed' that He found the bliss of freedom from impurities. It is 'the Truths' or 'the good principle' of life for all beings.

In the *Dhammagunna* or 'attributes of the Dhamma', the word *Savakkhato bhagavata dhammo* means the well proclaimed is the Dhamma by the Blessed One which is five *Sila* or precepts. The word *Sanditthiko* refers to 'to be seen for oneself' and *Akaliko* means 'not delayed'; it is 'timeless' to realize and practise. The word *Ehipassiko* refers to 'inviting to come and see' or 'inspection'. The word *Opanayiko* means 'worthy of inducing the five precepts in and by one's own *Yanna panna* or wisdom'. Hence, it is *Paccattam veditabbo vinnuhi* or it is 'directly experienceable by the wise in the five precepts for practice and not to violate them.

In the *Sanghagunna* or 'attributes of the community of noble disciples', the word *Supatipanno* means 'of good conducts is the community of the noble disciples of the Blessed One'. The word *Ujupatipanno* refers to 'of upright conducts' that is knowing to separate bad *Karma* or bad deeds from good *Karma* or good and gratitude to ancestors deeds in order to collect good deeds. The word *Nayapatipanno* means 'of right conducts' following the principle of *Dhamma* or Noble Truths. The word *Smicipattipanno* refers to 'of dutiful conducts or proper conducts'. The word *Yddidam cattari* means this is the only path, the Direct Path to emancipation. The word *Purisayugani* refers to 'the knowers of the principle of Truths of the Awakened One'. The phrase *Esa bhagavato savagasangho* means 'the community of the disciples of the Blessed One' who clearly knows the Truths. The word *Ahuneyyo* refers to 'the disciples of the Blessed One are worthy of gifts offered by devotees'.The word *Pahuneyyo* means 'the disciples

of the Blesseed One are worthy for hospitality'. The word *Dakkhineyyo* refers to receiving offerings from devotees'. The word *Anjalikaraniyo* means 'the disciples are worthy of reverential salutation'. And *Anuttaram punnakkhetam lokassa* refers to 'the incomparable field of merits or virtues for the world' for ones who become disciples of Buddha descending Buddhism and representing Buddha and *Arahanta.* If only abiding by *Pariyatti* or study of the Scriptures expecting only *Punna* or virtues and *Kusala* or wholesome only in this life; not realizing Dhamma with *Vipassana yanna panna* or wisdom to gain insights, it just wastes one's time. That disciple does not directly experience Dhamma and does not become the wise. On the other hand, he does not take responsibilities that he should have in Buddhism for he indirectly neglects and ruins Buddhism.

The Direct Path – four *Magga,* four *Phala* and one *Nibbanna* as above-mentioned, practitioners should follow for the goal of Buddha teaching in practice in order to reach emancipation of all defilements.

As for four *Magga* or Four Path, it comprises of *Sotapatta-magga* of the path of stream-entry, *Sakakagami-magga* or the path of once-returning, *Anagami-magga* or the path of non-returning and *Arahatta-magga* or the path of Arahantship. The four *Phala* or fruition from *Magga are Sotapatti-phala* or fruition of stream-entry, *Sakadagami-plala* or fruition of once-returning, *Anagami-plala* or fruition of non-returning and *Arahatta-phala* or fruition of Arahantship. And one *Nibbanna* is the extinction of the fires of greed, of hatred and of ignorance; the unconditioned; the extinction of all defilements and sufferings.

Five *Sila* or *Sikkhapada* or five precepts is in *Dhammagunna* that it is *Sukkato* or well proclaimed, is *Sanditthiko* or to be seen by

oneself, is *Akaliko* or timeless to study, is *Ehipassiko* or inviting to come to see, is *Opannayiko* or worthy of realizing and is *Paccatam veditabbo vinnuhi* or directly experienceable by the wise. I would like to remind you to understand and not only to mimic them.

The contents of five *Sila* or *Sikkhapada* which are the training rules and virtues to be observed uninterruptedly are as followed.

1. *Panatipata veramani sikkhapadam samadiyami* refers to abstaining from killing.
2. *Adinnadana veramani sikkhapadam samadiyami* refers to abstaining from stealing.
3. *Kamesumicchacara veramani sikkhapadam samadiyami* refers to abstaining from sexual misconduct.
4. *Musavada veramani sikkhapadam samadiyami* refers to abstaining from false speech.
5. *Sura–meraya-majja-pamadatthana veramani sikkhapadam samadiyami* refers to abstaining from intoxicants causing heedlessness.

In conclusion, *Magga* is the path or the frame and *Sila* is the main contents of practice. Together is the way leading to *Nibbanna* or the final goal of Buddhism which is the cessation of all sufferings. This is evidence from literal translation from *Pali* teaching of the verse of Conclusion of *Sila*, *Imani panca sikkhapadani* refers to practising five precepts and not violating them. *Silena sugatim yanti* means the five precepts that can lead you to the heavenly world. *Silena bhogasampada* refers to the results of performing *Sila* becoming auspicious properties to the practitioners. *Silena nibbutim yanti* means it is the Direct Path to *Sotapanna* or a Stream-Enterer attaining the first stage of holiness and to *Nibbanna ultimately. Tasma silang visodhaye* refers to this Direct Path can help

practitioners to reach emancipation and extinct from the round of rebirth.

I would like to explain more about the law of nature. The word *Purejatapucayo* means in the past and *Pujajatapucayo* means at present; thus, the spiritual world does exist. If there is no spiritual world, humans cannot be born. The spiritual world and the human world are related because it is the law of nature, the law of *Karma* or bad deeds and good deeds. One's good actions can bring one to the middle *Dhamma* world and the upper *Dhamma* world whereas one's bad actions will drag one to the lower world or *Apayabhumi*. When being born again as a human, that one will not be a full human with the full body, full mind and full spirit the same as the one from the middle *Dhamma* world and the upper *Dhamma* world. I would like to warn you all to understand their consequences thoroughly.

Eight *Magga* or Eight Folded Path is the frame leading to the upper *Dhamma* worlds, -*Sammaditthi,* the Right View or Right Understanding; *Sammasankappa,* the Right Thought; *Sammavaca,* the Right Speech; *Sammakammanta,* the Right Action; *Samma-ajiva,* the Right Livelihood; *Sammavayama,* the Right Effort; *Sammasati,* the Right Mindfulness; and *Sammasamadhi,* the Right Concentration. In combination, the contents within Eight *Magga* is Five *Sila* or five precepts as the doctrine of good. When *Sammaditthi* or the Right View and Understanding in five precepts occurs; then *Sammasamadhi* or the Right Concentration in realizing and practising five precepts all the time consistently and that means there is no violation of five precepts. Then, it can bring practitioners to the upper *Dhamma* worlds via this Direct Path.

Hence, do practise and collect good *Karma* or good deeds by strictly performing five *Sila* and realizing them with your *Vipassana yanna panna* or wisdom in order to gain insights. To be able to be

born as full human beings, it is the consequence of your past good deeds forming you to have complete body, mind and spirit. Thus, we should not disregard to collect more of your good deeds for your better future lives and for your *Parami* or Spiritual Perfections. It will undoubtedly and absolutely lead you all to the emancipation stage from all defilements in *Lokiya* or mundane to *Nibanna*, the cessation of all sufferings in *Lokuttara* or supramundane beyond these worlds.

Translated into English by Jutharat Compeerapap

First Published

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

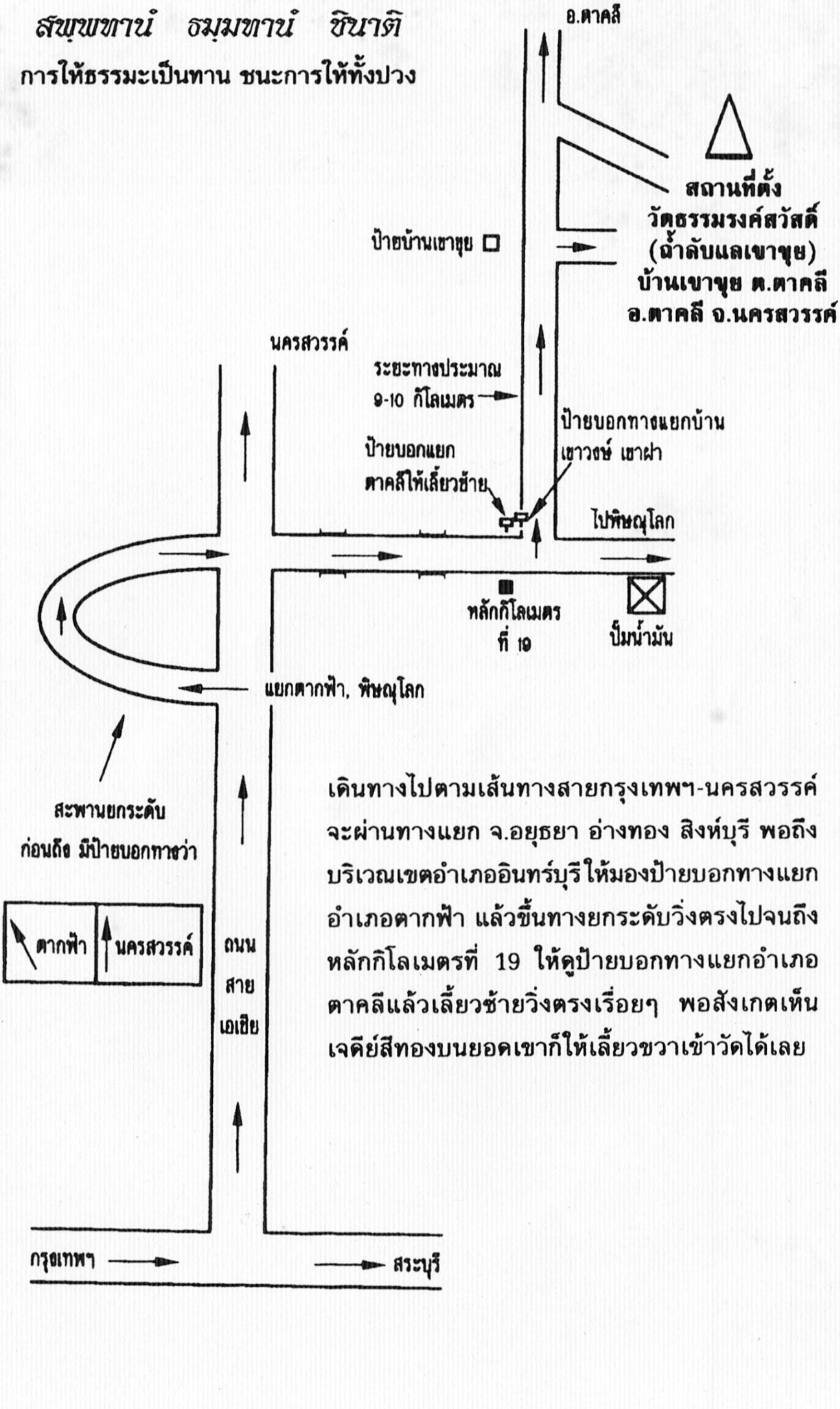
การให้ธรรมเป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง

อานิสงส์ของการแจกหนังสือธรรมะเป็นทาน

1. กรรมเวรจากอดีตชาติจะได้ลบล้าง
2. หนี้เวรจะได้คลี่คลาย พ้นภัยจากทะเลทุกข์
3. โรคภัยไข้เจ็บจากเจ้ากรรมนายเวรจะพ้นไป
4. สามีภรรยาที่แตกแยกจะคืนดีต่อกัน
5. วิญญาณของเด็กที่แท้งในท้องจะได้ไปเกิดใหม่
6. กิจการงานจะราบรื่นสมความปรารถนา
7. บุตรจะเฉลียวฉลาดเจริญรุ่งเรือง
8. บารมีคุ้มครองลูกหลานให้อยู่เย็นเป็นสุข
9. พ่อแม่จะมีอายุยืน
10. ลูกหลานเกเรจะเปลี่ยนแปลงเป็นคนดี
11. วิญญาณทุกข์ของบรรพบุรุษจะพ้นจากการถูกทรมานไปสู่สุคติ

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

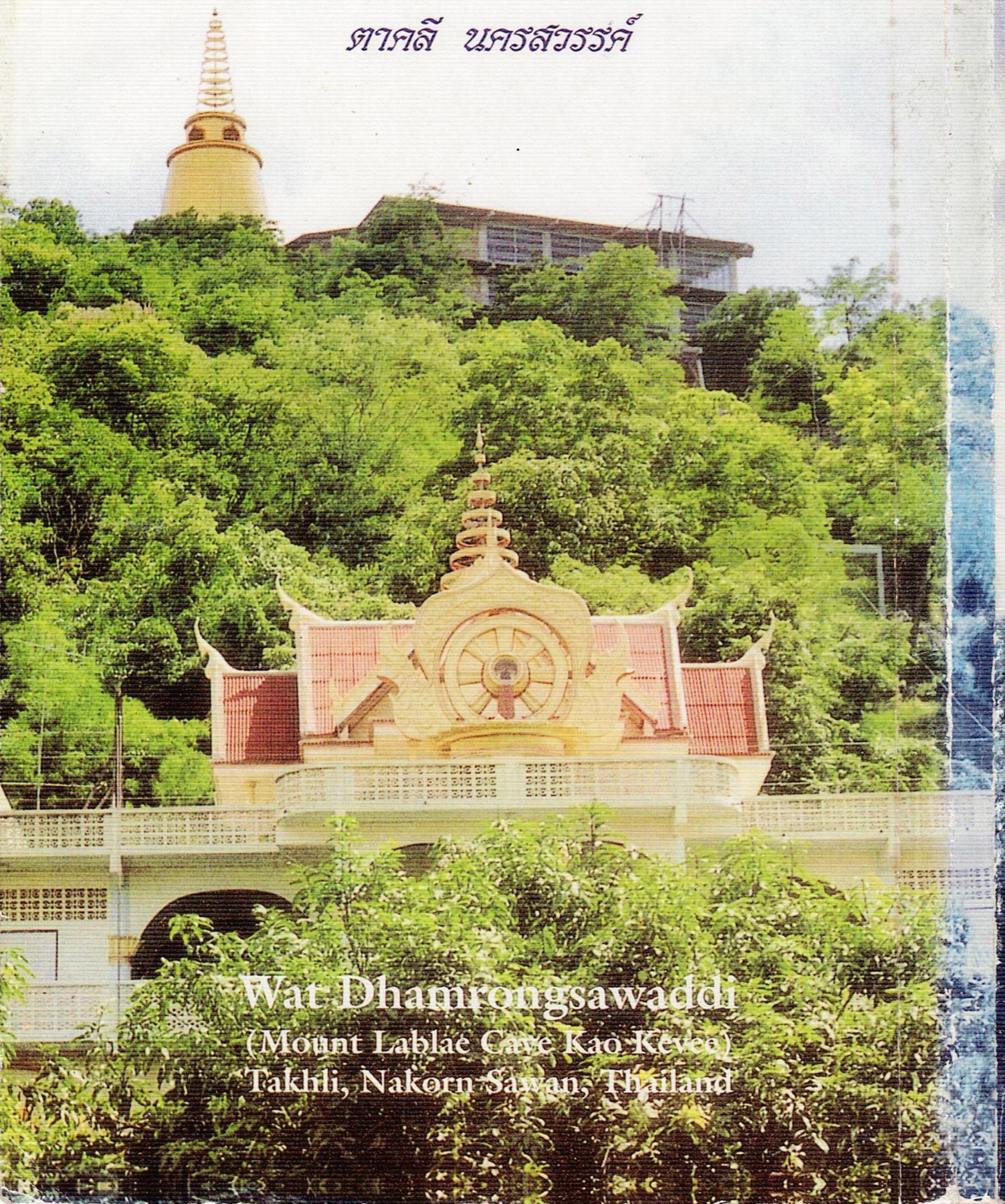
การให้ธรรมะเป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง

เดินทางไปตามเส้นทางสายกรุงเทพฯ-นครสวรรค์ จะผ่านทางแยก จ.อยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี พอถึงบริเวณเขตอำเภออินทร์บุรีให้มองป้ายบอกทางแยกอำเภอตากฟ้า แล้วขึ้นทางยกระดับวิ่งตรงไปจนถึงหลักกิโลเมตรที่ 19 ให้ดูป้ายบอกทางแยกอำเภอตาคลีแล้วเลี้ยวซ้ายวิ่งตรงเรื่อยๆ พอสังเกตเห็นเจดีย์สีทองบนยอดเขาก็ให้เลี้ยวขวาเข้าวัดได้เลย

วัดธรรมรงค์สวัสดิ์ (ถ้ำลับแลเขาขุย)

ตาคลี นครสวรรค์

Wat Dhamrongsawaddi

(Mount Lablae Cave Kao Kevee)

Takhli, Nakorn Sawan, Thailand